

Kršćanska biblioteka

www.monfortanci.com

ZLATNA ZRNCA

ZLATNA ZRNCA

Sv. Ivan Marija Vianney

Naslov. Zlatna zrnca

Misli sabrane iz djela sv. Ivana Marije Vianneya

Sadržaj

Kratki životopis sv. arškog župnika

Presveta Euharistija kao žrtva i hrana duše

1. Svećenik
2. Presveti Oltarski Sakrament
3. Sveta Misna žrtva
4. Sveta Pričest
  - Put u Nebo: Križ i trpljenje – molitva
  - Križ i trpljenje
  - O molitvi
  - Ljubav prema Bogu i bližnjemu – djela milosrđa
  - Ljubav prema Bogu
  - Ljubav prema bližnjemu
  - O određenju čovjeka: Služba Bogu - služba svijetu
1. Služba Bogu
2. Služba svijetu
  - Draga Majka Božja
  - Riječ Božja
  - Tijelovo
  - O Duhu Svetom
  - Dan Gospodnji
  - Grijeih i pokora
  - Poniznost i oholost
  - Smrt i sud
  - Pouzdanje u Boga – milosrđe Božje
  - Sveci – Nebo
  - Siromašne duše
  - Ženidbeni život
  - Kršćanska životna mudrost

KRATKI ŽIVOTOPIS SVETOG ARŠKOG ŽUPNIKA

Ivan Krstitelj Marija Vianney svjetski poznati i slavni „arški župnik“ rođen je 8. svibnja 1786. kao četvrto dijete jednostavnih seljaka iz Dardille, tihog, zaboravljenog seoca kod Lyona. Od najranije mladosti osjećala se njegova duša čudnovato i neodoljivo privlačena k Presvetom Oltarskom Sakramentu.

Službujući svećenik, opat Groboz, upozoren je na dječaka koji tako pobožno moli i zauzima se za njega. Ovaj ga je dobri svećenik nakon duge i brižne pripreve priveo k Prvoj svetoj Pričesti.

Ova Prva sveta Pričest bila je odlučna za cijeli životni smjer Ivana Krstitelja Vianneya, ona ga je učinila apostolom Euharistije. Kad bi u kasnijim godinama došao u govoru na to, zasjalo bi njegovo lice kao preobraženo i sa suzama od ganuća uzviknuo bi: „O, što je lijep bio dan, dan moje Prve svete Pričesti! To je zaista bio najljepši dan mojega života. Ja ga ne mogu zaboraviti“.

Premda je u nakon Prve sv. Pričesti češće u svojoj nutrini osjećao poticaje da svoj život posve posveti službi Božjoj i premda mu je njegov ispovjednik, poslije kako je ispitao njegovo zvanje savjetovao, da odmah počne sa studijem, to mu se ipak u tadašnjim vrlo žalosnim prilikama činilo, da nema puta koji bi ga mogao dovesti do njegova žuđenog cilja – do svećeništva. Istom, u godini 1805. Vianneyu je bilo već 19 godina. Uzeo ga je župnik M. Balley iz Ecullya u svoju kuću i davao mu poduku iz latinskog. Zahvalni je student za to vršio kućne poslove i posluživao župnika kod sv. Mise. Bio je zaista za cijelu župu na pobožnost pobuđujući prizor, promatrati kod oltara starca svećenika svetog života i anđeoskog mladića kao poslužnika.

Jednog je dana čuo u nutrini utješni glas: „Ne uznemiruj se, i ti ćeš jednog dana biti svećenik“. Time je bio njegov svećenički poziv učvršćen.

Neka nam bude dopuštena jedna primjedba. Vianney nije bio nipošto neka neznalica, kako su često mislili. Manjkala mu je metodička naobrazba duha – kakvu danas zahtijevamo od svećenika. Nije bio nekakav teoretičar, niti čovjek knjige, ali zato je bio genijalni praktičar. Znanje, koje mu je bilo potrebno za vršenje službe, svakako je posjedovao. Sa znanjem što ga je stekao, spojio je zdrav sud, koji nije bio pomućen od nikakve krive, nadute znanosti. Posjedovao je dosjetljivost, koja je gotovo svim južnim Francuzima prirodna, zatim čudnovatu lakoću shvaćanja i zapanjujuću spremnost za odgovor. Uz to posjedovao je u visokom stupnju onaj prirodni nježni osjećaj, koji je svojstven pravom odgoju srca. Sve što je u svojim propovijedima i katehezama govorio dolazilo je iz srca, stoga je lako i prodiralo u srca njegovih slušatelja. On nije bio govornik, koji bi posebno pazio na ljepotu govora, i malo je polagao vrijednosti na formu.

Sadržaj njegovih govora, njegove misli i bljeskovi duha uvijek su vršili snažan dojam i uvjerali, iako su ponekad bili čudnovato smion i veliki. Kod svojih se je propovijedi malo brinuo za sastav svoga slušateljstva, makar bili među njima i odličnici onoga vremena: plemići, oficiri, kanonici i biskupi. Uvijek je govorio kao netko tko ima moć, kao poslanik Božji koji govori dušama koje želi svojim riječima pridobiti za Boga.

Župnik Vianney je prije svega bio svetac i njegova znanost je bila znanost svetih. Knjiga, iz koje je on neprestano čitao bila je Muka Kristova, a izvor iz kojega je tekla njegova priprosta rječitost, koja je neodoljivo ulazila u srca i pobjeđivala ih, bijaše božansko Srce Isusovo, koje je kucalo u njegovoj blizini, u Svetohraništu. On je imao očito vrhunarska nadahnuća i rasvjetljenja i na njemu se ispunilo obećanje, koje je Gospodin sv. Margareti Alacoque dao za revne štovatelje Njegova božanskog Srca: „Svećenicima ću dati dar da ganu i najtvrđa srca“. U kako velikom stupnju je Vianney ovaj rijetki dar posjedovao, pokazalo je njegovo veličanstveno djelovanje kao propovjednika. Kao takav je zaista u novijoj povijesti Crkve postigao jedinstvene uspjehe. O tome mnogo govore njegovi opširniji životopisi.

Stoga u ovoj knjižici donosimo zaista zlatna zrnca iz njegovih propovijedi, koja je sakupio Leonz Niderberger. Na hrvatski jezik 1959. godine preveo je svećenik Janko Majerović. Umnožio ih je ciklostilom u 450 primjeraka za potrebe Nadbiskupijskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu. Tako da možemo reći da su „Zlatna zrnca“ sada po prvi put dana na uporabu „široj javnosti“. Molimo da donesu obilje duhovnih plodova Bogu na slavu, a na spas svem kršćanskom puku, koji se bude njima koristio. „Zlatna zrnca“ nipošto nisu knjiga, koja kada se pročita ide na policu i u zaborav. To je priručnik za cijeli život.

Uredništvo

PRESVETA EUHARISTIJA KAO ŽRTVA I HRANA DUŠE

„Dođite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni i Ja ću vas okrijepiti“.

Mat. XI. 28.

1. SVEĆENIK

Bez sakramenta svetog Svećeničkog reda ne bismo među sobom mogli imati božanskog Spasitelja. Jer tko je onaj koji Ga s Neba privlači i pod prilikama kruha daje Mu stan u Svetohraništu? - Svećenik. Tko je onaj, koji je u vašu dušu kod ulaza u ovaj zemaljski život primio i u kupki sv. Krsta od istočnog grijeha očistio i posvetnom milošću ukrasio? – Svećenik. Tko hrani vašu dušu nebeskih kruhom, da joj na njezinom hodočasničkom putu dade snagu i jakost? – Svećenik. Tko pripravlja vašu dušu za pristup pred Božju sudačku stolicu, nakon što ju je za zadnji put oprao u Krvi Janjetovoj? – Svećenik. I tko pokojnikovu dušu molitvama i blagoslovima Crkve prati sve do groba? – Svećenik. Od rođenja do smrti – uvijek i uvijek svećenik!

Čast i uzvišenost svećeništva

O kako je velik svećenik! Istom, u Nebu ćemo razumjeti njegovu uzvišenu čast. Kad bismo je na zemlji shvatili, umrli bismo, ne od straha, nego od ljubavi. Katolički je svećenik personifikacija ljubavi božanskog Srca Isusova.

Kako je svećenik nešto veliko i neshvatljivo! Kad bi on sam sebe shvatio, umro bi. Sam Bog mu se pokorava. Svećenik izgovori nekoliko riječi i Gospodin i Spasitelj naš, Isus Krist, na te riječi silazi s Neba i sakriva se pod poniznu priliku kruha. Bog upravlja svoj pogled na oltar i govori: „Ovo je Sin moj ljubljani, koji mi je omilio“. Sili i zaslugama ove božanske žrtve ne može On ništa uskratiti. Kad bismo imali vjeru, vidjeli bismo samoga Boga skrivena u svećeniku, kao svijetlo pod staklom, kao vino pomiješano s vodom.

Iza Boga je svećenik sve. Pustite jednu općinu dvadeset godina bez svećenika i ona će se klanjati nerazumnim životinjama. Kad bismo ja i moj kapelan otišli iz Arsa, vi bi rekli: „Što imamo još tražiti u ovoj crkvi? Gospodin naš i Spasitelj nije više ovdje, sv. Misna žrtva se više ne prikazuje u njoj. Sada se možemo isto tako dobro moliti i kod kuće“.

Ako negdje žele uništiti religiju, počinju time da protjeraju svećenike; jer tamo gdje nema više svećenika, nema više niti Misne žrtve, a gdje nema Misne žrtve propada vjera.

Ako se želite riješiti svojih grijeha, idete li tada Blaženoj Djevici ili kojem anđelu ispovjediti se? Hoće li vas oni odriješiti? – Ne. Hoće li vam oni pružiti Tijelo Gospodinovo? – Ne. Majka Božja ne može učiniti da hostija bude pretvorena u Tijelo njezinog Sina. Da su uz vas dvjesto anđela, oni vas ne bi mogli odriješiti. No svećenik, da je ne znam kako jednostavan, to može. Jedini vam on može reći: „Tvoji su ti grijesi oprošteni, idi u miru!“.

O divne moći pretvorbenih riječi! Poslije pretvorbe dragi Bog je na oltaru prisutan pod prilikama kruna i vina. Kad bi čovjek mogao ovu visoku tajnu pravo spoznati, umro bi od ljubavi. Bog nas štedi i pokriva ovu tajnu koprenom radi naše slabosti.

Kad bi nam se reklo: u ovu ili onu uru, na ovom ili onom mjestu biti će jedan mrtvac uskrsnut, svi bismo tamo pohitali vidjeti čudo. No, nije li pretvorba koja kruh i vino pretvara u Tijelo i Krv jednoga Boga veće čudo, nego uskrsnuće jednog mrtvaca?

Sakrament Svećeničkog reda diže čovjeka k Bogu. Jer što je svećenik nego čovjek koji zastupa Božje mjesto i koji je opremljen svim punomoćima Božjim? Božanski Spasitelj govori svećenicima: „Idite i učite sve narode ... Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji ...

Kao što je Otac mene poslao, tako i Ja šaljem vas ... Tko vas sluša, mene sluša i tko vas prezire, mene prezire“.

Kad svećenik oprašta grijeha ne kaže: „Bog neka ti oprosti – nego – ja te odriješujem od tvojih grijeha“. I u sv. Misi kod pretvorbe ne govori on: „Ovo je Tijelo Gospodnje – nego – Ovo je Tijelo moje“. On govori u ime vječnog velikog Svećenika Isusa Krista.

Kad bih u isto vrijeme susreo jednog svećenika i jednog anđela najprije bih pozdravio svećenika. Anđeo je prijatelj i sluga Božji, no svećenik je Njegov zamjenik. Sveta Terezija je običavala ljubiti tragove što ih je iza sebe ostavljao prolazeći svećenik.

Jedan pastir duša, koji želi vršiti svoju dužnost mora uvijek u ruci držati mač kako bi branio nedužne, a grešnike progonio, dok se Bogu ne vrate. Ovo proganjanje ne smije prestati sve do njegove smrti.

Kako će mnogi vjernici na Sudu biti okrivljeni jer se možda nikada nisu Bogu molili za svoje duhovne pastire, koji su se, da njih spase, izlagali pogibelji vlastite propasti!

Svećenik nije svećenik za sebe, on ne može sama sebe odriješiti od grijeha, niti si podijeliti posljednje pomazanje. On nije ovdje za sebe, nego za vas.

2. PRESVETI OLTARSKI SAKRAMENT

U Presvetom Oltarskom Sakramentu dragi je Spasitelj sakriven i čeka na nas, da Ga posjećujemo i podnesemo Mu svoju prošnju. O, kako je dobar! On se prilagođava našoj slabosti. U Nebu, gdje ćemo jednom slavno trijumfirati, gledat ćemo Njega u Njegovoj potpunoj slavi. Ali kad bi nam se ovdje na zemlji ovakvim pokazao, nitko se od nas ne bi usudio približiti Mu se. On se sakriva kao zarobljenik i govori nam: „Vi me ne vidite, no to ništa ne znači. Vi me samo molite za sve što hoćete i Ja ću vam dati“.

Kad bi nam Bog dao da molimo od Njega što god hoćemo, bismo li se ikada usudili svoje ufanje tako daleko rastegnuti? S druge strane – bi li nam Bog u svojoj veličini nešto dragocjenije mogao naći, da nam daruje? Ne, On nam nije mogao ukazati veće ljubavi od toga, nego time, što je sama sebe nama dao, jer kada Njega primamo, primamo Ga sa svim Njegovim bogatstvima. Nije li to pravo rasipništvo jednog Boga?

Što čini naše crkve tako svetima i vrijednima svakog strahopoštovanja? Nije li to prisutnost Isusa Krista? O, sretnog li naroda, naroda kršćanskoga!

Vidimo da roditelji u svojoj oporuci djeci ostavljaju posjede; ali u oporuci Isusa Krista nisu vremenita dobra, koja bi nam On ostavio, nego nam je On darovao svoje, svakog klanjanja dostojno Tijelo i svoju Predragocjenu Krv.

On boravi tamo u Sakramentu svoje ljubavi, moli i vapi neprestano svojem Ocu za grešnike. Kolikim li se nepodopštinama mora izvrgavati da može boraviti među nama! On je ovdje prisutan kako bi nas tješio. Nije li dakle naša dužnost često Ga posjećivati? Kako ugodno bi Mu bilo, kad bismo mi, umjesto često beskorisnih poslova i hodanja, četvrtinu sata upotrijebili na to, da Njega posjetimo, Njemu se klanjamo, Njega tješimo za sve uvrede koje Mu se nanose! On se smiješi, kada vidi, da dolaze čiste duše sa žarkom željom. One Mu se približavaju s onom poniznošću koja se Njemu tako jako sviđa, kojom mole za oprostjenje svih grijeha obeščašćenja i svih nezahvalnih propusta.

Koju li mi sreću osjećamo u Njegovoj prisutnosti, kad sami klečimo pred Svetohraništem pod Njegovim nogama! Hajde, dušo moja, udvostruči žar svoje ljubavi! Ti se sada Isusu klanjaš. On gleda samo na tebe. On nas ljubi tako, da nas svuda traži.

Djeco moja, naviknite se na to; kad se u noći probudite, premjestite se brzo duhom pred Svetohranište i recite dragom Spasitelju: „Dragi Spasitelju, ja sam tu! Došao sam Te hvaliti, slaviti i zahvaljivati. Prinosim Ti moju ljubav i želim ti sa svetim anđelima činiti društvo“. Molite se onako kako možete i znate, i ako vam je to nemoguće, postavite se iza svog anđela čuvara i molite ga, neka on to umjesto vas učini.

Djeco moja, kada uđete u crkvu, uzmite blagoslovljenu vodu i dignite ruku na čelo kako bi napravili znak svetog križa, tada upravite svoj pogled prema Svetohraništu. Jer u tom trenu Gospodin i Spasitelj naš Isus Krist malo ga otvori, te vas blagoslovi.

U Presvetom Sakramentu naš je Gospodin kao prijazni kralj među svojim podanicima, kao dragi otac u krugu svoje djece, kao dobri pastir među svojim ovcama.

Kad klečimo pred Presvetim Sakramentom, tada zatvorimo oči, a otvorimo srce, umjesto da okolo gledamo. Tada će nam i Bog otvoriti svoje Srce. Mi idemo k Njemu, On dolazi k nama: jedan prosi, drugi prima. To će biti tajanstveni put od jednoga prema drugomu. Kolike li slatkoće u tome: sebe zaboraviti, a Boga tražiti.

Bilo je to u prvim danima moga boravka u Arsu. Živio je ovdje jedan čovjek, koji nikada nije prošao pored crkve, a da ne bi u nju navratio. Ujutro, kada bi išao na posao i uvečer, kada bi se vraćao, ostavljao bi svoju motiku pred vratima i ostajao duže vrijeme klanjajući se pred Presvetim Sakramentom. Ja sam to rado gledao. Pitao sam ga jednom, što govori našem Gospodinu za vrijeme svojih dugih posjeta. Znae što mi je odgovorio? „Gospodine župniče, ja Mu ništa ne kažem. Ja gledam Njega, On gleda mene“. Kako je to lijepo djeco moja, kako je to lijepo!

Dragi Spasitelj boravi u Presvetom Sakramentu kao žrtva. Naviknite se na slijedeću molitvu, koju Bog vrlo rado sluša: molite Blaženu Djevicu, da Ona vječnom Ocu za obraćenje grešnika prikaže svoga krvlju oblivenog i ranama pokrivenog božanskog Sina. Od svih molitava ova je najbolja, jer konačno uspjeh svih molitava ovisi od Imena i zasluga Kristovih. Ovo dobro zapamtite, djeco moja! Sve milosti što sam ih postigao, isprosio sam takvom molitvom. Ona nikad ne zataji.

Ne čudimo se više nad tim, da su mnoge svete duše provele svoj život u kući Gospodinovoj, dan i noć; one se više nisu mogle odijeliti od Njegove prisutnosti. One su iz svojih očiju izgubile same sebe, samo da Boga gledaju. One su zaboravile na sve stvorene stvari, samo da Njega nađu.

Gdje god u crkvi upravimo radosno svoje misli, svoje želje prema onoj strani, gdje u Presvetom Sakramentu počiva klanjanja dostojno Tijelo Isusa Krista, da se sjedinimo sa anđelima, koji Mu se sa toliko strahopoštovanja klanjaju.

Kad bismo anđeoskim očima mogli vidjeti, kako je Gospodin i Spasitelj naš Isus Krist na oltaru prisutan i na nas gleda, o kako bismo Ga ljubili! Mi se više ne bismo htjeli od Njega odijeliti. Mi bismo neprestano ostali klečati pred Njegovim nogama. To bi bio predokus nebeskog blaženstva. Sve bi nam se drugo činilo kao ludost. Ali nama nedostaje vjera. Mi smo siromašni slijepci. Pred našim se očima talasa jedno more magle. Samo bi ga vjera mogla spasiti. Djeco moja, kada budem u procesiji u rukama nosio dragog Spasitelja i On vas u svojoj dobroti bude oslovio, tada Ga molite, da se udostoji otvoriti oči vašega srca. Recite Mu popust slijepca iz Jeruzalema: „Gospodine, daj mi da progledam!“. A ako budete ovako ponizno molili, sigurno ćete postići što od Njega želite; jer On želi samo vašu sreću. On je svoje ruke napunio milostima i traži duše kojima će ih podijeliti. Ali jao, nitko ih ne želi imati. O, kolika ravnodušnost, o kolika nezahvalnost! Djeco moja, mi smo previše zaslijepljeni da bismo mogli shvatiti ove uzvišene stvari. Jednom ćemo ih shvatiti, ali tada za nas neće biti više vremena.

3. SVETA MISNA ŽRTVA

Žrtve Staroga Zavjeta nisu bile dostatne da dadu božanskom Veličanstvu zadovoljštinu za sve nebrojene grijeha ljudi. Zato je bila potrebna jedna druga žrtva, mnogo svetija i čistija, koja će trajati do konca svijeta i koja će moći sve naše dugove isplatiti Bogu.

Nema ništa ljepšeg i dragocjenijeg od sv. Mise, jer ona nam daruje Isusa Krista u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Kad bismo znali što je sv. Misa, umrli bismo od radosti.

Nikada nećemo na zemlji shvatiti, kolika je sreća smjeti prikazati sv. Misu. U Nebu ćemo to razumjeti.

Oltar je krilo Marijino, gdje sam Bog svaki dan u rukama svećenika postaje čovjekom. Zaista, ovdje su jasle, gdje On po drugi put biva rođen; na ovom se oltaru On žrtvuje, kao nekad po križu na Kalvariji.

Sva dobra djela zajedno nisu ravna svetoj Misnoj žrtvi, jer su ona samo ljudsko djelo, dok je sv. Misa Božje djelo. Mučeništvo prema njoj nije ništa; jer ono je žrtva koju čovjek prinosi Bogu svojim životom. Sv. Misa je žrtva koju za čovjeka prinosi Bog, svojim Tijelom i Krvlju.

Da pravilno shvatite veličinu i zaslugu svete Misne žrtve, biti će dovoljno da vam sa sv. Ivanom Zlatoustim kažem: sv. Misa cijelo Nebo razveseljava, svim siromašnim dušama u Čistilištu donosi olakšanje, svakovrsne blagoslove privlači na zemlju i Boga više časti, nego sve muke svih mučenika, nego pokore svih pustinjaka, više nego sve suze koje su prolivene od postanka svijeta i sve koje će još teći do konca svih dana.

Ako me pitate zašto je tako, odgovor je vrlo jednostavan. Svi su ovi čini vršeni od ljudi grešnika, koji su svi manje ili više dužnici Bogu, dok u svetoj Misnoj žrtvi prikazuje svom nebeskom Ocu Njemu bivstveno jednaki Sin, Bog i čovjek, zasluge svoje Muke i Smrti. Iz toga možete vidjeti da sv. Misa ima beskrajnu vrijednost.

Ovo sveto i čisto žrtveno Janje je sam Isus Krist, koji je Bog kao i Njegov Otac i ujedno čovjek, kao i mi. On se žrtvuje svaki dan na našim oltarima, kao što se jedanput žrtvovao na Kalvariji i ovom svojom čistom, neokaljanom žrtvom iskazuje On Bogu svaku čast koja Mu pripada i isplaćuje sve što je čovjek Bogu dužan. On se žrtvuje dnevno, da uvijek i iznova prizna vrhovno Božje gospodstvo nad stvorovima i posve uništi sramotu, koju grijeh nanosi Bogu. Pošto Isus Krist u sv. Misi djeluje kao posrednik između Boga i ljudi, postiže nama ovom uzvišenom žrtvom sve milosti, koje su nam potrebne. Tako božanskom Veličanstvu iskazuje svu zahvalnost, koju su Mu ljudi dužni.

Najbolji način prisustva sv. Misi sastoji se u tome da se mi sa svećenikom sjedinjujemo u svemu što on izgovara i pratimo sve što on čini, te nastojimo u sebi buditi najživlje osjećaje ljubavi i zahvalnosti.

Da postignemo beskrajna dobra i blagoslove sv. Misne žrtve moramo i od svoje strane nešto učiniti. Pokazati ću vam na tri primjera iz Svetog Pisma kako možete korisno prisustvovati sv. Misi.

Prvi je carinik, o kojem govori evanđelist Luka (18, 10-14): „Dva čovjeka uđoše u hram moliti se, jedan farizej, a drugi carinik. Farizej stade i moljaše se u sebi ovako: Hvalim Ti, Bože, što nisam kao ostali ljudi: razbojnici, nepravednici, preljubnici ili kao ovaj carinik. Postim dva puta u tjednu, dajem desetinu od svega što stječem. A carinik je stajao izdaleka i nije htio ni oči podignuti k Nebu, nego je udarao svoje grudi i govorio: Bože, milostiv budi meni grešniku“.

O moja draga braćo, kad bi kršćani naših dana imali milost, da sa jednakim mislima i osjećajima kajanja i skrušenosti prisustvuju svetoj Misnoj žrtvi, kakvi su ispunjavali srce carinika, kakve bogate milosti, kakva dragocjena dobra bi postigli! Kad bismo mi kod sv. Mise molili ovako kao carinik, izašli bismo iz Božje kuće puni nebeskih dobara, kao što se pčela sa svog izleta na cvjetna polja vraća puna slatkog meda.

Drugi primjer daje nam dobri razbojnik na križu. On nam pokazuje kako se trebamo vladati kod sv. Mise, naročito u času pretvorbe. Dok su svi drugi, koji su bili svjedoci Kristove žrtvene smrti, Njega grdili i psovali, on Ga je hvaleći posvjedočio Njegovu nevinost i priznao Njegovo Božanstvo. Ne trebamo se čuditi nad tom velikom promjenom u duši razbojnika, koji je bio uz Krista razapet. Njega je obratio pogled na Božjeg Sina, koji je raspet na križu umirao. Može li se zamisliti ikoji pogled, koji bi bio ganutljiviji nego ovaj? Mi bismo mogli stalno u njemu uživati, kada bismo imali vjeru. Kako dragocjeni časovi milosti i

smilovanja! Nama su oni mogući u sve dane sv. Mise kod pretvorbe! O, moja draga braćo, kad bismo u času pretvorbe imali sreću i milost, da nas živa vjera oduševi, tada bi jedna jedina sv. Misa učinila, da nas od svih grijeha oslobodi, razbila okove svih opačina i učinila od nas prave pokornike, tj. savršene kršćane.

Treći primjer daje nam satnik u Evandjelju. On nam pokazuje kako se trebamo vladati kod svećenikove Pričesti. Primjer ovog čovjeka je tako lijep i vrijedan divljenja, da se našoj Majci, sv. Crkvi svidjelo, te nam ga ona svaki dan, kod svake sv. Mise pred oči stavlja.

„Gospodine, nisam dostojan da uđeš pod krov moj, nego reci samo jednu riječ i ozdravit će duša moja“. (Mt. 8, 8)

O, kad bi dragi Bog opazio u nama istu poniznost i istu spoznaju naše ništavnosti, kako rado i s kako bogatim milostima bi se tada navratio u naša srca i u njima se nastanio! Koliko snage i srčanosti bi nam tada podijelio, da pobijedimo neprijatelja svoga spasa! Hoćemo li jednu temeljitu promjenu u duši i popravak života, tj. ostaviti se grijeha i vratiti se Bogu? Slušajmo tada nekoliko Misa s tom namjerom i možemo biti sigurni, ako to pobožno činimo, da će nam dobri Bog pomoći, da se dignemo iz bijede grijeha. O, kolike bi nesretne duše brzo bile oslobođene od svojih grijeha, kad bi imale sreću i milost pobožne prisutnosti svetoj Misnoj žrtvi!

Nema niti jednog prikladnijeg vremena za pregovaranje s Bogom o velikom i važnom poslu našeg vječnog spasa, nego dragocjeni trenuci što ih proživljavamo kada slušamo sv. Misu. Tamo se Isus Krist svom nebeskom Ocu žrtvuje da bi nam ishodio sve moguće milosti i blagoslove. Sveti nas Ivan Zlatousti ovako bodri: „Ako smo u žalosti i pod kušnjom stenjemo, tamo ćemo naći utjehu. Ako nas naokolo opsjedaju i muče napasti, tada hrlimo k sv. Misi i tamo ćemo sigurno naći jakost i sredstva kako bi pobijedili đavla. Zaista, moja draga braćo, kada bismo imali dovoljno vjere, tada bi sv. Misa za nas bila lijek za sva zla, koja nas mogu pogoditi u ovom životu; jer Isus Krist, koji se u sv. Misi za nas žrtvuje, jest uistinu naš svemogući liječnik, koji sve naše nedostatke na tijelu i duši može izliječiti.

Niti jedan čas nije dragocjeniji i uspješniji, da nam ishodi milost obraćenja, nego je čas pretvorbe kod sv. Mise. O, kad bi roditelji, očevi i majke, znali ovaj dragocjeni čas iskoristiti na pravi način, tada njihova djeca ne bi bila tako neposlušna, tako daleko od puta koji vodi u Nebo. O bijedni ljudi, koji tako beskrajno blago imaju pred sobom, a ipak se ne koriste njime!

No vi ćete mi reći: „Ako smo siromašni i ništa nemamo, to nam i kod sv. Mise nitko ništa ne da“. – Ludi govor! Pa što hoćete da vam Bog dade, ako vi računate samo sa svojim radom, a nikako ne s Njim? Ako nemate vremena ni za svoju jutarnju i večernju molitvu, a kamoli za slušanje sv. Mise? O, vi bijedni slijepci, vi ne poznajete sredstva božanske Providnosti, koja stoje na raspolaganju onima što se uzdaju u Boga.

Hoćete li jedan primjer za to, koji upada u oči? Stoji evo pred vama. To je vaš duhovni pastir i sve ono što je on u Arsu već stvorio.

No, vi ćete reći: „Lako je vama govoriti kad vam se sve daruje“. Istina, no tko mi daruje nešto, ako ne božanska Providnost? Od nje je sve moje blago i od nikuda drugdje.

Vianney je u svojim pobožnim ustanovama raspolagao sa velikim sredstvima, koja su pritjecala sa svih strana i često je obilovao novcem, kojeg nikada nije tražio, nego prezirao i uvijek punim rukama dijelio.

Iskustvo nas uči, da u pravim kršćanskim obiteljima gdje članovi češće idu sv. Misi, ima mnogo više rada i napretka i u njihovim zemaljskim poslovima, nego kod onih gdje manjka vjera i koji nikada nemaju vremena za sv. Misu. O, koliko bismo više imali sreće i uspjeha kod svih naših poduhvata, kada bismo imali više vjere i pouzdanja u Boga, umjesto da se oslanjamo samo na sebe i na naša nastojanja!

O, moja draga braćo! Kad bismo imali sreću da pobožno i sa pravim raspoloženjem srca prisustvujemo svetoj Misnoj žrtvi, tada bismo sigurno postigli milost svoga obraćenja, da

smo i okorjeliji nego Židovi, slijepiji nego pogani i tvrđi nego golgotske pećine, koje su se otvorile kod Isuse smrti.

Kada poslije pretvorbe u rukama držim Presveto Tijelo našega Gospodina i kada se u trenucima malodušnosti smatram vrijednim Pakla, tada kažem sebi: „Ah, kad bi barem Njega mogao uzeti sa sobom! Pakao bih podnosio, i bio bi sladak u Njegovoj prisutnosti. Ne bi mi bilo teško cijelu vječnost ostati u njemu i trpjeti, kad bismo samo bili zajedno. Ali tada to ne bi više bio Pakao. Struje ljubavi ugasile bi kaznenu vatru pravednosti“.

Kako je slijep čovjek kada se toliko ubija radeći, a ne razmišlja da može biti vječno osuđen i često je vrlo nesretan, već na ovom svijetu! Kad bismo imali milost ozbiljno misliti na svoj spas i svetoj Misi prisustvovati kad god možemo, jasan bi nam bio dokaz za sve ovo.

O, kad bi nam ipak Bog dao milost da na početku sv. Mise na jednoj strani spoznamo veličinu i uzvišenost vječnog Velikog Svećenika Isusa Krista, koji se za nas žrtvuje, a na drugoj broj i težinu naših grijeha kojima smo opterećeni, te pod teretom uzdišući pojavimo se pred Njim, kako bismo brzo postigli oprostjenje i milost ustrajnosti u dobru sve do konca!

Sv. Toma Akvinski kaže nam da je jednog dana za vrijeme sv. Mise vidio Gospodina našega Isusa Krista. Ruke su mu bile pune dragocjenog blaga, koje je htio podijeliti. Ako često i pobožno prisustvujemo svetoj Misnoj žrtvi, mnogo više milosti dobivamo nego obično i mnogo više sreće i blagoslova i u našim vremenitim stvarima.

O, kad bi nam dragi Bog barem jednom dao milost da pravo spoznamo što je sv. Misa, kolika li spasa, na kojemu sada oskudijevamo, a mogli bi imati na raspolaganju!? O, kolikih bi opasnosti bili sačuvani! Koliko puta nas je već pobožno slušanje sv. Mise sačuvalo od svakovrsnih nesretnih slučajeva, nagle smrti i od teških udaraca sudbine!

4. SVETA PRIČEST

Isus Krist, naš Spasitelj, nije za vrijeme svog zemaljskog života nikada prošao pored kojeg mjesta, a da ne bi ostavio svoj blagoslov, nikada se sastao s čovjekom koji je dobre volje, a da mu ne bi podijelio milost oprostjenja grijeha, obdario ga zdravljem tijela i duše i dobročinstvima svake vrijednosti. Kako velika i dragocjena moraju biti dobročinstva spasa, što ih dobivaju oni, koji imaju sreću Isusa često i dostojno primati u sv. Pričesti!

Sv. Pričest je svagdašnji kruh duše. „Kruh naš svagdašnji daj nam danas“, tako molimo u Očenašu. Mi se sastojimo od tijela i duše. Mi molimo dragog Boga da našem tijelu dade svagdašnju hranu. I On, dobrostivi uslišava našu molbu. Godinu za godinom iza sjetve slijedi žetva, naša polja On blagoslivlja plodnošću i daje, da iz materinskog krila zemlje u izobilju niče sve, što treba tijelu za hranu.

No, mi Ga moramo moliti da korisnom hranom opskrbi našu dušu, koja je beskrajno vrijednija i važnija, nego tijelo. No, koja je to hrana, koju naša duša treba? Oh, zemlja je presiromašna i premalena da bi našoj duši mogla pružiti hranu, od koje bi se mogla nasititi. Ljudska je duša stvorena za Boga, te ima neutaživu glad za Bogom, neugasivu žeđ za najvišim blaženstvom. Jedino je Bog može zadovoljiti.

I dobri Bog je i ovu molitvu uslišao, visoko iznad naših i najsmjelijih očekivanja. Isus Krist, druga osoba u Božanstvu, nije smatrao ispod svog dostojanstva, da sa najvišeg nebeskog prijestolja siđe na ovu siromašnu zemlju i uzme ljudsko tijelo. I ovo Tijelo treba biti hrana našoj duši, kako je božanski Spasitelj, dok je još sa svojim učenicima hodao po zemlji, jasno i svečano obećao ovim riječima:

„Ja sam kruh života. Oci su vaši jeli manu u pustinji i umrli su. Ovo je kruh, koji s Neba silazi, da tko od njega jede ne umre. Ja sam kruh živi, koji je s Neba sišao. Ako tko jede od ovoga kruha, živjet će dovijeka; i kruh koji ću Ja dati, Tijelo je moje za život svijeta ... Zaista, zaista kažem vam: Ako ne jedete Tijela Sina čovječjega i ne pijete Krvi Njegove, nemate života u sebi. Tko jede Tijelo moje i pije Krv moju, ima život vječni i Ja ću ga

uskrisiti na Sudnji dan. Jer je Tijelo moje doista jelo i Krv je moja doista piće. Tko jede Tijelo moje i pije Krv moju, ostaje u meni i Ja u njemu. Kao što je mene poslao živi Otac i Ja živim po Ocu i koji jede mene i on će živjeti po meni ... Tko jede ovaj kruh, živjet će zauvijek ...“

(Iv. 6, 48-59)

Idite k sv. Pričesti djeco moja, dođite Isusu sa ljubavlju i pouzdanjem! Primajte Ga kao hranu duše! Živite od Njega, da za Njega možete živjeti. Ne recite da nemate vremena, da imate previše posla. Zar nije božanski Spasitelj rekao: „Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni i Ja ću vas okrijepiti“? Zar biste se mogli jednom ovako nježnom i ljubaznom pozivu opirati?

Ne recite da niste dostojni. Istina je, vi niste dostojni, ali vi Njega trebate. Kad bi naš Gospodin i Spasitelj našu dostojnost imao pred očima, nikada ne bi ustanovio svoj divni Sakrament ljubavi, jer Njega nitko nije dostojan, niti sveci, niti anđeli, niti arkandeli, niti knezovi nebeski. Ali On je imao pred očima potrebe naše duše i nama je svima potrebno primati Ga.

Nemojte reći da ste grešnici, da uzdišete pod previše bijede i nemoći i zato se ne usuđujete k Njemu približiti. To glasi upravo tako, kao kad biste rekli da ste previše bolesni i zato nećete uzeti nikakav lijek, niti potražiti liječnika.

Bez Presvete Euharistije ne bi bilo nikakve sreće na ovom svijetu, život bi bio nepodnošljiv. Kad primamo sv. Pričest primamo našu radost i našu sreću.

Kruh za duše je u Svetohraništu. O, kako je to lijepo, djeco moja! Kada svećenik kod sv. Mise digno sv. Hostiju i vama je pokaže, tada zaista možete reći: „Ovo je hrana moje duše!“. O djeco moja, mi imamo previše sreće! Mi ćemo to razumjeti tek u Nebu.

Sv. Pričest je naša najveća sreća na ovom svijetu. Na drugom svijetu ćemo shvatiti i uvidjeti kako je ona bila neizmjereno velika. Pomislite djeco, smrtni čovjek, jedan siromašni, svakovrsnom bijedom opterećeni stvor, smije se usuditi najuže sjediniti se sa svojim Gospodinom i Bogom. Njega uzima kao hranu duše, Gospodara Neba i zemlje čini svojim svagdašnjim kruhom. O čudo, iznad svih čudesa, o neshvatljiva ljubavi, koja stavlja sve u sjenu, o nedokučiva srećo, koja nadilazi svako naše poimanje! Nijedan čovjek ne može to potpuno ocijeniti i spoznati, pa niti nebeski anđeli. Kad bismo imali vjeru i u njezinom svijetlu barem samo malo mogli shvatiti veličinu ove sreće, željeli bismo samo radi toga živjeti, da dragog Isusa možemo svaki dan primati u sv. Pričesti.

Kad bismo mogli upoznati sva blaga milosti, koje u sebi ima sv. Pričest i podjeljuje onomu, koji je dostojno prima, zaista naše srce ne bi trebalo ništa drugo od najveće radosti, da bude sretno i blaženo.

Sve su molitve sv. Mise priprava na sv. Pričest; i cijeli život pravog kršćanina morao bi biti jedna priprava za ovaj veliki, važni čin.

Naš božanski Gospodin i Spasitelj dao nam je svečano obećanje: „Sve, što ćete Oca u moje Ime moliti, dat će vam“. No, ipak nikada ne bismo mi došli na tu misao: od Boga zatražiti Njegovog vlastitog Sina. Ali što čovjeku nikada ne bi moglo ni u snu doći, što ni najjača mašta nije sposobna zamisliti, to je učinio Bog. Što čovjek ne može reći niti shvatiti, može što se nikada ne bi usudio poželjeti, to je Isus Krist u svojoj beskrajnoj ljubavi zamislio, obećao i izvršio. Da li bismo ikada imali smjelosti Boga zamoliti: da svoga Sina pusti za nas umrijeti, dade nam Njegovo Tijelo za hranu, a Krv Njegovu za piće? – Ne! Pa ipak se to dogodilo. Kako čudesna tajna!

Da sve to nije istina, značilo bi da je čovjek zamislio takve stvari koje Bog ne može proizvesti; čovjek bi u snalažljivoj snazi ljubavi išao dalje nego Bog! No, to nije moguće, jer Bog se u ljubavi i velikodušnosti ne da nadvisiti od nijednog stvora.

Pričest djeluje na dušu slično kao mijeh na vatru, koja još slabo tinja i gasi se, ali pod pepelom ima još nekoliko žarkih ugljena. Zapuše se iznutra mijehom i svijetlo vatre plane.

Ako osjetimo da naša ljubav prema Bogu u našem srcu hladi, a sv. Pričest ne možemo primiti, tada je brzo nadomjestimo barem duhovnom Pričešću. Ako ne možemo ići u crkvu, okrenimo se barem prema onoj strani gdje je Svetohranište. Bog ne poznaje nikakve pregrade, koje bi nas od Njega dijelile. Sv. Pričest možemo samo jednom u danu primiti. No, duša koja plamti od ljubavi prema Spasitelju, nadomješta taj manjak željom primiti Ga u svakom trenu, i to je duhovna Pričest.

Kako je lijepa duša na Nebu koja je ovdje na zemlji često i dostojno primala sv. Pričest i sjedinjavala se s dragim Bogom! Tada će slavno Tijelo našega Gospodina i obasjati naše tijelo svojim sjajem i svoju klanjanja vrijednu Krv sa našom krvlju pomiješati; naša će duša biti obuhvaćena od blagoslovljene duše Bogo-čovjeka kroz cijelu vječnost. Tamo će ona u čistoj i savršenoj sreći klicati.

Najveće što može biti draga djeco, je Presveti Oltarski Sakrament. Ako sva dobra cijelog svijeta usporedite sa jednom dobro i dostojno primljenom sv. Pričešću, to je kao kad biste stavili zrno pijeska uz jedno brdo. Poslije sv. Pričesti molite se! Dragi Bog će vam u srce dati kako da se molite. On će vam u svojoj dobroti dati sve što Ga molite, ako Mu prikazujete Njegova sina i zasluge Njegove Muke i Smrti.

Kad bi kršćani mogli shvatiti neizmijerna dragocjena dobra, koja su skrivena u sv. Pričesti, ne bi trebali više ničega da zadovolje svoje srce. Škrtica ne bi više trčao za svojim blagom, častohlepni se ne bi više brinuo za slavu. Čovjek bi napustio zemlju, otresao prašinu i poletio prema Nebu. Pričest je sjedinjenje s Isusom. O, kakvu sreću je Bog time svojem stvoru darovao!

Sva se naša sreća sastoji u tome, da vodimo onakav život po kojem smo dostojni često primati našeg Spasitelja, jer samo po tome se smijemo nadati Nebu.

Draga moja djeco¹, tko bi uvidio vrijednost sv. Pričesti čuvao bi se i najmanjih pogrešaka, čuvao bi svoju dušu uvijek u nevinosti pred očima Božjim. Vi ste se danas, kako mislim, svi ispovjedili ... Sada mislite na to, da bdijete nad sobom. Sad vas usrećuje misao da ćete sutra ujutro primiti dragog Spasitelja u sebe. Sutra više nećete moći uvrijediti dragog Boga; vaša će duša potpuno uroniti u Predragocjenu Krv našeg Gospodina. Kako lijepo, pravog kršćanina jedino dostojan život!

Kad se spremamo u sv. Pričesti primiti Tijelo Gospodinovo, moramo biti u takvom raspoloženju da možemo mirno umrijeti i sa pouzdanjem stupiti pred sudačku stolicu Isusa Krista.

Primanjem Isusa Krista u sv. Pričesti dobiva naš duh snagu, mi smo jaki u borbama, naše su nakane sve čišće kod svih naših djela i naša ljubav plamti sve više i više.

Tko bi ikada mogao shvatiti sreću kršćanina koji Isusa Krista prima u svoje srce? On postaje time malo Nebo, isto tako bogat kao cijelo Nebo zajedno.

Sva se naša sreća na ovome svijetu sastoji u tome što možemo primati Isusa Krista u sv. Pričesti.

Kad bismo spoznali veličinu sreće, koja nam kod primanja Isusa Krista pada u udio, neprestano bi nastojali zasluživati je!

Što će nas kroz cijelu vječnost stavljati u udivljenje, jest okolnost, da smo za vrijeme svog zemaljskog života, ovako maleni i bijedni, smjeli primati velikog Boga.

Tri su razloga koja nas moraju poticati da pristupimo k stolu Gospodinovom:

1. Jer nam Isus Krist to nalaže, ako želimo postići život vječni.
2. Jer nam je to u velikoj mjeri potrebno, da se ojačamo protiv napadaja đavola.
3. Da se odrekemo svijeta i posve priklonimo uz Boga.

---

¹Izrazom „Moja draga djeco“ običavao je arški župnik oslovljavati ne samo malene kod kateheze, nego i odrasle slušaoce kod propovijedi.

Ako se često i dostojno pričešćujemo, naše misli, želje, djela i pothvati imaju isti cilj kakav je imao Isus Krist, kad je hodao zemljom i izvršavao djelo spasenja. Mi ljubimo Boga, duševna i vremenita bijeda bližnjega bliže nam je srcu, ne mislimo, da je lijepo na zemlji, naš duh misli samo na Nebo i naše srce ne teži više za ničim drugim, nego za posjedovanjem Boga.

Djeco moja, osobito su sretni oni, koji se u smrtnom času sjedine sa svojim Spasiteljem po sv. Pričesti. Kad ih onda odmah poslije smrti Bog Otac u posebnom Sudu sudi, tada vidi u njima još Tijelo svojega Sina i ne može ih zauvijek osuditi. Ne, ne! Vidite, djeco moja, koju korist pruža primanje zadnjih sakramenata.

Kada poslije primitka sv. Pričesti Boga imamo u svom srcu, mora se ono od vatrene revnosti i ljubavi razgorjeti. Srce učenika iz Emausa je gorjelo, kad je Isus na putu s njima govorio.

Jedna jedina dobro primljena sv. Pričest dostaje da dušu posve promijeni, raspali u njoj ljubav prema Bogu i ispuni je prezirom prema zemaljskim stvarima. O tome jedan primjer:

Nije tome dugo, što se u Ars došao ispovjediti jedan koji je u svijetu bio velik. Poslije sv. Pričesti stvorio je odluku: svoj znatni imetak od 300000 franaka, razdijelit će u tri dijela. Prvi dio odredio je za gradnju jedne crkve, drugi dio darovao je siromasima, a treći dio prepustio je svojim rođacima. Od svega svog bogatstva nije za sebe zadržao ništa, nego se odrekao svijeta i stupio u strogi pokornički trapistički red. Gledajte, što je jedna jedina dobra sv. Pričest proizvela.

Kada se dobro primi sv. Pričest osjeća se nešto posve izvanredno, jedna neopisiva priyatnost, koja prostruji kroz cijelo tijelo i dopre do krajnjih dijelova. Što je to? To je Isus, koji se sjedinjava sa svim dijelovima našeg tijela i čini da ono drhti od miline. Mi smo prisiljeni kazati sa sv. Ivanom: „Gospodin je“.

Kako velik si, o čovječe, kad bivaš hranjen Tijelom jednog Boga i napajan Njegovom Krvlju! Kako lijep život, kada u neprestanom sjedinjenju s Bogom provodiš svoje dane! Takav život je Nebo na zemlji; tada nema nikakve tuge, nikakvih križeva. Kad si doživio sreću primiti u sebe dragog Spasitelja, tada kuca tvoje srce neko vrijeme u osobitoj radosti i slasti.

Uzmite jednu posudu punu miomirisa i tekućine i zatvorite je dobro. Slatki miris ćete zadržati tako dugo, koliko hoćete. Jednako dugo ćete žarku vatru osjećati ako poslije sv. Pričesti našega Gospodina u sabranosti čuvate. Ta će vatra u vaše srce uliti sklonost k dobru, a odvratnost prema zlu.

Nije mi drago kada vidim da netko kad se vrati od stola Gospodnjeg poseže za molitvenikom i počinje čitati. O ne! Što vrijedi napisana ljudska riječ kad je sam Bog tu, koji želi s nama razgovarati?

Pošto je Bog u Sakramentu svoje ljubavi sama sebe htio dati, ulio je u našu dušu beskrajno veliku čežnju, koju može samo On zadovoljiti. Ako mi iz ovog utješnog Sakramenta ne crpimo pravu korist, slični smo onomu, koji na obali rijeke od žeđi skapava i umire. Trebao bi samo glavu nagnuti da u izobilju nađe vodu. Mi smo slični luđaku, koji uz veliko blago ostaje siromašan, a trebao bi samo ispružiti ruku i prihvatiti, da se obogati.

O, djeco moja, kako će biti lijepa u vječnosti duša koja je u sv. Pričesti svoga Gospodina i Boga često i dostojno primala! Tijelo našega Gospodina će kroz naše tijelo, Njegova klanjanja vrijedna Krv će kroz našu krv prosjajivati, naša duša će kroz cijelu vječnost sa dušom našega Gospodina biti sjedinjena. Tamo će se ona u čistoj i savršenoj sreći radovati. Kada duša jednog kršćanina, koja je dostojno primila našega Gospodina, ulazi u Nebo, ona umnaža radost Neba. Anđeli i Kraljica anđela dolaze joj u susret, jer prepoznaju Sina Božjega u toj duši. Tada su duši nadoknađene sve žrtve i muke, koje je ona za vrijeme svog zemaljskog života prinijela i pretrpjela.

Kad primete Spasitelja, morate kod toga uvijek imati neku stanovitu nakanu, i kad se upravo spremate u sebe primiti sv. Tijelo Gospodinovo, govorite ovako: „**O, dobrotivi nebeski Oče, ja Ti prikazujem sada tvoga dragog Sina, onako kako su Ga, skinuta sa križa primili, Njegovoj Presvetoj Majci u ruke položili i kako Ga je Ona za nas kao žrtvu prinijela. Ja Ti žrtvujem Njegovo Presveto Tijelo i Njegovu Predragocjenu Krv i vapijem k Tebi kroz usta Njegove Presvete Majke, oprosti mi moje grijeha, da Ga dostojno primim i ovu ili onu milost zadobijem: vjeru, ljubav, poniznost.**“.

Onaj koji se dostojno pričešćuje, gubi se u Bogu, kao kaplja vode u oceanu. Kako bi bilo lijepo, kad bismo na to mislili: izgubiti se u bezdanu ljubavi za cijelu vječnost.

Na dan Suda će se vidjeti, da Gospodinovo Tijelo kroz preobraženo tijelo onih, koji su Ga na zemlji dostojno primali, prosjajuje, kao što se vidi da zlato bliješti kroz bakar, a srebro kroz olovo.

Djeco moja, vi se sjećate onog događaja, koji sam vam nedavno ispričao, o jednom svećeniku, koji se molio za svog pokojnog prijatelja. Očigledno mu je Bog dao spoznati da se njegova duša nalazi u Čistilištu. Tada se sjeti, da on ne bi mogao ništa bolje učiniti, nego da za pokoj duše prikaže sv. Misu. Kad je bio kod pretvorbe, uzeo je Hostiju u svoje ruke i molio: „Sveti i vječni Oče, učinimo jednu zamjenu. Ti imaš dušu moga prijatelja, koja je u Čistilištu, a ja držim Tijelo tvoga Sina, koje je u mojim rukama. No dobro, izruči Ti moga prijatelja, a ja Tebi prikazujem tvoga Sina sa svim zaslugama Njegove Muke i Smrti.

I zaista, u času podizanja sv. Hostije vidio je dušu svoga prijatelja, kako sva u sjaju i slavi ulazi u Nebo. Djeco moja, ako želimo nešto od Boga izmoliti, činimo isto tako. Poslije sv. Pričesti prikažimo Mu Njegovog ljubljenog Sina sa svim zaslugama Njegove Muke i Smrti i On nam neće moći ništa uskratiti.

Na jednoj duši, koja se dostojno hranila Isusovim Tijelom i Krvlju, to se vidi. Ona se toliko promijenila u svojim djelima i govorima, da je se ne prepoznaje. Prepuna ljubavi, ona je ponizna i prijazna i ljubi samoodricanje. U svojoj prijaznoj čednosti prihvaća sve ljude. Ta je duša sposobna podnositi velike žrtve.

Kada bi nas netko upitao nakon sv. Pričesti: „Što sada nosite u svoju kuću? - mogli bismo odgovoriti – Ja nosim Nebo sa sobom“. Jedan svetac je rekao da smo mi Bogonosci. To je zaista istina, ali mi nemamo dosta vjere. Mi ne shvaćamo naše dostojanstvo. Kada odlazimo od svetog stola, mi smo isto tako sretni, kao što bi bila i sveta tri Mudraca s istoka, da su mogli u svoju daleku domovinu uzeti sa sobom drago Dijete Isusa, kojega su našli u Betlehemu.

O čovječja dušo, kako velika si, jer te samo Bog može zadovoljiti! Hrana duše je Tijelo i Krv jednog Boga! O nebeska hrano! Duša se može samo Bogom hraniti. Nema ništa izvan Boga, što njoj dostaje; nema ništa izvan Boga što nju može ispuniti; nema ništa izvan Boga što njezinu glad može utažiti, ona nužno mora imati svoga Boga. Kako su sretne čiste duše koje imaju sreću sjedinjavati se s našim Gospodinom po sv. Pričesti! U Nebu će one sjati kao najljepši dragulji, jer Bog sama sebe u njima gleda.

Svim živućim stvorenim bićima je potrebna hrana, da se mogu održati na životu. Zato je Bog dao da rastu drveće i biljke, one su brižno prostrti stol kojemu dolaze sve životinje da nađu hranu koja svakoj odgovara. Ali se i duša čovjeka mora hraniti. A koja je njezina hrana? Djeco moja, kad je Bog našoj duši htio dati hranu, da je za vrijeme njezinog zemaljskog putovanja održi na životu, kružio je svojim očima po svemu stvorenome i nije našao ništa, što bi nje bilo dostojno. Tada se vratio samom sebi i odlučio da sama sebe dade našoj duši za hranu.

Ali, vi ćete mi reći, ako je sv. Pričest nešto tako veliko i uzvišeno, zašto katolički kršćani u svojoj većini imaju tako malo razumijevanja za Nju, te mnogi od njih ovaj dar Božji preziru, omalovažavaju, pa i pobožne duše, koje se češće pričešćuju.

To dolazi odatle što ovi bijedni, nesretni i zasljepljeni nazovi-kršćani nikad nisu osjetili sreće od čestog i dostojnog primanja Spasitelja u sv. Pričesti.

Jer, što se smrtni čovjek, bijedni stvor, smije hraniti svojim Bogom i Njega kao svoju svagdašnju hranu uzimati, to je zaista čudo nad čudesima. O, ljubavi bez mjere! O, bezgranična sreće, koje niti nebeski anđeli ne poznaju! Moj Bože, kakvu bi prekomjernu radost morao osjećati jedan katolički kršćanin koji ima vjeru, kada odlazeći od pričesne klupe nosi Nebo u svome srcu! O, presretna kućo, u kojoj takav kršćanin stanuje! Kako bi morao biti svakog poštovanja vrijednim on, čije je srce postalo drugim Svetohraništem za svoje bližnje, kad bi imali vjeru!

Ali, vi ćete mi vjerojatno reći, ako je ova sreća tako velika, zašto nam je Crkva zapovjedila da se samo jedanput u godini pričestimo? Ova zapovijed nije izdana za dobre i revne katolike, nego za mlake i nemarne, koji ne vode brigu oko spasa svoje duše. U prvim je kršćanskim vremenima bilo posve drugačije. Naša kazna koju je tada naša Majka, sv. Crkva, mogla dosuditi svojoj zloj djeci, sastojala se u tome, da je svoju zlu djecu isključila od svete pričesne gozbe i lišila ih sreće, da svoga Gospodina i Boga smiju primiti u sv. Pričesti. Inače, kadgod su prisustvovali sv. Misnoj žrtvi, smjeli su se svaki puta pričestiti.

Poslije je, postalo drukčije. O, kako žalosna je promjena nastala u kršćanstvu! Moj Bože, kako se može dogoditi, da ima katoličkih kršćana, koji tri, četiri, pet ili šest mjeseci ravnodušno žive a da svojoj bijednoj duši ne priušte ovu nebesku hranu i puste je da od gladi i bijede umre!

Moj Bože, kolika li je to nesreća i kobno zasljepljenje! Imati na raspolaganju tako velika i jaka sredstva, koja su prikladna liječiti bolesnu dušu i tako divnu hranu, a ne koristiti se njome! Ah, sa suzama i uzdasima moramo priznati: ništa se ne štedi za njegu tijela koje će prije ili kasnije biti uništeno i postati plijenom crva, dok se dušu koja je slika i prilika Božja i neumrla, zanemaruje i sa posebnom se okrutnošću s njom postupa.

Kad je naša Majka, sv. Crkva vidjela, kako su mnogi kršćani spas svoje duše posve izgubili iz vida, kao i svaku želju za nebeskim kruhom, tada je ona u nadi da će barem strah pred vječnom osudom tim slijepcima otvoriti oči, izdala zapovijed, koja ih je obavezivala da se godišnje tri puta pričešćuju: o Božiću, Uskrsu i Duhovima. No, kad su kršćani postali još ravnodušniji, išla je Crkva do krajnje granice: pod prijetnjom isključenja iz crkvene zajednice, izdala je zapovijed, da se barem jednom u godini, u uskrsno vrijeme, mora primiti Presveti Sakrament. No, koja je nesreća i kakva kobna zasljepljenost dokazuje to, da jedan katolički kršćanin jednom strogom crkvenom zapovijedi mora biti prisiljavan tražiti svoju sreću!

Vi, koji samo rijetko pristupate k stolu Gospodnjemu, premda vjerujete u stvarnu prisutnost Kristovu u Presvetom Oltarskom Sakramentu i dosta ste bili o tom poučeni da je Presveta Euharistija za vašu siromašnu dušu bezuvjetno potrebna hrana, znate li što činite?

Vi činite slično što i Židovi. Mi njima predbacujemo što Spasitelja Isusa Krista nisu primili i priznali kao svoga Mesiju. Zasljepljeni Židovi su postupali tako jer Ga nisu upoznali. No vi Ga poznajete i ipak Mu nanosite istu sramotu, time što nemate nikakve želje, da svoju dušu u sv. Pričesti s Njim sjedinite.

Vi ne smijete zaboraviti, da će jednom poslije vaše smrti kod posebnog Suda Isus Krist tražiti od vas račun o grijehu propusta, tj. o svemu dobromu, što ste ga mogli učiniti, a niste. On će vam tada pred oči staviti sve sv. Sakramente, koje ste u svom životu mogli primiti, a niste. Kako često ste mogli Njegovo Tijelo blagovati i Njegovu Krv piti, ako ste htjeli postati pobožan i brinuti se za svoju dušu. O veliki Bože, kakvu ispriku ćete tada imati i što će iz vas biti?

Kad bi nam bila pružena prilika, da svaki dan imamo kneževski ručak, i to posve na trošak našeg gostoprimca, zaista bismo morali biti čudaci kada se ne bismo htjeli time okoristiti.

Sv. Magdalena Pacijska kaže nam da bi jedna jedina sv. Prikćest, primljena čistim srcem i nježnom ljubavlju, bila dovoljna, da nas dovede do vrhunca savršenosti.

Sveta se Terezija poslije svoje smrti pokazala jednoj od svojih susestara, a uz nju je bio Gospodin naš, Isus Krist. Iznenadena dobra sestra zapita: „Zašto, o Isuse, pratiš Tereziju?“. Božanski Spasitelj je odgovorio da je Terezija za vrijeme svog života po sv. Prikćesti toliko bila s Njim sjedinjena, da se više ne može od nje rastati.

U posljednji će dan Sudac Isus Krist tijelo naše toliko ljepšim i slavnijim uskrisiti, koliko češće i dostojnije smo mi Njegovo Tijelo u sv. Prikćesti primali. Niti jedan drugi kreposni čin ne može naše preobraženo tijelo u Nebu tako lijepim i sjajnim učiniti kao sv. Prikćest.

O, kad bismo ipak mogli razumjeti kako je žarko Isus Krist težio za tim da uđe u naše srce! I kad je jednom u njemu, ne bi nikako htio više otići, niti se od nas odijeliti, niti za života, niti u smrti.

O, moji dragi kršćani, zašto se tako mučno vučete na putu spasa? Zašto imate tako malo odvažnosti i revnosti da biste zaslužili veliku sreću, te se smjeli pojaviti kod svete gozbe i tamo blagovati anđeoski kruh, koji slabima daje jakost? O, kad biste znali kako ovaj nebeski kruh svaku zemaljsku patnju zaslađuje! O, kad biste ipak jednom iskusili, kako se Isus Krist, pun milosti i ljubavi, rado spušta do onoga, koji Ga u sv. Prikćesti prima! Dođite, draga djeco i blagujte ovaj kruh jakih, i vi ćete se od prikćesne klupe vraćati puni radosti i srčanosti. Vi se više nećete bojati pred patnjama, olujama i borbama, nego ćete za tim još i težiti, da se svidite Spasitelju vašem Isusu Kristu.

Jedne uskrsne nedjelje, poslije sv. Prikćesti, pala je sv. Terezija u zanos. Kad je došla k sebi, osjetila je da su joj usta puna od klanjanja vrijedne Krvi Isusa Krista, koja joj je davala tako neiskazanu radost i slast, te je mislila, da mora od ljubavi umrijeti. Ja sam vidjela – govorila je poslije – mog božanskog Spasitelja i Otkupitelja, koji mi je rekao: „Moja kćeri, Ja hoću da ova klanjanja vrijedna Krv, koja ti pruža toliko ljubavi i slatkoće, bude tvojoj duši na spas. Ne boj se nikada, da će ti moje milosrđe manjkati. Kad sam Ja ovu dragocjenu Krv proljevao, iskušao sam tada samo bol i gorčinu; no tebi neka ona daje samo slatkoću i ljubav.“

Često se dogodilo kako je primila sv. Prikćest, da su čete anđela sišle s Neba, za koje joj se činilo, da nalaze svoju slast u tome da se s njom sjedinjuju i slave Spasitelja, kojega je u svom srcu nosila.

Kad smo primili sv. Prikćest, osjećamo opet radost i ugodnost prema nebeskim stvarima, a još više nego li dosada prezir prema zemaljskim stvarima. Naša zla nagnuća bivaju slaba a grijesi i opačine suzbijane.

Recite mi, kako može stolovati oholost u jednom srcu, nakon što je primilo u sebe Boga, koji se do potpunog uništenja ponizio? Bi li se bijedno ljudsko srce moglo još ljuljati u obmani, da ono nešto samo od sebe znači? Ne! Vi ćete, naprotiv naći dosta razloga sami sebe poniziti i prezreti.

Zar ne bi jedno srce, koje je upravo primilo svoga Boga, koji je tako čist i sama svetost, moralo osjetiti nesavladivu odvratnost i užas pred grijehom nečistoće. Ne bi li moralo biti pripravno prije se dati na komade rezati, nego li pristati, na jedan zao čin, nego i na samu zlu misao!

Jedno srce, koje je u sv. Prikćesti u sebe primilo Onoga, kojemu sve pripada, Gospodara Neba i zemlje, a koji je ipak cijeli svoj zemaljski život dobrovoljno proveo u najvećem siromaštvu, tako da nije imao niti kamo svoju svetu glavu nasloniti i koji na svom smrtnom ležaju nije imao ni jednog svežnja slame, nego je na križu morao svoj duh izdahnuti. Recite mi, kako bi se ovo srce moglo još vezati za zemaljske stvari, biti puno škrtosti i lakomosti, nakon što je vidjelo, što je Spasitelj Isus Krist činio.

Zar bi jedan kršćanin, koji je u sv. Pričesti primio božanskog Otkupitelja Isusa Krista, koji je umro za svoje neprijatelje, zar bi mogao osjetiti još osvetljivije misli ili mržnju prema onima, koji su Mu učinili nešto nažao? Ne, sigurno ne! On će si naprotiv praviti iz toga zadovoljstvo, da takvima čini dobro, koliko može.

Kada u sv. Pričesti primamo Isusa Krista, primamo ujedno s Njime puninu svih duhovnih dobara i blagoslova. Spoznajemo, da je naša vjera jača, osjećamo da nas više prožimaju vječne istine naše sv. vjere. Mi bolje spoznajemo rugobu grijeha i njihove opasnosti za spas duše. Više nas straši misao na Sud, bolnije osjećamo gubitak Boga. Primanje Isusa Krista u sv. Pričesti krijepi naš duh; mi smo ustrajni u borbama, naše su nakane u svim našim činima čišće i naša je ljubav prema Bogu i bližnjemu sve jača. Misao, da mi Isusa Krista u svom srcu posjedujemo, radost koju mi u ovom sretnom času osjećamo, čini se, da nas toliko s Bogom sjedinjuje i povezuje, da duh naš više na ništa drugo ne misli, a srce naše više drugo ništa poželjeti ne može, nego samo Boga. Misao na potpuni posjed Boga toliko nas zaokuplja, da nam se život pričinja predugim; mi ne zavidimo toliko onima, koji dugo ovdje na zemlji smiju boraviti, nego više onima, koji su rano pozvani, da se zauvijek sa Bogom sjedine. Sve, što nas sjeća na nemoćnost i ništavnost našeg tijela, prouzrokuje nam radost, mjesto tuge i straha.

PUT U NEBO

„Ako tko hoće ići za mnom, neka se odrekne samoga sebe i uzme križ svoj i ide za mnom!“

Marko 8.34.

„I tko ne nosi križa svoga i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik.“

Luka 14, 27.

„Zaista, zaista vam kažem, ako što zamolite od Oca u moje Ime, dat će vam.“

Ivan 16. 23.

Križ i trpljenje

Svaki čovjek mora trpjeti, hoće li ili ne. Ali način kako se ljudi drže prema trpljenju je različit. Jedan trpi strpljivo kao dobri razbojnik, drugi sa nestrpljenjem i mrmljanjem, kao onaj zli. Obojica su morali isto podnositi, no jedan je znao da svojim trpljenjem sabire zasluge za Nebo. Trpljenje je smatrao kao zadovoljenje za svoje grijehe. I k njemu se okrenuo raspeti Spasitelj i rekao utješne riječi: „Još danas ćeš biti sa mnom u raj“. No, drugi je jadikovao i mrmljao, kleo i hulio Bogu; umro je u najstrašnijem očaju.

Upirući se na jednoglasno svjedočanstvo svih svetaca tvrdim da su križ i trpljenje suprotivštine i razne kušnje najbolja sredstva, da dušu dovedu k Bogu. Vidimo i sami da su najveći sveci bili najveći nositelji križa; samo svoje prijatelje odlikuje dragi Bog križevima. Pomislite na sv. Aleksija! Sedamnaest godina živio je neprepoznat u jednom uskom kutu pod stubama u kući svojih roditelja, primljen kao strani siromašak, pa ipak neprestano su njegove riječi bile: „Moj Bože, Ti si pravedan, Ti me kažnjavaš jer sam grešnik i jer me ljubiš“.

Od časa, kad smo po sv. Krštenju primljeni u broj djece Božje, natovarili smo na sebe križ, koji će nas istom kod smrti ostaviti.

Na dva se načina može trpljenje podnositi: sa ljubavlju i bez ljubavi. Sveci su nosili križ i trpljenje strpljivo, radosno i ustrajno, jer su ljubili. No, mi smo u trpljenju srditi i nervozni, jer ne ljubimo. Kad bismo bili puni ljubavi prema Bogu, mi bismo svoj križ ljubili, priželjkivali ga i strpljivo, čak radosno nosili, posve zadovoljni time, da možemo trpjeti nešto iz ljubavi prema Onome, koji je radi nas tako velike muke htio podnijeti. Zašto da se tužimo?

Ne moraju li bijedni pogani koji ne znaju nešto o Bogu i Njegovoj savršenosti, iste križeve nositi kao mi, ali bez ovih utjeha?

Vidite, djeco moja, samo prvi korak na putu križa nas nešto stoji. Strah pred trpljenjem je gori nego naš najveći križ. Nama nedostaje odvažnost prihvatiti križ. Kako ludo! Jer mi možemo raditi što hoćemo, križ uvijek čeka na nas; izbjeći mu ne možemo.

Trpljenje je tvrdo, kažete. Ne, trpljenje je utješno i drago! Trpljenje je sreća. Ali u trpljenju morate ljubiti i trpjeti u ljubavi.

Zašto se bojimo križa? Što možemo s njime izgubiti? Zašto svoj križ ne ljubimo i ne poslužimo se njime, kako bi ušli u Nebo?

Jednom se neki pobožni redovnik potužio Gospodinu da ga progone. „Gospodine – pitao je – što sam učinio da me tako muče?“. „A Ja, što sam Ja učinio da su me odveli na Kalvariju i na križu do smrti mučili?“. Redovniku je bilo jasno; sa suzama je molio za oprostjenje i nije se više tužio na svoj križ i trpljenje.

Svjetski ljudi su neutješni ako imaju svoj križ, a dobri su kršćani neutješni, ako nemaju nikakvog. Kršćanin živi usred križeva i trpljenja, kao riba u vodi. Samo po križu možemo dospjeti u Nebo, u zajednicu sa svetima.

Izabranici vide u Nebu da su do slave i sreće koju uživaju došli po križu i da je na tom svetom drvetu rođena ona ljubav, koja će ih vječno opajati. Naprotiv, kod osuđenika će sama prisutnost križa prouzročiti očaj.

Ima samo jedno sredstvo da se izbjegne križ – treba mu ići u susret. To dobro zapamtite! Tko to čini, taj će možda naići na križ; ali radi toga nije nezadovoljan; on ga radosno uzima na sebe i odvažno nosi. Križ se povezuje s Isusom; on ga čisti i iz zemaljskih ga dubina diže Bogu; odstranjuje zapreke, koje čovjeku pripravlja vlastito srce; vodi čovjeka iznad bezdana ovog života, kao most iznad vode. Sjetite se svetih, oni su sami sebe proganjali, ako nisu bili proganjani.

Na križu je zasađena ona nebeska mana, klanjanja vrijedni Sakrament Euharistije, koji će do konca vremena biti hrana naših duša. Ovaj je križ nosio one tajanstvene grozdove, kojih sok okrepljuje našu dušu za vrijeme njezina progonstva.

Većina ljudi, nažalost, okreće leđa križu; ali što mu više nastoje izbjeći, to ih on više udara i toliko teže leži na njihovim leđima. Ako želite biti mudri, činite tako kao sv. Andrija – idite križu u susret! Apostol je križ, na kojem je trebao umrijeti, vidio kako mu pred očima lebdi u zraku, te je u svetoj radosti povikao: „Zdravo ljubljene križu, ti divni, žarko žuđeni križu! Zatvori me u svoje ruke! Uzmi me od ljudi i odvedi me k mojem Učitelju, koji me je na tvom drvetu otkupio“.

Ako vas netko pita: „Što moram činiti da se obogatim?“. Vi odgovarate: „Raditi“. No, da dođemo u Nebo moramo trpjeti. Put nam je pokazao dragi Spasitelj u osobi Šimuna Cirenca. Isus traži od svojih prijatelja da za Njim nose križ. Mi ne smijemo nikada odvratiti svoj pogled od križa, tako želi Bog. Posvuda ga se diže, na putovima, na visinama, na javnim mjestima, da nas pogled na nj neprestano podsjeća na Muku Kristovu, te si uvijek možemo reći: „Evo, tako je Bog ljubio svijet.“.

Samo po križu i trpljenju možemo doći u Nebo. Sve bolesti, napasti i protivštine za nas su putovi u Nebo. Što nas ovdje na zemlji muči, skoro će proći. Mislite na svece, koji su ušli u Nebo, na svete Mučenike! Bog od nas ne traži tjelesno mučeništvo, samo mučeništvo srca i volje. Božanski Spasitelj ide sa svojim uzvišenim primjerom pred nama. Stoga uzmimo križ na sebe i slijedimo Ga. Činimo onako, kao Napoleonovi vojnici. Oni se nisu usudili ići naprijed preko jednog mosta jer je neprijatelj uperio na njih topove. Tada Napoleon, jer je bezuvjetno morao prijeći, uhvati zastavu, prvi jurne naprijed i svi su ga slijedili. Činimo mi isto tako; pođimo za dragim Spasiteljem, koji je na križnom putu pred nama koračao.

O, koja utjeha za jednog kršćanina da kod svoje smrti drži u rukama križ, ako mu je on u životu bio često predmetom njegova razmatranja i ljubavi!

Zar bi jedan kršćanin mogao pogledati na križ, a da se ne bi u njemu probudila grižnja savjesti i da mu ne bi sinula spoznaja, što zapravo jest i što mora činiti?

Bolest je vrlo dragocjena Božja milost, ona nas zove natrag Bogu i potiče nas da uđemo u sebe. Ona nas ljušti od života, pokazuje nam sve stvorene stvari, dobra, užitke, časti u pravom svijetlu; tj. kao bezvrijedne i prezira vrijedne stvari, nedostojne da svoje srce za njih vežemo. Dani i noći, što ih provodimo na bolesničkoj postelji, znače za nas zaista dragocjeno vrijeme! U takvim trenucima dolazi nam pred oči cijeli naš život, mi se sjećamo svega dobra i zla, što smo ga počinili.

O Bože, kada bismo mogli shvatiti kako su velika dobročinstva za nas križ i trpljenje iz tvoje ruke! Ne zaboravimo nikada, da će kod smrti križ biti naše jedino utočište!

Jedan Bog živi u umire u trpljenjima, a jedan kršćanin premda natovaren grijesima, ne želi ništa trpjeti!

Tko bi mogao imati srca i odvažnosti udovoljiti bilo kojoj strasti, kad vidi jednog Boga pribita na križ?

Promatrajmo sv. Lidvinu! Ona je bila u svojoj mladosti izvanredno lijepa; iz straha da bi joj ljepota mogla škoditi duši, molila je Boga, da joj radije oduzme ljepotu, nego da radi nje padne u grijeh i zauvijek bude izgubljena. Molitva joj je uslišana. Uslijed jednog nesretnog slučaja zadobila je nebrojene bolesti, sa silnim nutarnjim i vanjskim ranama i velikim, neiskazanim bolima. Od lijepe djevojke postala je slika bijede, odvratnosti i gnušanja. Ispočetka malo nestrpeljiva, postala je pod vodstvom jednog mudrog, prosvijetljenog svećenika divnim uzorom strpljive patnice, dok je nije nakon 38 godina sveta smrt riješila muka. Koliki bi od onih koji su sada u Nebu gorjeli u Paklu, da im dragi Bog nije darovao milost neke dugotrajne bolesti!

Sv. Terezija pripovijeda da joj se jednog dana prikazao Isus i rekao joj: „Kćeri moja, nemoj se čuditi nad tim što vidiš. Moji vjerni sluge idu kroz život noseći križ i prezir. Što više moj Otac jednu dušu ljubi, to više trpljenja natovari na nju“.

Želite li, da vaša trpljenja postanu laka, slatka i ugodna? Dođite sa mnom na jedan tren k podnožju križa, od kojega smo u Isusu Kristu preporođeni.

Jedna siromašna žena ležala je mnogo godina na bolesničkoj postelji. Kada su je pitali, što joj daje jakost ovako strpljivo podnositi svoje trpljenje, odgovorila je: „Ah, ja sam zadovoljna da sam to što Bog hoće i ne bih htjela za nikakvo blago svijeta promijeniti moj položaj. Kada pomislim da je to volja Božja što trpim, onda sam puna utjehe.“

Grešnik nalazi u križu svoje obraćenje, a pravednik svoju ustrajnost. O, dragi i dragocjeni križu! Kako jak i kako strašan prema paklenim vlastima bio bi onaj koji bi se često našao na tvom podnožju!

Na podnožju križa učimo što je grijeh, kakva je cijena našoj duši i kolika je ljubav jednog Boga prema ljudima.

Nađimo se stoga često na podnožju križa da istresemo svoje srce i spoznat ćemo što je jedan Bog učinio za nas i što mi moramo učiniti za Njega.

Potražimo često podnožje križa i vidjet ćemo ovdje ključ koji nam je otvorio Nebo, a zatvorio Pakao.

Slijedite Isusa kao nosioci križa i nećete se bojati smrti; naprotiv, ona će biti za vas sreća, jer vas sjedinjuje s Bogom. Ako živite a da niste vezani za stvari ovoga svijeta, tada će vaše srce biti sasvim za Nebo.

Križ obuhvaća i osjenjuje cijeli svijet; on je na sve četiri strane zasađen; svaka zemlja ima od njega svoj dio. Na putu u Nebo križ je kao čvrst kameni most, koji vodi preko rijeke. Kršćani, koji nemaju ništa za pretrpjeti, prelaze rijeku preko slabog mosta od tankih greda, koje se svaki čas mogu slomiti.

Tko ne ljubi križ možda se može spasiti, ali teško. Njegova će duša biti samo jedna mala zvijezda na nebeskom svodu vječnosti. No, tko je ovdje na zemlji trpio za Boga i borio

se taj će sjati kao sjajno sunce. Križevi u plamenu ljubavi slični su svežnju trnja bačenom u oganj, kada izgori do kraja od tvrdog trnja ostat će mekani pepeo.

Križevi su za nas ljestve u Nebo. Kolika je utjeha u trpljenju, kad Božje oči počivaju na nama, a mi si uvečer kod ispitivanja savjesti možemo reći: „Ej, moja dušo, danas si dva ili tri sata bila slična Isusu; s Njim si bila bičevana, trnjem okrunjena i raspeta“. O, kojeg li blaga za smrtnu uru! Kako je lako umrijeti onomu koji je živio na križu!

Koprive sišu melem; križ daje od sebe slatkoću! No, koprive treba rukama dobro istiskati da ne bodu, a križ treba dobro na svoje srce pritisnuti, da dade od sebe slatkoću koja mu je svojstvena.

Trpljenja i protivštine vode nas podnožju križa, a križ nas nosi vratima Neba. Samo su oni sretni na ovom svijetu koji u svim nevoljama sačuvaju mir srca. Oni kušaju radost djece Božje. Sva trpljenja nose u sebi slatkoću, ako trpimo sjedinjeni s Isusom.

Tko jedan lijepi zreli grozd preša, dobiti će sladak sok. Naša duša, ako je pod prešom križa, daje također od sebe sok, koji je hrani i krijepi. Ako na našim leđima ne leži nikakav križ, tada smo suhi; ako ga pak nosimo predano, onda osjećamo takvu slatkoću, sreću i utjehu, kao da smo već u Nebu. Tada se nalazimo neprestano u dobrom društvu, kod dragog Boga, kod Prebložene Djevice Marije i svih svetaca. Oni stoje uz nas, oni gledaju na nas. Put u vječnost jednog dobrog kršćanina je kao zabavni put jednog čovjeka kojeg nose na cvijećem posipanoj nosiljci.

Koliko li proturječnosti – jedan Bog trpi za nas, jedan Bog proljeva suze nad našim grijesima, a mi ne bismo htjeli ništa trpjeti, nego se samo radovati! Mi moramo trpjeti na ovom svijetu ili napustiti nadu da ćemo u Nebu Boga gledati.

Promatrajte život svetih, pazite na put kojim su išli. Oni su se smatrali nesretnima, od Boga ostavljenima, ako nisu imali ništa za trpjeti.

Sv. Bernard uzimao je križeve na sebe s toliko ljubavi, da je jednom u suzama govorio Bogu: „Kako sretan bih bio Gospodine, kada bih imao snagu svih ljudi i mogao nositi križeve cijelog svijeta!“.

Kad je sv. Elizabeta, tirinška kneginja i kćerka ugarskog kralja, bila od svojih vlastitih podanika iz Wartburga protjerana, nije niti jednog trena mislila na osvetu, nego je pohitala u crkvu i dala u zahvalu otpjevati „Tebe Boga hvalimo“.

Veliki ljubitelj križa sv. Ivan Zlatousti rekao je da hoće radije s Isusom trpjeti, nego s Njime na Nebu vladati.

Na sv. Ivana od Križa navalili su njegovi neprijatelji sa svom okrutnošću: bacili su ga u tamnicu i tako strašno udarali, da je bio sav krvlju obliven. Svjedocima ovog užasnog zlostavljanja rekao je: „Priatelji moji, vi plaćete jer trpim; ja nikada nisam imao sretnije ure“. I božanski Spasitelj mu se ukazao i rekao: „Ivane, kakvu plaću hoćeš da ti dadem za sve, što iz ljubavi prema Meni podnosiš?“. – „Gospodine – odgovori svetac – daj da još više trpim!“. Tako evo vidimo koliko su sveci bolje nego mi razumjeli sreću, da za dragog Boga mogu trpjeti.

Sv. Augustin je uzviknuo: „Bože moj, Bože, ne šteti me ovdje na zemlji; daj mi da trpim. Ako mi samo u drugom životu iskažeš svoje milosrđe, bit ću zadovoljan.“.

Sv. Franjo Saleški rekao je na svojoj bolesničkoj postelji: „Kako sretan sam, da sam tako lako našao sredstvo za zadovoljenje svojih grijeha!“. Koliko slađe i utješnije je božanskoj Pravednosti udovoljiti na bolesničkoj postelji, nego u plamenovima Čistilišta.

Promatrajmo jednu osobu koja ljubi Boga i želi Ga u Nebu gledati. Ona ovako govori: „O Bože, kako malo znače moja trpljenja u usporedbi s onom kaznom, koju moji grijesi zaslužuju na drugome svijetu! Ti daješ da jedno kratko vrijeme trpim na ovom svijetu, da bi me za to kroz cijelu vječnost učinio sretnim. Kako si dobar, o Bože! Daj mi da trpim, neka budem predmetom prezira i odvratnosti u očima svijeta, samo ako imam sreću Tebi se svidjeti; drugo ništa ne trebam.“.

Koliko god bila naša trpljenja velika, to nas je Bog dodirnuo samo sa malim prstom, no sva trpljenja i muke, koji bi morali na drugom svijetu pretrpjeti, stvorila je Njegova svemogućnost i Njegova srdžba.

Kako je to lijepo, ako se svako jutro približimo dragom Bogu prikažemo i svakodnevna trpljenja i protivštine iz Njegove ruke prihvatimo kao naknadu za svoje grijeh! Treba moliti za ljubav prema križu, tek tada će postati lakim. Ja sam to iskusio kroz tri četiri godine. Snašle su me mnoge klevete, proturječja i prijekori. Imao sam križeva ... Gotovo više, nego sam mogao nositi. Tada sam počeo moliti za ljubav prema križu. I postao sam sretan.

Nikada si ne smijemo time razbijati glavu, odakle nam dolaze križevi i tko nam ih šalje; to je dragi Bog, koji je uvijek naš najljubazniji Otac, te nam po križu i trpljenju hoće dati priliku, da Mu dokažemo svoju ljubav.

Kad uđem u koju kuću, okolo očima tražim znak našeg spasenja. Ako ga ne nađem, tada moram oplakivati nesreću ove kuće i njezinih stanovnika. Što trebamo misliti o jednoj kući, u kojoj nema raspela, niti ikakvog drugog kršćanskog znaka? Moramo misliti, da u njoj stanuju ljudi, koji su izgubili vjeru, postali neprijatelji križa i samo su po imenu kršćani. Stoga je neophodno da nas Bog kazni, inače nećemo biti ubrojani među Njegovu djecu.

Jedan hrabri ratnik jednom mi je pripovijedao, da je za vrijeme jedne bitke pola sata neprestano koračao preko samih leševa. Zemlja je bila od krvi crvena i skliska, da je jedva koji put mogao koraknuti. Kao ovaj vojnik, tako moramo i mi na životnom putu preko trpljenja i križeva koračati, da sigurno stignemo u nebesku domovinu.

Križ nam je zaslužio vječnost punu blaženstva, križ je Gospodinovu srdžbu pretvorio u beskrajnu ljubav, križ je iz ruke vječnog Oca odstranio strijele Pravde i napunio ju blagoslovima svake vrste.

Kako je korisna za kršćanina jedna duga bolest, ako se zna njome okoristiti. Jer ona mu pruža uspješna i moćna sredstva, da se Bogu vrati, uđe u sebe i božanskoj Pravednosti zadovoljava za svoje grijeh. Kako će mnoge duše na dan Suda vidjeti, da su im bolesti prištedjele mnoge godine Čistilišta!

O, sveti križu! O, dragocjeni križu! Bez tebe nema Neba! Bez tebe nema posjedovanja Boga! Bez tebe vječni jad u Paklu! Bez tebe nema sreće u drugom životu! Zaista, to je onaj križ, koji je s Neba privukao Božjeg Sina, čežnjom koju je imao, da na njemu umre i na taj način spasi cijeli svijet.

Trpljenje! Što je to? Ono traje samo jedan tren. Kad bismo mogli boraviti osam dana u Nebu, onda bismo razumjeli vrijednost ovog trena. Tada nam se niti jedan križ ne bi činio dosta težak, niti jedna kušnja dosta gorka. Križ je miraz koji Bog daje svojim prijateljima.

Kao što škrtica ide uvijek za novcem, tako bismo i mi morali uvijek ići za križevima. Samo nam oni kod posljednjeg Suda mogu pružiti sigurnost. U onaj dan srdžbe bit ćemo radosni nad tim, što smo na zemlji trpjeli, ponosni na to što smo bili ponižavani i bogati u mislima na svoje žrtve.

Koju li slatkoću nalaze u trpljenju pobožni kršćani, koji posve pripadaju Bogu. On im prija kao kiseli ocat, u koji je ulito mnogo ulja. Ocat, doduše uvijek ostaje ocat, ali ulje ublažava njegovu oštrinu. Nedaleko odavde, u jednoj susjednoj župi, ležao je dječak teško bolestan i bijedan. Duže je vrijeme bio privezan za krevet. Jednog dana sam ga posjetio i upitao: „Dragi moj mali, ti zaista mnogo trpiš, zar ne?“. On mi je odgovorio: „Ne, gospodine župniče! Boli, koje su me jučer mučile, danas su nestale, a sutra neću ništa više od mog današnjeg trpljenja osjećati“. – „No, ti bi ipak radije što prije ozdravio, zare ne?“ – „Ne, prije moje bolesti bio sam zao, a ja bih to opet mogao biti. Stoga želim da radije ostane ovako, kako je“.

To je svakako bio ocat, ali ulje je ublažilo njegovu oštrinu. Mi takvo što ne razumijemo, jer su naše misli i želje previše upravljene na zemlju. Djeca, u kojima stanuje

Duh Božji, posramljuju nas. Mi smo uporni, tužimo se i mrmljamo ako nam dragi Bog pošalje križeve. Tako osjetljivi smo prema svim neugodnostima, s kojima se susrećemo, da bismo htjeli biti umotani u vatu.

Molitva

Čovjek ima jednu lijepu sposobnost; da moli i ljubi. Vi molite i ljubite: to čini čovjeka sretnim na zemlji.

Molitva nije ništa drugo, nego sjedinjenje s Bogom. Ako čovjek ima čisto i s Bogom sjedinjeno srce, tad su Bog i duša kao dva komada voska, koji su skupa stopljeni. Ovo je zaista lijepa stvar: sjedinjenje Boga sa svojim malim stvorom. Ovo je sreća, koja se ne može razumjeti.

U čovjeku su dva glasa: glas anđela i glas životinje. Glas anđela je molitva, glas životinje je grijeh. Oni, koji ne mole, naginju se k zemlji kao krt koji si nastoji iskopati rupu, da se u nju sakrije. Oni su posve zemaljski, posve ogrubjeli i misle samo na vremenito, kao onaj škrtac, koji je u svojoj bolesti bio providen sa Sakramentima umirućih; kad mu je svećenik pružio srebrno raspelo da ga poljubi, rekao je: „To je križ, koji je svakako težak deset unci.“

Mi nismo zaslužni da smijemo moliti; ali Bog nam je u svojoj dobroti dozvolio da Mu smijemo govoriti. Naša je molitva dim tamjana, koji On s izvanrednim dopadanjem prima.

Djeco moja, vi imate maleno srce, ali molitva ga širi i čini sposobnima, da Boga ljubi. Molitva je predokus Neba, izljev Raja. Ona nas nikada ne pušta bez slatkoće. Ona je nebeski melem, koji se spušta u ljudsku dušu i sve ublažava. Trpljenja nestaju pred dobro obavljenom molitvom, kao što se u suncu topi snijeg.

Kad bi u Nebu mogao biti koji dan bez adoracije (klanjanja), to više ne bi bilo Nebo; i kad bi osuđenici unatoč svojih muka mogli moliti, to više ne bi bio Pakao. Ah, oni su imali srce da Boga ljube, imali su jezik da Njega slave. To je bilo njihovo određenje. A sad su na to osuđeni, da Ga kroz cijelu vječnost hule i proklinju. Kad bi se mogli tome nadati, da će jedan jedini put, samo jednu minutu moći moliti, oni bi ovu minutu sa tolikom čežnjom iščekivali, da bi time sve njihove muke bile ublažene.

Ima vjernih kršćana, koji se u molitvi izgube, kao riba u vodi, jer su posve pri Bogu. Njihovo srce nije podijeljeno. O, kako Ja ove velikodušne duše ljubim! Sv. Franjo Asiški i sv. Koleta vidjeli su Isusa i govorili s Njim kao što mi međusobno govorimo. Kako često idemo u crkvu, a da ne znamo što činimo i što hoćemo izmoliti! A kada nekome idemo, znamo zašto idemo.

Ima ljudi za koje mi se čini da ovo kažu Bogu: „Ja ću ti reći samo par riječi, da Te se riješim.“. Kada bi se na pravi način našem Gospodinu i Bogu molili, mogli bi postići sve što želimo, samo kada bi to zaista molili sa živom vjerom i čistim srcem. Ali to je baš ono! Mi smo bez vjere, bez ufanja, bez želje i bez ljubavi.

Sa jednom dobrom molitvom možemo zapovijedati Nebu i zemlji; sve će nam biti pokorno.

Ako hoćemo od đavola, našeg neumoljivog neprijatelja, ne biti pobijeđeni, tražimo bez prestanka svoje utočište u molitvi!

„Oče naš, koji jesi na nebesima!“ . O, kako je to lijepo djeco moja, imati jednog Oca u Nebu. „Dođi k nama kraljevstvo tvoje!“ . Ako ja dopustim da Bog vlada u mom srcu i On će meni jednom dopustiti da i ja s Njim u Njegovom kraljevstvu vladam. „Budi volja Tvoja!“ . Nema ništa slađega, nego vršiti volju Božju, i ništa savršenijega. Da svoje obaveze dobro ispunimo, moramo sve činiti kako Bog to hoće, u potpunoj suglasnosti sa Njegovim namjerama.

Molitva je jedino sredstvo koje nam ostaje, da se riješimo grijeha, da u milosti ustrajemo Božje srce ganuti i blagoslove svake vrste na sebe privući, bilo za dušu, bilo za naše vremenite potrebe.

Kako slatko i utješno je za jednog kršćanina biti siguran, da može postići sve, za što on Boga u molitvi prosi.

Nećete naći niti jednog kršćanina u Paklu, čija odbačenost nije započela sa zanemarivanjem molitve.

Tko bi od nas, a da ne bi od samilosti plakao, mogao slušati one bijedne kršćane, koji se usuđuju reći da nemaju vremena za molitvu. Vi nemate vremena? Bijedni slijepci! Ta koji je posao dragocjeniji: raditi na tome, da se Bogu svidite i svoju dušu spasite ili da vašoj stoki u štali dajete krmu ili vašim slugama dajete naloge, neka na polje voze đubre?

Ako đavao hoće jednog kršćanina upropastiti, on započinje time da ulije u njega veliku odvratnost prema molitvi. Ma bio takav kršćanin ne znam kako dobar, ako đavlu uspije dovesti ga do toga, da napušta molitvu ili je loše obavlja ili je posve zanemari, onda je đavao siguran, da je njegov.

Kažemo da je molitva uzdignuće srca k Bogu. No, bolje bismo rekli, da je ona povjerljiv razgovor djeteta sa svojim ocem, jednog podanika sa svojim kraljem, jednog sluga sa svojim gospodarom, jednog prijatelja sa svojim prijateljem, u čije ruke on polaže sve svoje jade, brige, muke i poslove.

Nađemo li se u ne znam kakvim nevoljama ako molimo, imat ćemo sreću sve podnositi sa predanošću u volju Božju i koliko god bile naše napasti žestoke, ako se utječemo molitvi, savladati ćemo ih.

U molitvi je snaga, da Boga privučemo k sebi. Ili još više: dobro obavljena molitva prodire nebeski svod, penje se do prijestolja Isusa Krista, razoružava pravednost Njegova Oca, osigurava si Njegovo milosrđe, otvara blago Gospodinovih milosti, domogne ih se i otima ih, ako smijem tako reći, i puna blagoslova svake vrste, vraća se k onomu, koji ju je gore poslao.

Da, moć dobro obavljene molitve je tako velika, da kad bi cijeli Pakao, svi stvorovi Neba i zemlje zahtijevali osvetu, i sam Bog sa svim svojim strijelama bio oboružan da grešnika zgazi – no ako mu se grešnik baci pred noge i od Njega milosrđe zaprosi sa pravim kajanjem radi grijeha i čvrstom odlukom za popravak – kažem, da može biti siguran da će mu Bog oprostiti.

Kad bismo imali milost i sreću na pravi način moliti, kako bismo brzo postali sveti pokornici!

Mi doživljavamo češće, da nam Bog ono, za što Ga molimo, ne daje odmah, kako bismo željeli. To čini dragi Bog zato, da uveća našu želju za uslišanjem ili da uslihanje više cijenimo. Ovo odlaganje ne znači odbijanje, nego kušnju, koja nas čini sposobnima, da još više primimo, nego smo molili.

Ako molimo, te nam se čini, da Bog ne sluša naše prošnje, ipak ne smijemo malaksati, nego unatoč tome moramo nastaviti moliti. Ako nam Bog ne daje ono, za što Ga molimo, daje nam drugu milost, koja nam je korisnija i potrebnija nego ona, za koju smo Ga molili.

Bez molitve ostaje nam samo otvoren Pakao. Bez molitve nećemo nikada iskusiti slatkoće, što ih možemo iskusiti onda, ako Boga ljubimo. Bez molitve sva su naša trpljenja bez zasluge. O, kako bi mnoge radosti imali u molitvi, kada bi na pravi način molili!

Ako ne dobivamo ono, za što Boga molimo, to se događa zato, jer ne molimo s vjerom, ne sa dovoljno čistim srcem ili sa dostatnim pouzdanjem ili jer dovoljno ne ustrajemo u molitvi. Ne, nikada Bog ne odbija nešto onima, niti će ikada odbiti, koji Ga na pravi način za koju milost mole.

Što bi nas moglo dovesti do sumnje, da li ćemo biti uslišani, pošto se naše pouzdanje oslanja na svemogućnost Božju, koja je neograničena i na Njegovo milosrđe, koje je

beskrajno i na neizmjerne zasluge Isusa Krista, u čije ime molimo? Ako molimo u ime Isusa, onda ne molimo mi, nego Isus Krist sam moli svoga Oca za nas.

Svaka molitva, koja biva obavljena bez pripreve, jest loša molitva, a ova pripreva mora se barem u tom sastojati, da se jedan čas Bogom bavimo, prije nego kleknemo i mislimo na to, s kim kanimo govoriti i za što Ga želimo moliti.

Molitva jednog grešnika, koji ne želi napustiti grijeh, jest jedna sramota nanescena Bogu.

Na svim mjestima, na kojima nam Isus Krist obećava, da će nam sve dati za što Ga zamolimo, stavlja On uvijek i uvjet, da naša molitva mora biti povezana sa vjerom i pouzdanjem. Kada Ga je tko molio za ozdravljenje od bolesti ili za što drugo, uvijek je odgovarao: „Neka ti bude po tvojoj vjeri!“. Naše molitve moraju biti obavljene sa čvrstim pouzdanjem i u nepokolebljivoj vjeri, da Bog hoće i može dati, za što Ga molimo, ako to na pravi način činimo.

Sv. Vinko Fererski, koji je obratio tako mnogo duša, običavao je reći da za obraćenje grešnika ništa nema toliku moć kao molitva; ona je kao strelica, koja probada srce grešnika.

Molitva čini, da je naš križ manje težak; ona sladi naše trpljenje, daje nam sigurnost u životu; ona privlači pogled Božjeg milosrđa na nas, ona jača naše duše protiv grijeha, ulijeva u nas želju za pokorom i čini da je radosno vršimo.

Molitva čini, da se dopadnemo Bogu, molitvom obogaćujemo svoju dušu i osiguravamo si život vječni. Ako Boga ljubimo, bit će nam molitva isto tako prirodna kao i disanje. Bez molitve možemo biti samo nesretni, sa molitvom smo sigurni, da ćemo postići sve što nam je potrebno za vrijeme i za vječnost.

Svi grešnici, koji su Boga molili za svoje obraćenje, postigli su ga, i svi pravednici, koji su Boga molili za milost ustrajnosti, ustrajali su.

Kod molitve veliki Bog uzima jednog malog stvora u svoje ruke, da mu udijeli svakovrsne blagoslove. Što vam trebam više kazati? To je sjedinjenje najnižega sa Najvećim, Najmoćnijim i Najsavršenijim, što ga ima na Nebu i na zemlji.

Mi možemo svoju sreću na zemlji naći samo u tome, da ljubimo Boga; mi možemo Njega ljubiti samo onda, ako Ga za to molimo.

Bez molitve biti ćemo u vječnosti izgubljeni, sa dobrom molitvom možemo biti sigurni, da ćemo se spasiti.

Ne zaboravimo nikad, da nam Bog svako jutro pripravlja sve milosti, koje su nam potrebne, da dan sveto provedemo. Jer Bog zna sve prilike za grijeh, s kojim ćemo se sresti, sve napasti, što će nam ih đavao kroz dan pripremiti i ako Ga na koljenima i na pravi način molimo, On nam daje sve milosti, koje su nam potrebne, da ne podlegnemo.

Nemojmo se čuditi tome, da đavao poduzima sve što može, da nas odvraća od molitve, ili da je loše obavimo; on zna mnogo bolje od nas, kako je strašna molitva Paklu i da je nemoguće, da nam Bog odbije ono, za što Ga u molitvi prosimo.

Pravi kršćanin računa uvijek u svemu samo na Boga, a nikada na sama sebe.

Molitva sa mišlju na Boga ispunila je srce željom, Njemu se svidjeti i samo za Njega živjeti.

Koliko god mi bili grešnici, ako se molitvi utečemo, i ako na pravi način molimo, možemo biti sigurni da nam Bog oprašta. Jedna dobro obavljena molitva je melem, koji se preko cijele duše izliva i koji nam daje, da već ovdje kušamo sreću, koju uživaju blaženi u Nebu.

Bog ne gleda niti na duge, niti na lijepe molitve, nego na one, koje izlaze iz dubine srca, sa velikim strahopoštovanjem i iskrenom željom, Bogu se svidjeti.

Sva zla, koja nas ovdje na zemlji terete, dolaze samo odatle što ne molimo, ili loše molimo. I ako želite znati razlog – tu je. Kad bismo imali sreću na pravi način Boga moliti,

bilo bi nam nemoguće pasti u grijeh, a kad bismo bili slobodni od grijeha, ne bi Bog bio prisiljen kažnjavati nas.

Molitva je izvor svih dobara i sve sreće, kojoj se možemo na zemlji nadati. Ako smo stoga tako siromašni i toliko nam manjkaju prosvjetljenja i dobra milosti, to je zato što ne molimo ili loše molimo.

Molitva je za nas ono, što je kiša za zemlju. Đubrite zemlju koliko hoćete, ako nema kiše, sve što činite ne služi ničemu. Tako isto, možete činiti dobra djela koliko hoćete, ako često i na pravi način ne molite, nećete nikad biti spašeni. Jer molitva otvara oči naše duše, daje joj da spozna veličinu svoje bijede i potrebu utjecati se Bogu, ona u nju ulijeva strah pred vlastitom slabosti.

Ima zaslijepljenih kršćana, koji misle da se od njih previše traži, da dnevno jedno posve kratko vrijeme, barem par minuta, posvete molitvi, osobito ujutro, prije nego idu na posao. Govore: „Mi nemamo vremena za molitvu, moramo raditi, baviti se svojim poslom.“

Svakako prijatelju moj, ti trebaš raditi. Ali, reci mi što je tvoj najvažniji posao? Nastojati Bogu se svidjeti i spasiti svoju dušu; sve drugo dolazi poslije toga. Što inače još činiš ili ne činiš, to mogu i drugi učiniti. No, ako dušu izgubiš, tko će je tada spasiti? Ne dolazi mi s tim ništavnim izgovorima. Ako uz njih dođeš u Pakao, tada ćeš uvidjeti, što si trebao činiti, a nisi činio – moliti! Ali tada će biti za tebe prekasno!

LJUBAV PREMA BOGU I BLIŽNJEMU DJELA MILOSRĐA

„Ljubi Gospodina, Boga svoga, svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom pameti svojom i svom snagom svojom! Ovo je prva zapovijed. Druga je ova: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe! Druge veće zapovijedi od ovih nema.“

(Marko 12.3-31)

Ljubav prema Bogu

Sva sreća čovjeka sadržana je u tri čina: vjere, ufanje i ljubav.

Po vjeri držimo za istinu ono što je Bog objavio i obećao. Vjerujemo, da ćemo jednom Njega, najviše dobro, licem u lice gledati, posjedovati Ga i vječno u Njegovom društvu živjeti.

Po ufanju očekujemo ostvarenje svega onoga, što nam je On obećao. Ufamo se, da će nam On, pravedni Gospodar, jednom naplatiti naša dobra djela, sve naše dobre misli, dapače sve naše dobre i svete želje. Kamo radi naše slabosti ne stigne čin, tamo uzima Bog u obzir i same naše želje, da ih svojom beskrajnom darežljivošću naplati.

Što nam još više treba, da nas već na ovom svijetu učini zadovoljnima i sretnima?

Tražite Božje prijateljstvo i našli ste svoju sreću.

Ništa nije ovdje trajno i stalno, osim Boga ljubiti, ništa, upravo ništa. Ako promatramo svoj život, on prolazi brzo. Sreća, ona se razbija kao staklo. Zdravlje, ono biva od mnogobrojnih neprijatelja napadano i na koncu razoreno. Dobar glas, u nj diraju klevetnici i zli jezici. Mi brzinom vjetra hrlimo kroz život, u susret grobu. Sve prolazi jurišnim korakom, mali i veliki događaji pretiču jedni druge, i na koncu ne ostane ništa, osim ljubiti Boga i Njemu jedinom služiti.

O, Bože moj, kako su žaljenja vrijedni oni koji svoje srce i svoje sklonosti vežu za prolazne stvari. Oni se otimaju za njih i uz njih se priljepljuju, jer ih u svojoj sljepoći previsoko cijene i previše ljube. Ta ljubav prema stvorenim stvarima je nerazumna, ona izvire iz samoljublja, koje nas tjera, da prolazna dobra ovoga svijeta više cijenimo i ljubimo, nego vječnog, neprolaznog Boga. Stoga dolazi do toga, da grešnici i nevjernici nikad nisu

zadovoljni i nikakva mira ne mogu naći. Njihova nutrina ne zna što je pravi i smireni odmor, nego se u njoj uvijek sve uzduž i poprijeko kovitla. O, kolika bijeda!

Boga ljubiti, o, kako je to lijepo! To ćemo shvatiti tek kada budemo jednom u Nebu. Molitva pomaže u tome, jer ona je uzdignuće duše k Bogu.

Ima ih, koji Boga ne ljube, koji Mu se ne mole i kojima unatoč toga ide dobro ovdje na zemlji. To je loš znak; uz ono veliko zlo oni su ipak i nešto dobro učinili. To im dobro, dragi Bog naplaćuje u ovom životu.

Uobičajena je uzrečica: „Koga Bog miluje, onoga i kara“. To drugim riječima znači: Kušnje, koje Bog šalje onima koji Ga ljube, nisu kazne, nego milosti.

Sva se naša sreća nalazi i nalaziti se može samo u ljubavi prema Bogu. Ako Boga ne ljubimo, bit ćemo uvijek nesretni, i ako neke radosti i utjehe hoćemo imati u svojim trpljenjima, jedino ćemo ih u ljubavi prema Bogu naći.

Sveci uspoređuju ljubav sa ružom, koja je među cvijećem najljepša i vrlo lijepo miriše. Tome slična, kažu oni, je ljubav, najljepša među svim krepostima; njezin se miris penje do Božjeg prijestolja.

Gledajte draga moja djeco, vjerni se čovjek, dobri kršćanin, na trijumfalnim kolima vozi kroz život, prema svom vječnom cilju – Nebu. Ta su kola okićena vijencima od cvijeća, vuku ih anđeli, a njima upravlja Gospodin i Spasitelj naš Isus Krist.

A grešnici su upregnutu u bijedna kolica života, đavao sjedi njima na boku i neprekidno ih udarcima biča tjera naprijed.

Kad nam dragi Bog zapovijeda da Ga ljubimo i klanjamo Mu se, to čini zato da nas prisili, da budemo sretni. Pošto dragi Bog želi samo našu sreću, ovdje i u vječnosti, On zna i to, da se ona nalazi samo u ljubavi prema Njemu, a svi koji traže svoju sreću izvan Njega, nikada je neće naći.

Naše je tijelo posuda sramote i puno slabosti i nedostataka. Ono je otpočetak određeno za smrt i raspadanje, ono će prije ili kasnije biti hram crva, ništa drugo.

A ipak upotrebljavamo sav mogući trud i brigu, da njega uzdržimo i njegovim željama udovoljavamo. No, svoju besmrtnu dušu, koja je tako velika, da izvan Boga nema ništa većega, puštamo da skapa od gladi i zakržlja. I ovako nerazumno radimo, premda bismo morali uvidjeti i spoznati, da nas Bog u prekomjernosti svoje ljubavi nije izjednačio sa životinjama, nego nas je stvorio na svoju sliku i priliku. O, kako velik i odličan je čovjek, a kako malenim i neznatnim on sam sebe ocjenjuje!

Moramo dragog Boga ljubiti, ne samo kao sami sebe, nego još i više, moramo biti pravedni, za Njega i život svoj dati.

Ljubav podupire vjeru i daje joj život, bez ljubavi ona je mrtva. Ufanje, kao i vjera, slabunjava je krepost, koja bez ljubavi neće dugo trajati.

Moramo svoje brige i sve pokrete svoga srca upraviti na to, da u svemu što činimo, za ničim drugim ne težimo i ništa drugo ne tražimo, nego samo Boga, inače će naš život proći u uzaludnim nastojanjima da nađemo sreću, koju nikada nećemo naći.

Ljubavlju jednog Boga čovjek je pozvan u život i on ne može živjeti bez ljubavi. On mora ljubiti. Ili ljubi Boga, ili ljubi sebe i svijet. Ako se u svojoj sljepoći prevari u izboru i predmetu svoje ljubavi, gdje leži uzrok ovako kobne zablude? Uzrok je u manjku vjere.

Ako netko nema vjere, on je slijep. Gdje nema vida ne može biti ni spoznaje, a gdje nema spoznaje, ne može biti ni ljubavi. Tko radi svoje duševne sljepoće ne vidi Boga, on Ga niti ne spoznaje i stoga ne ljubi. Mjesto Njega ljubi sebe i sve što mu se u vidljivom svijetu sviđa i prija njegovim strastima. On veže svoje srce za mnoštvo ispraznih, prolaznih stvari, koje nisu ništa nego zvuk i dim te brzo iščeznu: zvuk se izgubi, a dim se razide u zraku.

Tko nema vjere ne može spoznati istinu. On ne može stvoriti predodžbu o vječnim dobrima, on vidi i spoznaje samo zemaljske stvari, koje su samo pjena i laž. Kome manjka vjera, taj oskudijeva i na svijetlu. On luta kao slijepac kroz gustu maglu zemaljskog života.

Kad bi svijetlo vjere osvjetljavalo put njegovog života, on bi vrlo brzo morao uvidjeti, da je sve, što ovdje ljubi i traži izvan Boga, njemu štetno i ništa mu drugo ne može donijeti, nego vječnu smrt.

Ovakvo vrludanje po tmini predokus je Pakla.

Dok svog Boga ne ljubite, nećete nikada biti zadovoljni; sve će vas pritiskati, ozlovoljavati. No, čim Boga uzljubite, naći ćete svoj mir i sretan život.

Ima ih mnogo koji misle da ljube Boga i nastoje sami sebe u to uvjeriti, no, kad ih Bog stavi na kušnju, kako ih je malo koji imaju tu sreću, tu kušnju podnijeti!

Kad budemo jednom u Nebu, prestati će vjera, jer će preći u blaženo gledanje. I ufanje više neće biti potrebno; jer ćemo biti u posjedu svega onoga, čemu smo se na zemlji, prosvijetljeni svijetlom vjere, nadali i za čim smo čeznuli. Guste magle, koje su pokrivala put našeg života, razišle su se. Tama, koja je zamračivala naš razum, uzmaknula je pred svijetlom. Ne trebamo se tada više ničemu nadati, jer ćemo sve imati. Nitko se ne nada, da će naći blago, koje već ima.

Ali ljubav ostaje. O, kako slatka će ona biti u savršenosti vječnog života! O, kako ćemo se kroz cijelu vječnost na njoj napajati! Kako ćemo moći uroniti u ovaj bezbolni ocean božanske ljubavi, u beskrajnu ljubav božanskog Srca Isusova!

Ali već i na ovom svijetu ljubav prema Bogu je predokus Neba. Kad bismo je mogli razumjeti i osjetiti, o kako bismo bili sretni! Što nas na ovom svijetu čini nezadovoljnima i nesretnima, to je jedino i samo grijeh, ili drugim riječima, manjak u vjeri, ufanju i ljubavi.

Kolika sreća za jednog stvora da može biti darežljiv prema svom Stvoritelju, svom Bogu i Otkupitelju! Ne samo da bogati mogu nešto darovati, nego svi kršćani, i oni najsiromašniji. Mi ne posjedujemo svi zemaljska dobra, da ih možemo Isusu Kristu darovati u osobi siromaha; ali svi imamo srce i upravo na ovaj dar je On najljubomorniji, ono je vrhunac svega što On od nas traži.

„Moj Bože, darujem Ti svoje srce“ – tako kažu mnogi; no nije dosta reći samo ovo. Treba za to Bogu pružiti dokaze, u tome, što možemo svaki dan učiniti; jer nema dana, kad ne bismo imali prilike i obaveze, da Bogu koju malu žrtvu prinesemo, bilo da Ga ne vrijeđamo ili bilo kojim činom pokažemo, da Ga zaista želimo ljubiti.

Najbolji dokaz kojim možemo Bogu pokazati da Ga ljubimo je: da za Njega trpimo. Jer kad bismo htjeli pravilno promatrati, što je sve On za nas pretrpio, ne bismo mogli nego da sva trpljenja života, progonstva, bolesti, siromaštvo, iz ljubavi prema Njemu strpljivo podnosimo.

Evo, što znači Bogu se svidjeti, što znači Njega ljubiti: znači boriti se i odvažno odbijati sve napasti.

Tri božanske kreposti pobuđujemo kada Bogu ovako govorimo: O, moj Bože, ja vjerujem! Ja vjerujem čvrsto i nepokolebljivo, bez i najmanje sumnje ... i ako nastojimo da nas posve prožme sadržaj i značenje ovih riječi: Ja vjerujem čvrsto, da si svuda prisutan, da me vidiš i da ću i ja jednom Tebe gledati i da ću uživati sva dobra koja si obećao onima, koji Tebe ljube ... Moj Bože, ja se ufam, da ćeš me jednom nagraditi za sve, što sam ovdje za Tebe učinio i pretrpio ... Moj Bože, ja Te ljubim od sveg srca ... O, kako silan i moćan bi bio jedan ovakav čin vjere, koji je ujedno i čin ljubavi! On bi dostajao učiti nas sretnima na ovom svijetu i blaženima u drugom.

Kada molimo apostolsko Vjerovanje, imamo lijepu priliku pobuđivati u sebi čin vjere, ufanja, ljubavi i zahvalnosti na svemu, što nam je utjelovljeni Sin Božji objavio, o čemu nas je poučio i što je za nas učinio. Ako hoćemo ove čini pojačati, dodajmo i čin naknade: da ih pobuđujemo umjesto onih koji u Sina Božjega ne vjeruju, u Njega se ne ufaju i ne ljube Ga.²

² Zanimljivo je da će kasnije taj čin: vjere, ufanja, ljubavi i naknade, prilikom prvog ukazanja u Fatimi, Anđeo naučiti djecu moliti: „Moj Bože, ja vjerujem u Tebe, ufam se u Tebe, klanjam Ti se i ljubim Te. Molim Te da oprostiš grijeha svima koji ne vjeruju u Tebe, ne ufaju se u Tebe, ne klanjaju Ti se i ne ljube Te!“ (op. pr.)

Kad bismo bili sposobni spoznati veličinu naše sreće, koja se sastoji u tome, da Boga smijemo ljubiti, bili bi od miline i zanosa kao oduzeti.

Kad bi jedan velikan ove zemlje, npr. knez, kralj ili car zadnjeg od svojih podanika pozvao k sebi i ovako mu rekao: „Ja te želim učiniti sretnim. Ti smiješ odsada uvijek kod mene ostati i možeš nad svim mojim dobrima biti suvlasnik i uživati ih ... uz jedini uvjet, da mi u ničemu, što je pravedno, ne uskratiš svoj posluš.“ – O, koju brigu i kakvu revnost bi ovaj podanik upotrijebio, da udovolji svim pravednim željama svoga gospodara i ne naljuti ga na bilo koji način ... No dobro, Bog, najveći i najodličniji od svih gospodara na Nebu i na zemlji, daje nam isti prijedlog ... Pa ipak, kako malo ih ima, koji mare za Njegovo prijateljstvo! Njegovim se obećanjima ne pridaje nikakva važnost, niti ikakvo značenje. O, koliku štetu time nanosimo sebi! Kako će nam se jednom oči otvoriti! ... Ali tada će biti prekasno.

Kako je utješno: da možemo Boga i bližnjega ljubiti, a da ne moramo biti ni učeni, ni bogati! Imamo srce, i to nam je za ovu ljubav dosta.

O Bože, daj nam vjeru i mi ćemo Te cijelim srcem ljubiti!

Sv. Ivan Zlatousti kaže, da su tri stvari vrijedne ljubavi, koje ljudska srca sile na ljubav: ljepota, dobrota i ljubav. „No dobro – dodaje isti svetac – Bog posjeduje sva tri svojstva u najvišem stupnju“.

Sv. Terezija pripovijeda nam, da se njoj češće prikazivao Gospodin i Spasitelj Isus Krist, ali niti jedan čovjek nije dovoljno sposoban, da si predoči pojam o neopisivoj ljepoti, u kojoj je Gospodin zasjao.

No, sada mi recite, moja draga braćo, kada bismo imali sreću, da si stvorimo pojam o beskrajnoj ljepoti Božjoj, bi li tada još bilo moguće da Ga ne ljubimo? Ne! Ali, mi smo slijepi. Jer svoje srce, oči i sve svoje misli i težnje neprestano upravljamo prema dolje, prema prolaznim i prezrivo stvarima ovoga svijeta, nismo sposobni baviti se božanskim stvarima, koje bi nas oplemenile i Bogu dizale, koje bi nam pokazivale Njegovu savršenost i činile da naše srce usplamti ljubavlju prema Njemu.

„O stara, a ipak uvijek nova ljepoto - uzviknuo je sv. Augustin, - kasno sam Te uzljubio.“ ... Ali mi nikada nećemo doći do toga, da Boga ljubimo i radujemo se u uživanju vječne ljepote, ako već ovdje na zemlji ne započnemo s time. Kako sretan bi nam mogao biti život, kada bismo ga htjeli smatrati samo kao pripravu za Nebo!

Ljubav nam je također potrebna, da se Bogu svidimo i sva svoja djela učinimo zaslužnima, kao što je naša duša potrebna tijelu, da ga oživljava. Jedan čovjek, koji nema u srcu ljubavi, jest kao tijelo bez duše.

Dragi će nas Bog ljubiti onako, kako mi Njega ljubimo, tj. ako mi Njega mnogo ljubimo, On će i nas mnogo ljubiti. To bi nas trebalo poticati da Boga ljubimo što više možemo.

O, kad bismo jednom mogli shvatiti, kako sretan je onaj, koji dragog Boga ljubi, dan i noć bismo plakali nad time, što smo tako dugo bili ove sreće lišeni.

Možemo li na ovom svijetu imati veću sreću, nego od dragog Boga biti ljubljeni?

Ljubav prema bližnjemu

Ljubav prema bližnjemu je tako općenita, tako velika i važna dužnost, da je naš Gospodin Isus Krist učinio iz nje zapovijed, koju je nazvao svojom. A učinio je to u najozbiljnijem i najsvečanijem trenutku svoga zemaljskog života, kod Posljednje večere, neposredno prije svoje gorke muke i smrti: „Novu vam zapovijed dajem, ljubite jedan drugoga, kao što sam Ja vas ljubio, da se i vi ljubite među sobom. Po tom će svi poznati, da ste moji učenici, ako imate ljubavi među sobom.“ (Iv. 13, 34, 35). – „Ovo je moja zapovijed, ljubite se među sobom, kao što sam Ja ljubio vas.“ (Iv. 15, 12). – „Ovo vam zapovijedam, da se ljubite među sobom.“ (Iv. 15, 17).

On je ovu zapovijed stavio neposredno iza Velike prve zapovijedi, koja glasi: „Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom, svim umom svojim i svom snagom svojom.“ Još nam kaže povrh toga, da su cijeli zakon i proroci uključeni u ovoj zapovijedi, kojom nam zapovijeda da ljubimo bližnjega.

Ako hoćemo biti pravi kršćani, moramo ovu dužnost ljubavi prema bližnjemu uvijek smatrati kao najopćenitiji, najpotrebniji i najbitniji dio naše vjere. Od njezinog izvršenja ovisi naš vječni spas; jer ako ovu zapovijed vjerno izvršavamo, ispunjavamo ujedno i sve druge. Sv. apostol Pavao kaže nam, da nam druge zapovijedi zabranjuju počinjati preljub, krađe, nepravdnosti i krivu prisegu. Ako bližnjega ljubimo, zaista ćemo se čuvati, da ikoju od navedenih zloća počinimo; jer sve one nanose bližnjemu štetu i nepravdu. Ljubav prema bližnjemu ne može trpjeti, da ovako naopako radimo.

Ne zaboravite nikada, dok svog bližnjeg ne ljubite, nego ga dapače mrzite, da je Božja srdžba protiv vas. Ako biste u takvom stanju naglo umrli, Bog bi vas bacio u Pakao.

Tko ima pravu ljubav prema bližnjemu, ne vidi na bratu svom njegovih pogrešaka; nego samo potrebu pomoći mu i pod svaku cijenu spasiti njegovu dušu.

S drugim krepostima možemo biti na putu u Pakao, ali sa ljubavlju prema bližnjemu, koja obuhvaća sve ljude, koja pred nikim ne bježi, koja ljubi neprijatelje, kao i prijatelje ... tko takvu ljubav posjeduje, taj je siguran, da je za njega Nebo.

Ljubav prema bližnjemu je kraljevski plašt, kojim pokrивamo pogreške subraće i nikad si ne dozvoljavamo mišljenje, da smo bolji od njih.

Možemo reći, da se jedna kuća koja daje milostinju nikada neće srušiti. Bog bi prije učinio čudo, nego to dopustio.

Možemo reći, da davanje milostinje nadmašuje sva naša druga dobra djela, jer čovjek koji vrši ljubav Božju prema bližnjemu, obično posjeduje i sve druge kreposti.

Jedna kuća, koja vrši ljubav Božju prema bližnjemu, neće nikada osiromašiti. Oni pak, koji su tvrdi prema siromasima, propast će sa svojim bogatstvima.

Postoji stanovita vrsta pobožnih ljudi, koji izvana s drugima vrše sve čine svoje vjere, ali u nutrini su tvrdi kao kamen i nemaju nikakve ljubavi prema bližnjemu. To nije prava pobožnost. Kad bi netko bio tako svet, da bi mogao činiti i čudesa, ali ne bi imao ljubavi prema bližnjemu, ne bi mogao ući u Nebo.

Moramo ljubiti i svoje neprijatelje. „Oprosti nam dugove naše, tako kako i mi opraštamo dužnicima našim.“ molimo u Očenašu. Sveti i pravedni Bog, koji nutrinu vašeg srca vidi i ispituje sve njegove najtajnije pokrete, oprostiti će nam samo tada naše grijeha i pogreške, ako i mi iz cijelog srca oprostimo onima, koji su nas uvrijedili.

Ako vam đavao sugerira misli mržnje protiv vaših neprijatelja, onda imate jedno vrlo dobro, nepogrešivo sredstvo, savladati ga. U čemu se ono sastoji? Treba se za njih moliti, da se obrate!

Promotrimo primjer svetaca. Oni ne podržavaju nikakvu mržnju protiv svojih nepravdnih progonitelja, oni su mišljenja, da zlo, koje im se nanosi, još nije dostatno, i da su još više zaslužili, kao kaznu za svoje grijeha, kojima su božansko Veličanstvo uvrijedili.

No, svjetski ljudi i zli kršćani ne žele oprostiti, oni su osvetoljubivi i puni mržnje. Što čini Bog s takvima? Mržnju, kojima oni progone svoje bližnje, vraća im dvostruko i trostruko. Tko mrzi, služi se jednim opasnim oružjem, koje svu svoju oštrinu obraća protiv njega samoga.

Manjak u ljubavi prema bližnjemu i sva tvrdoća i neprijaznost prema našim bližnjima dolazi od oholosti. Nema ničega, što bi se ljubavi toliko opiralo, kao oholost. Oholost i ljubav se međusobno ne podnose, jednako, kao vatra i voda.

Ima ljudi, koji u svojoj zaslijepljenosti ispuštaju petu prošnju Očenaša, „... otpusti nam dugove naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim ...“ kad mole Očenaš, jer ne žele oprostiti. Kako će njima suditi Bog, koji čita njihova srca i poznaje njihove najtajnije misli?

Tko vrši pravu ljubav prema bližnjemu, dolazi sigurno u Nebo. No oni, koji misle, da su nešto osobito i već na pola ili cijeli sveci, jer obavljaju mnoge vanjske pobožnosti, a kod toga ne mare da ispunjavaju Veliku zapovijed ljubavi prema bližnjemu i neprestano su puni ljubomore, neprijaznosti i mržnje, ti će na veliki dan posljednjeg Suda doživjeti grdno razočarenje.

Što nam nameće jednu ovako veliku i ozbiljnu dužnost i što nas mora potaknuti, da ljubimo bližnjega kao sami sebe, to je prije svega okolnost i promatranje, da smo svi od istog svemogućeg Stvoritelja pozvani u život i imamo isto podrijetlo. Svi ljudi na cijelom svijetu sačinjavaju samo jednu obitelj, kojoj je Otac i Vrhovna glava Isus Krist. Svako čovječe lice nosi na čelu žig slike i prilike Božje. Stvoreni smo i pozvani za jedan zajednički cilj, koji se zove: vječno blaženstvo. Mi smo svi skupo otkupljeni cijenom Muke i dragocjene Krvi Isusa Krista. Ne možemo se ustručavati našeg bližnjeg ljubiti, a da ne bismo našeg Gospodinu i Spasitelju samom nanijeli sramotu.

Nema ništa, što bi bilo tako pogodno, da strogog vječnog Suca ublaži i milostivo raspoloži, kao prava ljubav prema bližnjemu, naročito junačka ljubav prema neprijatelju. Čujte jedan primjer.

Jedan odličan muž sretne na samotnom mjestu ubojicu jednog od svojih rođaka. Prva mu je misao bila: sad je povoljna prilika, da se osvetim i već vadi mač, da udari. Onaj drugi padne na koljena i zamoli ga: „Za volju Kristove ljubavi oprosti mi!“. Tada muž vrati natrag mač u korice i reče: „Jer si me zamolio za volju Kristove ljubavi, opraštam ti“.

Drugo jutro išao je taj muž, koji je bio veliki grešnik, mimo raspela. Tada on, taknut od milosti Božje, pogleda prema Raspetome i reče: „Hoćeš li Ti sada i meni oprostiti?“. I on je vidio kako božanski Spasitelj naginje glavu u znak, da mu je prošnja uslišana.

Trebamo svakom dobro iskazivati već, prema mjeri naših mogućnosti. Trebamo slušati opomenu apostola Pavla, koji nam govori: „Radujte se s onima, koji se raduju, i plačite s onima, koji plaču. Budite jedne misli među sobom. Ne težite za visokim stvarima, nego se držite niskih. Ne držite sami sebe mudrima. Nikom ne vraćajte zlo za zlo; nastojite činiti dobra djela pred svim ljudima. Ako je moguće, budite u miru sa svim ljudima. Ne osvećujte se sami, osvetu prepustite srdžbi Božjoj, jer je pisano: „Moja je osveta, Ja ću vratiti - govori Gospodin. - Naprotiv, ako je tvoj neprijatelj gladan, nahrani ga, ako je žedan, napoji ga; jer čineći to, ognjeno ugljevlje skupit ćeš na glavu njegovu“. (Rim 12, 15-20).

Isus Krist dao nam je zapovijed ljubavi prema bližnjemu i prijeti nam kaznom vječne osude, ako je ne izvršavamo. A apostol Pavao kaže, da svi imamo istu nadu: vječni život; istoga Gospodina i Učitelja, istu vjeru, isto krštenje i istoga Boga, koji je Otac svih ljudi. Moramo zato sve ljude bez razlike ljubiti, kao sami sebe, ako hoćemo ispunjavati Kristovu zapovijed, Njemu se svidjeti i svoju dušu spasiti.

Ne smijemo ništa mrziti, nego đavla, grijeh i same sebe. No bližnjega moramo ljubiti. Pravi kršćanin ljubi sve ljude; dobre, jer su dobri, zle iz samilosti, jer vidi, da Boga vrijeđaju i žive u opasnosti, da izgube vječno blaženstvo. Zato pravi kršćanin moli za njih i iskazuje im dobročinstvo, da pridobije njihovo srce i vrati ih Bogu. On vidi u svim ljudima, i u najgorim, neumrle duše, koje su otkupljene dragocjenom Krvlju Isusa Krista. Zato on neprestano moli za grešnike i ovako govori božanskom Spasitelju: „O moj Bože, ne daj da ove bijedne duše budu zauvijek izgubljene!“.

Kad sam jednom umirućem, koji nije svojim neprijateljima htio oprostiti, rekao: „Ali ako ti ne oprostiš, neće Bog ni tebi oprostiti. Zar ti ne želiš doći u Nebo?“ – „O dakako – odgovori on – ali ne zajedno s tim ljudima!“ Kolike li zasljepljenosti!

Nikakva druga vrsta kršćana nije Bogu tako ugodna, kao oni, koji imaju samilost sa nesretnima: „Beatus, qui intelligit super egenum et pauperem – blažen koji gleda siromaha i zauzima se za oskudnoga.“.

U Nebu nema mržnje niti želje za osvetom, nego samo ljubav. A dobre, ponizne duše, koje sve njima nanese uvrede radi Boga podnose i svojim uvrediteljima za volju Kristovu opraštaju, one imaju Nebo već na ovoj zemlji. Mrzitelji i osvetoljubivi su uvijek nesretni. To im se vidi u očima i sa čela im se može pročitati.

Ne dozvoli Gospodine, da ikome za zlo uzvratim zlom!

Zapovijed ljubavi prema bližnjemu na posve osobit način obvezuje očeve i majke, obzirom na njihovu djecu, i to radi odgovornosti, kojom će jednom morati o tome polagati račun. No nažalost, kako mnogo se upravo u tome griješi. Može li se zaista reći, da roditelji ljube svoju djecu, ako ravnodušno gledaju, kako im ona žive u stanju smrtnog grijeha, daleko od Boga i u stalnoj opasnosti, da zauvijek propadnu? Kad bi ti zaslijepljeni roditelji imali pravu ljubav prema svojoj djeci, dan i noć bi plakali i sa suzama Bogu vapili, da im da milost obraćenja i vrati ih na put spasa. Ali kako će nastojati oko toga, da svojoj djeci osiguraju vječno blaženstvo, kad u svojoj religioznoj ravnodušnosti ne misle niti na spas svoje vlastite duše?

O vi očevi i majke! Kad biste bili čvrsto uvjereni, da ste od Boga postavljeni za čuvare neumrlih duša svoje djece, koje su otkupljene dragocjenom Krvlju Isusa Krista, tada bi bilo nemoguće, da ovako hladno i ravnodušno gledate, kako vam djeca griješe i idu u svoju vječnu propast.

Hoćete li čuti kako stoji sa ljubavlju prema bližnjemu kod današnjih kršćana? Ja ću vam pokazati. Ako žive zajedno dvije osobe, koje imaju jednak karakter i sklonosti, tada je njihov međusobni odnos još prilično podnošljiv, one se na svoj način međusobno vole. Ali ako karakter i sklonosti nisu u suglasju, tada nema međa njima ni mira, ni sloge. Tada ne poznaju one bližnjega, niti ikakve obaveze za ljubav. Ovi ljudi imaju posve krive pojmove o vjeri; oni ljube samo sebe, a na bližnjemu samo ono što im prija; inače se ne trpe i ne podnose. Mora ih se jednog od drugog odijeliti, da svaki za sebe može u miru živjeti. Da, da, samo se rastavite, vi bijedni licemjeri! Udaljite se jedan od drugoga. Ali neka vam bude i to rečeno, da se nikada jedan od drugog ne možete tako daleko udaljiti, kako daleko ste vi sami udaljeni od Boga. Vaša pobožnost je samo jedna sljeparija. Vi niste nikada svoju svetu vjeru i dužnost, koje vam ona nameće, razumjeli, niti ikada shvatili ljubav prema bližnjemu, koja vam je zapovijed, da čovjeka-brata ljubite radi Boga i time postignete svoj vlastiti spas.

Nemamo niti jednog drugog sigurnog znaka, po kojemu možemo spoznati, da se nalazimo na pravom putu u Nebo i da zaista Boga ljubimo, kao ovaj: ako svoga bližnjeg podnosimo i svako dobro mu iskazujemo, premda se protivi našim prirodnim sklonostima. Ako to činimo, onda se možemo nadati, da se naša duša nalazi u prijateljstvu s Bogom, a naša ljubav prema Bogu i bližnjemu istinska. To je pravilo i uzor, koji je Isus Krist pred nas postavio i koji su svi sveci slijedili. Ne zavaravajmo se! Nema ni jednog drugog puta koji vodi u Nebo, osim ovoga.

Ako ne želite izvršavati ljubav prema bližnjemu i ne opraštate svojim neprijateljima, tada je sva vaša pobožnost isprazna i beskorisna. Tada možete moliti, ići u crkvu, činiti pokornička djela, prisustvovati svim javnim pobožnostima, primati svete sakramente, koliko često hoćete, pa i svaki dan ... sve vam to neće ništa koristiti i možete biti sigurni, da se sa svim svojim tkz. dobrim djelima, kojima manjka ljubav, nalazite na krivom putu, koji daleko od Boga, vodi u vječnu propast.

O moj Bože, kako mnogi kršćani umiru u nemilosti i vječno su izgubljeni, jer u svom životu nisu vršili ljubav prema bližnjemu! Ne zavaravajte se, braćo moja! Bez ljubavi prema bližnjemu nećete nikada gledati Boga i ući u Nebo. I da svu svoju imovinu i dobra podijelite onima, koji su vam dobri, da svakodnevno prisustvuje sv. Misi i pričešćujete se – bez ljubavi prema bližnjemu niste ništa, nego licemjeri i odbačenici. Nastavite tim putem dalje i doskora ćete biti u Paklu. O, kako rijetko nailazimo na pravu ljubav prema bližnjemu na zemlji!

O braćo moja, kad bismo ovu lijepu krepost poznavali i znali cijeniti vrijednost, koju ona ima u očima Božjim, s kojom revnošću bismo upotrijebili svaku priliku, da je vršimo, jer ona sve druge kreposti u sebi uključuje i osigurava nam vječno blaženstvo!

Da vam to dokažem, ispričovijedat ću vam ovu zgodu: Živio u jednoj egipatskoj pustinji pustinjak prilično nesavršenim životom, i to prema sudu svijeta. Usprkos tome, kad mu se približila smrt, nije pokazivao nikakav strah pred smrću i pred strogim Sudom Božjim, nego je bio posve vedar. Kad je to vidio njegovo poglavar, došla mu je misao, da bi takvo bezbrižno raspoloženje uoči smrti moglo biti đavolsko zasljepljenje, pa je pitao umirućeg, kako to da je u ovom ozbiljnom i odlučujućem času tako nezabrinut i zadovoljan. Da zapravo i sam zna da ima malo razloga za to, jer njegov život nije bio bez pogrešaka, a pred strogim Sudom Božjim su se i sami sveci bojali.

„Istina je – odgovori umirući – ja nikakvih izvanrednih djela, dapače gotovo ništa dobra nisam učinio. Ali sam kroz cijeli svoj život nastojao, da onu Veliku zapovijed našeg Gospodina ispunjavam; da svoga bližnjega ljubim, o svim ljudima dobro mislim, njihove pogreške strpljivo podnosim, ispričavam ih i svima činim usluge prema mogućnostima. To sam činio uvijek, kad god mi se pružila prilika. Nijednog čovjeka nisam vrijeđao, o nijednom zlo govorio, nijednom zlo želio, nego svima samo dobro. To je sada moja utjeha i moje pouzdanje i iz toga crpim nadu, da će mi dragi Bog biti milostiv, usprkos mnogih pogrešaka, što sam ih počinio i mnogih nesavršenosti, što mi se još duše drže“.

Kad je poglavar čuo isповijest ove lijepe duše, ganut od iskrenog divljenja, radosno je uzviknuo: „O Bože, kako lijepa i dragocjena je ova krepost u tvojim očima! - . A okrenut prema umirućem, dodao je - Budi bez brige, dragi brate! Pošto si ovu Veliku zapovijed ljubavi prema bližnjemu tako vjerno i savjesno ispunjavao, ispunio si zakon. Pođi u miru, o ti sretna dušo, Nebo ti je osigurano“.

Ako istražujete život božanskog Spasitelja i živote svih svetaca, nećete naći niti jednog, koji ne bi ljubav prema bližnjemu i neprijatelju vršio u herojskom stupnju. Gledajte npr. sv. Franju Saleškog, koji nam govori o sebi, kad bi mogao samo jedno jedino dobročinstvo učiniti, prije bi ga iskazao onome, koji mu je nepravdu učinio, nego onome, koji mu je iskazao kakvu uslugu.

Onaj, koji bi imao sreću, da zaista posjeduje pravu ljubav prema bližnjemu, ovu lijepu i neusporedivu krepost, svakako bi čuvao; da ne misli zlo o svom čovjeku-subratu. Ali što, reći ćete, ako je njegov karakter posve zao i zloban, ako uz njega nikako ne možete izdržati? A tako, ne možete uz njega izdržati? A o sebi valjda mislite, da ste sveci, posve bez pogrešaka? Bijedni slijepci! Jednog ćete dana spoznati, da ste svojoj okolini prouzročili više neugodnosti i jada, nego li ona vama.

Sva vaša pobožnost je lažna i sve vaše tobožnje kreposti su samo prividnosti i samoobmana, niste ništa drugo nego licemjeri u očima pravednog i svetog Boga, ako nemate prave ljubavi prema bližnjemu, tj. jedne sveobuhvatne ljubavi prema svakome, prema pravednicima i grešnicima, prema siromašnima i bogatima, prema onima, koji vam dobro čine i prema onima, koji vas mrze.

Iz života starih otaca ima jedna pripovijest, koja će vam dobro osvijetliti pojam o vrijednosti i zaslužnosti ljubavi prema bližnjemu.

Sv. Serapiona sretne jedan siromah, koji ga zamoli za milostinju. Svetac nije imao novaca, daruje mu svoj plašt. Nedugo zatim naiđe jedan drugi, te njemu daruje haljinu. Sad nije imao ništa, osim knjige Evanđelja, iz koje je svakodnevno običavao nešto čitati. Što je svetac učinio? Prodao je knjigu i kada je došao treći siromah, darovao mu je cijelu svotu, koju je dobio.

Jedan je učenik zapitao, tko ga je tako opljačkao. Svečev je odgovor glasio: „Ljubav prema bližnjemu“. – „Ali svetu ste knjigu barem trebali zadržati, časni oče“, rekao je učenik. – „Nipošto – odgovori Serapion – time, što sam prodao knjigu Evanđelja i novac dao

siromahu, samo sam ispunio, što u Evandjelju stoji napisano, i što sam tako često čitao: Prodaj sve što imaš i daj siromasima i imat ćeš blago na Nebu“.

Skoro poslije išao je Sarapion, u svojoj velikoj ljubavi prema bližnjemu, još jedan korak dalje. Prodao je svoju slobodu i dobrovoljno se učinio robom, a otkupninu darovao siromašnoj udovici, da može othranjivati svoju gladnu dječicu. Odveden je u ropstvo u jedan divlji narod, čijim je postao apostolom. Bog je blagoslovio njegov rad i napore u naviještanju Evandjelja tako obilno, da je veliko mnoštvo bijednih pogana obratio.

O lijepe li kreposti ljubavi prema bližnjemu! Kad bismo imali sreću, da je posjedujemo, kolike mnoge duše bi k Bogu doveli!

Kad je sv. Ivan Milostinjar čuo o ovim junačkim djelima ljubavi sv. Serapiona, rekao je svojim prijateljima: „Ja sam dosada mislio, da sam učinio nešto veliko, kad sam sav svoj novac poklonio siromasima. Ali sada uviđam, da nisam još ništa učinio, jer sam samo svoje darove, a ne svoju osobu stavio u službu ljubavi prema bližnjemu.“

Kad bi dragi Bog htio, svi bi ljudi na zemlji bili jednaki. No, jer je predvidio da se tada nitko ne bi drugom podvrgavao, da bi tada svi zapovijedali, a nitko slušao, zato je u svojoj mudrosti tako uredio, da u svijetu ima siromašnih i bogatih, da oni budu međusobno ovisni i jedni drugima pomažu. Siromašni će svoj vječni cilj postići time, da strpljivo podnose svoje siromaštvo i svojim se prošnjama pred bogatima ponize. No, bogati će tako doći do prilike, da zadovolje za svoje grijehе, ako se siromašnima smiluju i pomognu im, koliko mogu. Na ovaj način mogu obadvije klase ljudi postati blažene. Ako Bog u jednu ruku od siromašnih zahtijeva, da strpljivo podnose svoj tvrdi udes i ponizno prime milostinju, to On u drugu ruku nameće bogatima strogu obavezu, da svojoj siromašnoj braći i sestrama pomognu. Od izvršenja ove dužnosti ovisi njihova vječnost. Jao njima, ako vide siromaha da oskudijeva, a oni mu ne pruže pomoć.

Velika je sreća za jednog kršćanina grešnika, da u milostinji ima tako lako i uspješno sredstvo, kojim može božanskoj Pravednosti pružiti zadovoljštinu za svoje grijehе i tako izbjegnuti vječnoj osudi i povrh toga na svoju osobu i na svaki svoj posao privući sve moguće blagoslove s Neba. O, kako je ipak Bog dobar prema nama, da se s tako malim zadovoljava!

S kojegod strane promatrali djela ljubavi, njihova nam se vrijednost i zaslužnost prikazuje tako velikom, da mi to ovdje nikada potpuno nećemo shvatiti. Istom, na dan Suda to ćemo jasno spoznati. Možemo u nekom smislu reći, da ona sva ostala dobra djela nadmašuju, iz jednostavnog razloga, što jedan zaista milosrdni čovjek obično i sve ostale kreposti posjeduje.

O, lijepa kreposti kršćanske ljubavi prema bližnjemu, kako velika je tvoja moć, da srdžbu Božju ublaži! Ali ah, kako malo si poznata ljudima današnjeg svijeta i kako neznatno od njih cijenjena! To dolazi otuda što razmišljamo previše zemaljski, bavimo se samo svijetom i njegovim prolaznim dobrima, a vječna smo dobra posve iz oka izgubili. Sveci su posve drugačije mislili o tome, a svetac svetaca, Isus Krist sam, iz usta vječne Mudrosti, drugačije nas je učio.

Već su sveci Starog Zavjeta znali vrijednost milostinje i unaprijed slutili, kako mila će ljubav prema bližnjemu biti budućem Spasitelju. Pobožni Tobija izvještava ovako o svom životu i djelovanju u asirskom sužanjstvu: „Moj kruh davao sam gladnima i moje haljine golima i ako sam koga iz svog naroda vidio mrtva i bačena izvan gradskih zidina, pokopao sam ga“. I svog je sina toplo opominjao na dobrotvornost: „Dijeli milostinju od svog imanja. Ne odvrati lica svoga niti od jednog siromaha, tada neće Gospodin ni od tebe odvratiti lice svoje. Ako imaš mnogo, daj obilno; ako imaš malo, nemoj se plašiti, da i od maloga rado dadeš. Jer ti samom sebi time sabireš bogato blago za dan nevolje. Jer davanje milostinje spašava od smrti i ne da duši doći u tminu. Pouzdanje pred najvišim Bogom daje dobrotvornost svakomu, tko je vrši“.

Sv. Justin kaže nam: „Kad još nismo imali sreće, da upoznamo Spasitelja Isusa Krista, živjeli smo u neprestanoj tjeskobi i brizi, da ne bismo mogli dosta zemaljskih dobara dobiti; ali otkad smo Njega upoznali, bogatstvo više ne ljubimo. Ako još nešto zadržimo, to se događa, samo da našoj braći i sestrama od toga dademo. Sada živimo mnogo sretnije i zadovoljnije, jer samo Boga tražimo.“

Sv. Ivan, kojem su njegovi suvremenici radi njegove ljubavi prema siromasima pridodali lijepo ime „Milostinjar“, uvjerava nas, da je on uvijek više primao, što bi više podijelio. „Jednog dana – pripovijeda on – naišao sam na jednog siromaha bez haljine. Ja mu dadoh onu, koju sam sam na svom tijelu nosio. Odmah sam dobio na dar tako veliku svotu novca, da sam mogao kupiti cijelo mnoštvo haljina.

Prvi kršćani smatrali su zemaljska dobra samo kao sredstvo, da svoga Gospodina i Učitelja Isusa Krista u osobi Njegove siromašne braće, koja trpe nevolju, mogu obdariti. U Djelima apostolskim čitamo, da je njihova ljubav prema bližnjemu bila tako velika, te nisu htjeli imati nikakve privatne imovine, nego su sve smatrali zajedničkim dobrom. Mnogi od njih, su prodali svoja imanja i otkupninu dali siromasima.

Oni kršćani, koji rado daju milostinju, ne trebaju se bojati dana svjetskog Suda. Bit će posve sigurni na taj strašni dan. Prorok Joel taj dan zove danom osvete Gospodnje, danom Suda bez smilovanja, strašnim i beznadnim za grešnike.

No, zašto nam trebaju svjedočanstva svetaca i proroka, kad nas Najsvetiji među svetima, naš Gospodin i Spasitelj Isus Krist sam, kad govori o posljednjem Sudu i opisuje njegove užase, ovako živo opominje na ljubav prema bližnjemu.

„Kad dođe Sin čovječji u slavi svojoj i svi anđeli s njime, onda će sjesti na svoje slavno prijestolje. I sabrat će se pred Njim svi narodi. I razlučit će ih jedne od drugih, kao pastir što razlučuje ovce od jaraca. I postavit će ovce s desne strane sebi, a jarce s lijeve. Tada će reći Kralj onima, što će Mu biti s desne strane: 'Dođite, blagoslovljeni Oca moga i naslijedite kraljevstvo, koje vam je pripravljeno od postanka svijeta. Jer sam ogladnio i nahranili ste Me, ožednio sam i napojili ste Me. Bio sam gost i primili ste Me na konak, gol i obukli ste Me, bolestan i pohodili ste Me, u tamnici sam bio i došli ste k Meni.' – Tada će mu odgovoriti pravednici: 'Gospodine, kad smo Te vidjeli gladna i nahranili Te? Žedna i napojili Te? Kad smo Te vidjeli kao gosta i primili Te na konak? Ili gola i obukli Te? Ili kad smo Te vidjeli u tamnici ili bolesna i došli k Tebi?'. I Kralj će im odgovoriti: 'Zaista vam kažem, što ste god učinili jednomu od ove moje najmanje braće, Meni ste učinili.'“

Ovdje vidimo iz jasnih i razumljivih riječi, koje su proizašle iz usta vječne Istine, da nam djela ljubavi prema bližnjemu otvaraju Nebo. Ali isto tako jasno proizlazi iz riječi Suca Isusa Krista, koje neposredno slijede, da je manjak u ljubavi prema bližnjemu dostatan razlog za osudu.

„Tada će reći i onima, koji će biti s lijeve strane: 'Idite od Mene, prokleti, u oganj vječni, koji je pripravljen đavlu i anđelima njegovim; jer sam ogladnio i niste Mi dali jesti, ožednio i niste Me napojili. Bio sam gost i niste Me primili na konak, gol i niste Me obukli, bolestan i u tamnici, i niste me pohodili.' Tada će Mu odgovoriti i oni: 'Gospodine, kada smo Te vidjeli gladna ili žedna, ili gosta, ili gola, ili bolesna, ili u tamnici, i nismo Te poslužili?' – On će im odgovoriti: 'Zaista vam kažem, što god niste učinili jednome od ovih najmanjih, ni Meni niste učinili.' – I ovi će otići u muku vječnu, a pravednici u život vječni“ (Mat. 25, 31-46).

Vidite iz ovoga, moja draga braćo, da kod posljednjeg Suda ljubav prema bližnjemu dolazi u obzir i da od izvršenja ili neizvršenja ove Velike zapovijedi ovisi Nebo ili Pakao, naše vječno blaženstvo ili vječna osuda.

Ako hoćete još jednu drugu riječ čuti od božanskog Spasitelja o istom predmetu, čujte: „Blaženi milosrdni, jer će oni milosrđe postići“ (Mt. 5, 7).

„Nemojte suditi, da ne budete suđeni. Jer kakvim sudom sudite, bit ćete suđeni; i kakvom mjerom mjerite, vama će se mjeriti. A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a grede u oku svome ne vidiš? Ili kako možeš reći bratu svome: Dopusti, da izvadim trun iz oka tvoga, a eto grede u oku tvome? Licemjeri, izvadi najprije gredu iz oka svog, pa ćeš onda pogledati, kako izvaditi trun iz oka brata svoga“. (Mt. 7, 1-5).

Još jednom drugom usporedbom pokazuje nam božanski Spasitelj, da nas prava ljubav prema bližnjemu čuva od vječne osude, a manjak ljubavi i tvrdoća srca vuče za sobom najstrašnije kazne.

Tada pristupi k Njemu Petar i reče: „Gospodine, koliko puta, ako sagriješi brat moj protiv mene, da mu oprostim, do sedam puta? - Reče mu Isus: Ne kažem tri do sedam puta, nego do sedamdeset sedam puta.“.

Zato je kraljevstvo nebesko kao kralj, koji odluči urediti račune sa svojim slugama. I kad započne obračun, dovedoše mu jednoga, koji je bio dužan deset tisuća talenata. A jer nije mogao platiti, zapovjedi njegov gospodar da ga prodaju, njegovu ženu i djecu, i sve što je imao, i da mu plate. Tada sluga pade ničice i moljaše: Strpljenja imaj sa mnom i sve ću ti platiti. Gospodar se smilovao tom sluzi, pusti ga i dug mu oprost. Kad izađe onaj sluga, nađe jednoga od svojih drugova, koji mu je bio dužan sto dinara i uhvati ga, stade ga daviti govoreći: Plati, što si dužan! Tada pade pred njega drug njegov i moljaše ga: Strpljenja imaj sa mnom i platit ću ti. Ali on ne htjede, nego ode i baci ga u tamnicu, dok ne plati dug. Vidjevši njegovi drugovi, što se dogodilo, vrlo se ožalostiše i otišavši gospodaru, kažu mu što se dogodilo. Pozva ga njegov gospodar i reče mu: Zli slugo, sav sam dug oprostio tebi, jer si me molio. Nisi li se i ti trebao smilovati svome drugu, kako sam se ja tebi smilovao? Njegov gospodar se razljuti i preda ga mučiteljima, dok ne plati svoj dug. Tako će i Otac moj nebeski učiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svom od svega srca. (Mt. 18, 21-35).

Iz ove usporedbe možete vidjeti, kako će Sudac Isus Krist na dan svoje srdžbe s vama postupati. Ako ste bili milostivi i milosrdni prema svojoj subraći, i vi ćete postići milosrđe i spasiti svoju dušu; jer je nemoguće da milosrdni bude osuđen. Ako ste bili tvrdi i nepristupačni prema svojoj subraći, neminovno vas čeka smrtna osuda.

Sv. Ambrozije kaže da je milostinja gotovo kao drugo krštenje i pomirbena žrtva, koja ublažava Božju srdžbu i daje nam, da kod Gospodina nađemo milost.

Što nas posve osobito mora poticati, da prema siromasima budemo dobrotvorni i milosrdni, jest misao, kao što smo upravo vidjeli, da naš Gospodin i Spasitelj Isus Krist ono dobro, što smo njima iskazali, tako smatra i prihvaća, kao da smo Ga Njemu samom učinili.

Čitamo u životopisu sv. Katarine Sienske, da je jednog dana nekom siromahu, kojeg je sreala na ulici, darovala jedinu dragocjenost, koju je još imala – jedno skupo raspelo. Drugi put darovala je jednoj siromašnoj ženi svoju vlastitu haljinu. Nekoliko dana kasnije pokazao joj se Isus rekao joj, da su Mu ove milostinje bile tako ugodne, da će On njezino raspelo i haljinu, što ih je u ruke siromaha položila, na veliki dan svjetskog Suda pokazati svim ljudima.

Čujte, kako nas sv. Ivan Zlatousti opominje na ljubav prema bližnjemu: „Sine moj, daj svom siromašnom gladnom bratu komad kruha, plaća za to biti će ti Nebo. Za ovo, što daješ, ma bilo to i tako malo, mnogo ćeš dobiti. Daj siromasima neznatne, prolazne darove i ti ćeš dobiti za to beskrajno vrijedna vječna dobra. Ti daješ malo zemlje, a osiguravaš si time Nebo“.

Sv. Ivan od Križa našao je jednog dana na ulici prosjaka, koji je bio sav u ranama. Taknut od samilosti, digne ga i na svojim leđima odnese u bolnicu, koju je on osnovao. No, prije nego ga je položio na krevet, htio mu je oprati noge; ali tada opazi, da su mu noge od čavala probodene. Potresen od čuda, pogleda da vidi prosjakovo lice i u nebeski lijepim, dirljivim crtama prepozna našega Gospodina i Spasitelja Isusa Krista, koji se sakrio pod obličje prosjaka, da ga stavi na kušnju. I Gospodin se udostojao, da svome sluzi progovori ove

utješne riječi: „Ivane, vrlo Mi je milo, da se ti sa tako velikom revnošću zauzimaš za mene u osobi siromaha“.

Drugi puta nađe on jedno posve iznemoglo dijete, koje se nalazilo u najbjeđnijem stanju. On uzme dijete u svoje ruke i odnese ga u svoju bolnicu. Ali njegov teret mu je postajao tako težak, da je stao kod zdenca i okrijepio se vodom. Zato je položio bolesno dijete na zemlju, uz sebe. Ali tko bi opisao njegovo čuđenje, kad je ovo na oko ovako bijedno stvorenje poprimilo iznenada mile crte Djeteta Isusa, koji mu je rekao: „Ivane, što ti mojim siromasima činiš, to uzimam Ja, kao da si ti to htio meni samom učiniti“.

I zaista, usluge ljubavi, što ih iskazujemo siromasima, osobito bolesnima, mile su Bogu tako, da je On češće svoje anđele poslao, da milosrdnom Samaritancu pomognu u njegovom svetom poslu, kao što se je to spomenutom svecu više nego jednom dogodilo.

Kad je sv. Franjo Ksaverski na svojim apostolskim putovanjima prolazio kroz Indiju, naišao je na jednog nesretnika, koji je bio sav pokrit krastama. Dao mu je milostinju. No, kad je prošao jedan dio puta, pokajao se, da nije gubavca zagrlio i poljubio, te mu time mnogo jasnije dokaže svoju ljubav i smilovanje nad njegovom nesrećom, nego samom milostinjom. On se radi toga vrati, da nadoknadi ono što je propustio. Ali gubavca više nije bilo, te ga je to ožalostilo. Tako će se dogoditi mnogim kršćanima, koji su tako često imali priliku, da u osobi siromaha našem Gospodinu i Spasitelju Isusu Kristu iskažu ljubav, a nisu je iskoristili.

Sv. papa Grgur Veliki običavao je kod svog stola svakodnevno nahraniti dvanaestoricu siromaha, na čast dvanaest Gospodnjih apostola. Jednog je dana opazio, da je kod njegovo stola sjedilo trinaest gostiju, umjesto redovitih dvanaest. Stoga upita slugu, koji je imao na brizi siromahe, zašto je danas pozvao k stolu trinaest siromaha, umjesto dvanaest, kako je bilo naloženo. „Ali sveti Oče – odgovori sluga – samo ih je dvanaest“. Sada se Papa obrati ljudima oko sebe i oni isto ustvrdiše kao sluga. Nakon završenog obroka uzme Papa trinaestoga za ruku i odvede ga u svoje odaje. Ovoga je posebno zapamtio, jer mu je radi češće promjene boje na licu, upao u oči. Na samo ga upita, tko je on. I tada je saznao iz usta tobožnjeg siromaha, da je on anđeo, kojeg mu je Bog poslao radi posebne zaštite, i koji već mnogo godina boravi u njegovoj blizini i kroz cijeli će njegov život ostati uz njega.

O, kako često se Gospodinu svidjelo, da očitim čudesima posvjedoči, kako mila su mu djela milosrđa! Čujte još slijedeći primjer: Neki pobožni muž sretne siromaha. Vidjevši njegovu bijedu bio je toliko ganut, da je zaplakao. Bez razmišljanja svukao je svoj kaput i dao ga polugolom prosjaku, koji je drhtao od zime. Nekoliko dana poslije saznao je, da je prosjak prodao njegov kaput. Radi toga se naljutio i potužio u molitvi: „Moj Bože – rekao je – vidim iz toga, da ja nisam bio vrijedan, da prosjak nosi moj kaput“. Tada mu se, noću u snu, pokazao božanski Spasitelj, držao je u rukama kaput, koji je on poklonio prosjaku i upitao ga: „Prepoznaješ li ovo, je li to tvoje?“ – „Da – odgovori čovjek – to je kaput, koji sam poklonio prosjaku“. – „Vidiš – reče Spasitelj – da ono, što si darovao, nije izgubljeno. U mojoj je ruci kaput dobro sačuvan“.

Grijesi protiv ljubavi prema bližnjemu

Zavist

Kako sretan bi bio svijet, kad bismo bili slobodni od opačine zavisti i posjedovali pravu ljubav prema bližnjemu. Kad bismo se znali veseliti s onima koji su sretni i u radosti; žalostiti se s onima, koji su u boli i trpljenju; zahvaljivati Bogu za dobro, koje On dijeli našim susjedima, želeći im sve kao i samima sebi.

Od svih grijeha protiv ljubavi prema bližnjemu zavist je jedan od najvećih i najružnijih; i jer je taj grijeh mnogo teže spoznati nego druge, nije čudo da ih tako malo ima, koji ga ispovijedaju i nastoje ga se osloboditi. Ah, kako mnoge su osobe, pa i one koje se

smatraju pobožnima, od njega zaražene, a ne vjeruju u to! Jedan zavidnik je tako slijep, da ne spoznaje ni svoje grijehe. Vjerojatno ćete mi reći, da svaki grijeh onoga, koji ga čini, zasljepljuje. To je istina, ali nema ni jednog grijeha, koji duša s tako gustim oblacima zastire i koji više otežava spoznaju samoga sebe, kao grijeh zavisti.

Ako nas napadaju misli zavisti, jer drugi imaju više uspjeha u vremenitim poslovima nego mi, trebamo odmah pomisliti kako jedan kršćanin mora Boga zahvaljivati na onom dobru, što ga je iskazao njegovom bratu. Radi li se o duhovnim dobrima, moramo zahvaljivati Bogu još više, što ima duša, koje Mu nadoknađuju uvrede, što Mu ih mi nanosimo.

Zavist uključuje u sebi istodobno i nemoć, okrutnost i potajnu nevjericu. Ne vjerujem, da ima ikoji grijeh, koji bi bio gori i kojeg bi se trebalo više bojati, nego zavisti, jer je to tajni grijeh, često prikrit blještavilom kreposti i prijateljstva ... Ovaj prokleti grijeh unosi obično i razdore u obitelji.

Ogovaranje

Ne varajte se, od ogovaranja do klevete je mali korak. Ako stvari točno ispitamo, vidimo da se zlu, koje se o bližnjemu kaže, gotovo uvijek nešto doda ili uveća. Zlo ogovaranje koje prolazi kroz usta mnogih ljudi, nije više isto; onaj koji ga je izrekao više ga ne prepoznaje, toliko se na njemu promijenilo i dodalo.

Smatram, da grijeh ogovaranja ujedinjuje u sebi sve zlo. Zaista, ovaj grijeh sadrži u sebi otrov svih opačina, sitničavost taštine, otrov ljubomore, gorčinu srdžbe, žuč mržnje i lakomislenost, koja je nedostojna jednog kršćanina.

Kako je sretan život onoga, koji o svom bližnjemu ne sudi zlo, nego sve na dobro okreće! Njegova je duša u miru, on sam o sebi misli zlo, ali nikada o svom bližnjemu. Tako se on ponižava pred Bogom i postiže Njegovo milosrđe.

Svi ti zli sudovi i podvale dolaze od čovjeka radi njegove potajne oholosti. Onaj koji sam sebe ne poznaje, trsi se, da spozna nutrinu bližnjega, koja je samo Bogu poznata.

Kad bismo imali sreću biti slobodni od oholosti i zavisti, nikada ne bismo čovjeku sudili, zadovoljili bismo se time da oplakujemo svoju duševnu bijedu i molimo za siromašne grešnike, dobro znajući, da će Bog od nas tražiti račun samo o našim djelima, a ne o djelima drugih.

Kleveta ili krivi sud

Kleveta i ogovaranje, isto su tako grešan i krivi sud o bližnjemu. Malo ima opačina, od kojih bi sveti imali više odvratnosti nego od ove. Krivi sud ili kleveta nužno povlači za sobom uništenje i gubitak kršćanske ljubavi prema bližnjemu.

Krivi sudovi izlaze iz oholog i zavidnog srca, što je lako uvidjeti. Jedan oholica ili zavidnik, ima dobro mišljenje samo o sebi, a sve što čini bližnji, okreće na zlo; dobro, koje opaža na svom bližnjemu, žalosti ga i muči.

Samo jedno opakno srce može o bližnjemu zlo suditi.

Jezik klevetnika truže sva dobra djela, a sva zla iznosi na danje svijetlo. On je ako crv, koji nagrizava dobre plodove, tj. najbolja djela i nastoji ih zlo tumačiti. Jezik klevetnika je gusjenica, koja najljepše cvjetove zagadi time, što iza sebe ostavlja gnusne tragove svoje sluzi.

Sretan onaj, koji se u svom duhu i srcu bavi samo time, što se odnosi na Boga; koji svoj jezik upotrebljava, samo da od Boga isprosi oprostjenje za svoje grijehe.

Hoćete li sigurno spoznati pripadate li Bogu? Gledajte na način, kako se vladate prema svome bližnjemu, gledajte kako ispitujuete i prosuđujete njegova djela!

Kad biste ovaj grijeh (krivog suda) pravo spoznali, uvidjeli bi da je to jedan grijeh, kojeg se treba najviše bojati; koji najmanje spoznat i najteže ga se riješiti.

Hoćete li upoznati srce jednoga čovjeka, slušajte ga, kako govori o svome bližnjemu.

Kad bismo posjedovali pravu ljubav prema bližnjemu, ne bismo imali nikada ništa za reći o njima. Nastojali bi ispitivati samo svoje vlastito vladanje, a ne vladanje drugih. Napustite li ljubav, nećete naći niti jednog čovjeka na zemlji, na kojemu ne biste mogli otkriti bilo koju pogrešku i tako bi zao jezik imao uvijek o čemu govoriti.

O ODREĐENJU ČOVJEKA: SLUŽBA BOGU – SLUŽBA SVIJETU

Bogu služiti znači vladati!

Taština, taština i sve je taština, osim Boga ljubiti i Njemu jedinome služiti.

1. Služba Bogu

Mi moramo Bogu služiti. To je jedino sredstvo da postignemo svoj visoki i uzvišeni cilj, za koji smo svi stvoreni. Nijedan razuman čovjek ne može o ovoj istini sumnjati. No odakle dolazi, da tako malo kršćana ozbiljno shvaća službu Božju i da je većina njih sramotno zanemaruje? To je zato, što se općenito službu Božju smatra teškom stvari, koja se malo isplati. Zato se nema volje time započeti, i ako se započelo, nedostaje srčanost, snaga i ustrajnost, za izdržati do kraja. Zbog toga je veliki dio današnjih kršćana obeshrabren i odvraćen od službe Bogu. Umjesto da slušaju utješne i bodre riječi božanskog Spasitelja, koji nas uvjerava: „Jaram je moj sladak i breme je moje lako.“ (Mt. 11, 30), oni priklanjaju svoje uho varljivim mamljenjima svijeta i daju se zvesti i srušiti u vremenitu i vječnu nesreću. Kako žalosno zasljepljenje!

A ipak bi bilo tako lako Bogu služiti. Ne trebamo u svom načinu života ništa mijenjati, jedino odstraniti grijeh, jer je nespojiv sa službom Božjom. Sve drugo ide po starom, život teče svojim uobičajenim tokom dalje i nije teži, nego lakši. Sve što radimo, radimo bolje, marljiviji smo, pažljiviji u izvršavanju staleških dužnosti, blaži, prijazniji i umjereniji kod svih obroka, suzdržljiviji kod svojih sudova ... jednom riječju, ako se predamo službi Bogu, sva naša dijela dobivaju na vrijednosti i dostojanstvu; radimo plemenitije, uzvišenije i jednog kršćanina dostojnije.

Umjesto da nas častohleplje ili želja za zemaljskim dobitkom potiče na marljivu djelatnost, mi radimo, da se Bogu svidimo i trpimo, da božanskom Veličanstvu nadoknadimo uvrede zbog mnogih naših grijeha. Jedan katolički kršćanin, koji poznaje svoju vjeru i po njezinim pravilima radi, posvećuje sva svoja djela, a da na njima samima ništa ne treba mijenjati. Da ništa više ne čini, nego bi inače činio, pretvara već dobrom nakanom svoj dnevni posao u izvor, iz kojega obilno teku zasluge za vječnost.

Onaj, koji ima sreću, da se priklonio uz Boga, već je na ovom svijetu sretniji, nego svjetski ljudi sa svim svojim užicima.

O, kako sretan bi mogao biti kršćanin već ovdje na zemlji, kad bi upoznao svoju vjeru i kad bi uložio malo truda, da obdržava sve, što mu ona nalaže i kad bi iskoristio sva dobra, koja mu ona za drugi život daje!

Da, draga moja braćo, još jednom vam kažem: jedan kršćanin, koji poznaje svoju vjeru i nju izvršava, daje svim svojim djelima, pa i svakodnevnim i običnim poslovima, visoku vrijednost. Da li biste ikada vjerovali, da je tako lako i slatko Bogu služiti? O, kad bismo imali sreću i milost, da to spoznamo, dok još ima vremena! Kako gorko razočarenje čeka zavedene i zasljepljene u času smrti, kada će za njih biti već prekasno – kod svijetla

smrtne svijeće uvidjeti, da su sa svojim kratkim i mukotrpnim životom mogli zadobiti vječno blaženstvo, a ovako su svoje vrijeme beskorisno potratili i izgubili, a da nisu time ništa postigli, a da nisu niti na zemlji jedan jedini dan bili uistinu sretni!

Kolika razlika između onoga, koji umre nakon što je zlo živio, i onoga koji umre nakon što je dobro živio! Ovaj je stekao Nebo kao svoju baštinu; sve njegove borbe i trpljenja sada su pri kraju; njegova sreća mu se već sasvim blizu primakla, počeo će i da se nikada ne završi. No za drugoga, koji je službu Bogu prezreo i izabrao službu svijeta, sada je sve izgubljeno. I osim toga nije ni na zemlji nikad mogao postići ono, čemu se nadao, za čim je težio, što je želio i što bi ga moglo učiniti sretnim. On je nezadovoljan i nesretan proživio svoje zemaljske dane i umire u očaju, jer pred sobom ništa drugo više ne vidi, nego vječnu osudu. Kolike li razlike!

Kojeg li bolnog kajanja u času smrti, kad vidimo da smo mogli zadobiti Nebo, da smo se predali u službu Bogu, a ne u službu svijetu. O, koje li nesreće za onoga, koji će spadati u broj ovih slijepaca!

U službi Bogu ima svakako više radosti, nego u službi svijetu.

Sveci su nam rekli, i njihov je život to potvrdio, da je nemoguće, da netko napusti službu Bogu i služi svijetu i za njegovim užicima trči, kad je jednom okusio slatkoću i utjehu, koja se nalazi u službi Bogu.

Zaista, tko bi htio služiti Bogu, kad bi kod toga morao uzeti na sebe toliko trpljenja, briga, protivština i žalosti, kao u službi svijetu?

Služba Bogu je najsigurniji i jedini put, da već na ovom svijetu, barem donekle budemo sretni. Posve sretni možemo biti, dakako, u vječnosti.

No, ako nas ovdje, za vrijeme našeg zemaljskog života, tako mnogo zla tare, što nećemo Bogu služiti, nego Njegove zapovijedi kršimo, kao što nam On sam govori: „Ako vi moje zapovijedi vjerno držite, Ja ću vas na svaki način blagosloviti; ali ako ih kršite, nećete imati blagoslova kod ničega, što god činite“. (Deut. 28.).

Sveto Pismo, kao i crkvena povijest i život svetaca svjedoče nam ovu veliku istinu, da nas jedino služba Bogu čini sretnima već na ovom svijetu.

Ako otvorimo svete knjige, naći ćemo; da svi, koji su smatrali svojom dužnošću Bogu služiti i sve točno vršiti, što im zapovijedi Božje propisuju, bili su sretniji, nego oni koji o Bogu nisu htjeli ništa znati; jer sasvim je sigurno, da dragi Bog nikad neće napustiti onoga, koji se trsi činiti sve, što mu On nalaže.

Ako na ovoj zemlji neku sreću i radost hoćemo imati, koliko se je uopće može imati, jedino sredstvo, da si pribavimo tu sreću, je da sve činimo, što možemo, da se Bogu svidimo, time da ispunjavamo ono što nam On nalaže u svojim zapovijedima.

Služba Bogu daje moć i čast pri Bogu.

U svim je vremenima Gospodin Bog svoje svete proslavljao čudesima, koja su zadivila svijet.

Stavite jednu vojsku od pola milijuna boraca uz jednog mrtvacu i neka oni upotrijebe svu svoju silu da ga ožive; on neće uskrsnuti. Ali ako jedan čovjek, kojeg svijet omalovažava i prezire, no koji živi u prijateljstvu s Bogom, ovom mrtvacu zapovijedi u Ime Božje, da se vrati u život – smjesta ćete ga vidjeti kako ustaje i hoda. Nebrojeno puta se takvo što dogodilo.

Stavite sve rimske careve, krvave progonitelje kršćana, jednog Nerona, Dioklecijana, Kaligulu itd., uz najmanjega od učenika Isusa Krista, pa ćete vidjeti tko od njih ima veću vlast i ugled pred Bogom.

Bog hoće, da Ga mi ljubimo i samo Njemu služimo. To je naš glavni posao i jedina zadaća na zemlji.

Ako nam je Bog, usprkos tako mnogo grijeha, sve do današnjeg dana uzdržao život, učinio je to zato, jer je htio na nas izliti puninu svojega milosrđa. Što smo veći grešnici, On

više teži za našim spasenjem, da budemo jednom isto tako veliki svjedoci, koji će kroz cijelu vječnost slaviti veličinu Njegovog milosrđa nad grešnicima.

Bio neki čovjek, ne znam kako malen i od svijeta prezren – čim on Bogu služi, velik je u očima Onoga, koji jedini istinito prosuđuje sve stvari i čija ocjena je jedina važna. O, kakav ugled pred Bogom i kakvu moć nad Njim ima onaj, koji Ga ljubi i Njemu jedinome služi! Dok ga svijet za tako neznatnoga drži, te bi u njegovim očima bio jedino vrijedan, da bude nogama zgažen, odlikuje ga Bog sa najrjeđim i najdragocjenijim darovima.

Kako je vjera dragocjena stvar za onoga, koji je poznaje i živi po njezinim pravilima.

Služba Bogu je sva laka.

Kad bi trebali biti vrlo mudri, obrazovani, snažni ili bogati, da bi Bogu mogli služiti, za mnoge siromašne, neobrazovane, slabe i bolesne ljude služba Bogu bila bi nemoguća stvar. Ali sve te zemaljske manjkavosti i slabosti ne čine nikakve zapreke. Ne traži se ni bogatstvo, ni učenost, da se uvrstimo u broj sluga Božjih. Naprotiv, veliki zemaljski imetak i učenost vrlo često su škodljivi; čovječju dušu udaljavaju od Boga, umjesto da Mu je približe.

Sud Božji i sud svijeta stoje jedan prema drugomu kao vatra i voda. Što svijet visoko cijeni, Bog prezire i samo poniznima daje svoju milost.

Promatrajte sve ove bezbožnike i sve ove veličine svijeta sa svom njihovom duhovitošću i mnogovrsnom znanošću.³ Za što su sposobni? Upravo za ništa. I zašto? Samo zato, jer se za službu Bogu nikad nisu brinuli. O, kako moćan i kako istodobno je sretan onaj, koji svoju vjeru poznaje i čini, što ona zapovijeda!

2. Služba svijetu

Ne možemo služiti Bogu i svijetu. Ne, ne varajmo se, moramo sa neizbježnom nužnošću žrtvovati svijet Isusu Kristu ili prinijeti žrtvu svega onoga, što nam je na zemlji najmilije. Ali što nam svijet može dati, što bi se moglo usporediti s onim, što nam Isus Krist obećava u Nebu? Uostalom, među onima, koji su se svijetu predali, nema nijednog koji ne bi bio od njega prevaren i u času smrti ne bi morao okajavati svoj izbor.

Na ovom svijetu čovjek može biti samo nesretan, ako se k Bogu ne prikloni.

Nikada ne idimo sa svijetom složno, ako hoćemo Bogu služiti i spasiti svoju dušu. Moramo mu navijestiti neprestani rat. To su učinili svi sveti. Ili se odreći Neba, ili otkazati svijetu, sredine nema. O, kako žalostan život vode oni kršćani, koji bi htjeli pripadati svijetu, a službu Bogu ne napustiti!

Svaki dan moramo svijetu reći zbogom kao putnik, koji uživa ljepotu krajeva kroz koje prolazi; tek što ih je vidio mora ih ostaviti. Jednako je sa dobrima i radostima ovoga svijeta, na koje smo toliko navezani. Napokon prispijemo na obalu vječnosti, koja kao zapjenjeno more sve proguta i povuče u svoje dubine.

Ako svoju plaću i sreću očekujemo samo od Boga, zašto onda ljubimo svijet? Zar nismo obećali, da ćemo mrziti i prezirati svijet; da jedino Krista slijedimo, noseći križ svoj u sve dane života svoga?

Ako hoćete Bogu služiti morate svijet izbjegavati, inače ćete misliti i raditi kao svijet i naći ćete se među onima, koji su od Boga odbačeni.

Sa ljudima koji svjetski misle, primamo duh svijeta i gubimo duh Božji. To nas vuče u bezdan grijeha da to i ne opažamo.

Ne zaboravimo nikad ove velike istine: da je naš život samo jedan san, da nas smrt neprekidno proganja i sasvim nam je blizu i skoro će nas dostići; da ćemo tada biti vrlo strogo suđeni i nakon tog suda naša će sudbina biti zauvijek odlučena.

---

³ Ne smije se to dakako shvatiti kao da prava učenost udaljava od Boga. To može biti slučaj samo kod krive učenosti i jednostrane, pogotovo, ako joj se pridruže mnogi moralni negativni faktori, kao oholost itd. (op. prevodioca).

Ako nas koji čovjek jednom prevari, mi mu se više ne povjeravamo; to je u redu, a svijet nas vara neprestano – pa ipak ga i dalje ljubimo.

Trudi se koliko možeš, uhvatiti malo zemaljske sreće, nećeš mnogo postići. Od koje god strane promatraš, što činiš za svijet, sve to pada teže na tvoja leđa, nego ono, što činiš kako bi se Bogu svidio i svoju dušu spasio ... Kad bi za Boga činio, što činiš za svijet, bio bi svetac.

Gledajte jednu kuću, u kojoj svi samo za Boga žive. Zar nije to jedan mali raj? I njezinim stanovnicima u svim okolnostima bolje ide, nego grešnicima, makar oni neko vrijeme, na prvi pogled i sretni bili.

Ako hoćete, da vas dragi Bog milostima i svakovrsnim blagoslovima obaspe, trudite se svu svoju brigu upotrijebiti na službu Bogu i točno vršiti Njegove zapovijedi, i sve će ići dobro.

Tražite prije svega kraljevstvo Božje, tj. vršite vjerno Njegove zapovijedi, a sve će vam drugo biti u obilju dano. (Mt. 25-33). Što hoćemo time kazati? Da jednom kršćaninu nikad neće nedostajati ono, što mu je potrebno za tijelo, ako on nastoji Bogu se svidjeti i svoju dušu spasiti.

Hoćete li iskusiti veličinu dobrote Božje prema Njegovim stvorovima? Pobrinite se vjerno izvršavati što vam nalažu Njegove zapovijedi i biti ćete iznenađeni, kad vidite, koliko je dragi Bog zabrinut za one, koji ništa drugo ne traže, nego se Njemu svidjeti.

Dobri i revni kršćani, koji kao svoj glavni posao na zemlji smatraju, živjeti za Boga i spas svoje duše, uvijek su sretni i zadovoljni, makar ih slijepi svijet drži za vrlo nesretne. U svim njihovim stiskama, ostaje u njima uvijek nutarnji mir i oni usred svojih nevolja uživaju slatki predokus nebeskog blaženstva.

Zli i ravnodušni kršćani, koji su Boga ostavili, ne brinu se za službu Njemu i za spas svoje neumrle duše, uvijek su nesretni, nezadovoljni i vrijedni žaljenja. Oni traže mir, a ne nalaze ga, jagne se za užicima, a ipak nisu njima zasićeni; oni su često već na ovom svijetu strašno nevoljni i biti će takvi kroz cijelu vječnost.

O, moja draga djeco, kako je žalosno stanje svijeta, ne samo kod pogana, koji ne poznaju Boga, nego i kod kršćana, koji bi Ga morali spoznati i ljubiti. Ali oni to ne čine. Tri četvrtine svih kršćana se brine i trudi samo za zemaljsko, za svoje bijedno, krhko tijelo, koje će se skoro raspasti u prah. Na svoju neumrlu dušu ne misle i posve ih hladnima ostavlja, što će od nje jednom biti, kad se sruši bijedna koliba tijela, u kojoj ona stanuje. I kako brzo se to može dogoditi! Danas vidite čovjeka u punom zdravlju, sa glavom punom ponosnih planova za budućnost – a već sutra je hrpica zemlje, koju je rijeka života otplavila u ocean vječnosti, šaka puna praha, koji je vjetar raznio.

Vi ste često vidjeli, kako jaki vjetar zakovitla prah sa ceste i nosi sa sobom. Jedan tren samo plešu, ova od vjetra pokrenuta zrnca pijeska i prašine, tada iščeznu. Vidite, tako je sa ljudima! Svi smo imali roditelje, braću, sestre, rođake – gdje su sada? Bura života ih je uzvitlala i ponijela sa sobom. Oni su bili zrnca pijeska i praha, drugo ništa. I mi sami nismo ništa drugo, i mi ćemo skoro ići istim putem, kojim su oni pošli. Ali naša duša ostaje, jer ona je neumrla i nerazoriva. No, kakva će biti njezina sudbina u vječnosti? Tu su samo dvije mogućnosti: ili vječno blaženi u Nebu – ili vječno nesretni u Paklu. Promislite dobro, dok još imate vremena.

DRAGA MAJKA BOŽJA

*„Jer gle, odsad će me zvati Blaženom svi naraštaji.“
(Magnificat)*

Pošto nam je Isus Krist sve dao, što nam je mogao dati, zasluge svojih djela, svojih trpljenja, svoje bolne smrti i, o čudo, svoje klanjanja vrijedno Tijelo i Predragocjenu Krv, htio nas je učiniti baštinicima onoga, što Mu je bilo najmilije, Presvete svoje Majke.

Najljepšu hvalu u čast Marije izrekla je Crkva, kad je Mariju nazvala Kćerkom Oca, Majkom Sina, Zaručnicom Duha Svetoga. Kad Ju je Vječni Otac učinio svojom izabranom Kćerkom, koju li je rijeku milosti izlio u Njezinu dušu! Ona je tada sama primila više milosti, nego anđeli i svi sveti zajedno. On je započeo time, što Ju je sačuvao od istočnoga grijeha, jedna milosna prednost, koju je samo Ona zadobila. On Ju je u ovoj milosti toliko učvrstio da je bila potpuno sigurna, da je nikada neće izgubiti ... On je stvorio u Njoj živi hram triju osoba Presvetog Trojstva, učinio je za Nju sve, što Mu je za jednog stvora bilo moguće učiniti.

Samo Marija ima tu sreću biti Kćerkom Oca, Majkom Sina, Zaručnicom Duha Svetoga. Po ovoj neusporedivoj časti vidi sebe sjedinjenom sa trima osobama Presvetog Trojstva, da sačini klanjanja vrijedno Tijelo Isusa Krista. Njom se htio Bog poslužiti, kako bi razorio kraljevstvo đavla. Ona je bila od tih božanskih osoba upotrijebljena za spasenje svijeta, time što mu je rodila Spasitelja. Marija je bezdan veličine, moći i ljubavi. Poslije klanjanja vrijednog Tijela Isusa Krista, Ona je najljepši ures Neba.

Marijine oči su neprestano uperene na nas, svoju siromašnu djecu, zato se moramo i mi uvijek Njoj utjecati. Ako smo napastovani, obratimo svoje srce Mariji i možemo biti sigurni, da ćemo biti od napasti oslobođeni ili dobiti potrebne milosti, da na napast ne pristanemo.

Ako se osjećamo previše krivima, da od Boga isprosimo oprostjenje, obratimo se Presvetoj Djevici i možemo biti sigurni da ćemo dobiti oprostjenje.

Hoćemo li biti bogati nebeskim dobrima? Idimo Mariji, kod Nje ćemo naći sve milosti, za kojima možemo težiti.

Bogu Ocu je mило, da Srce Preblažene Djevice Marije smatra remek-djelom svojih ruku. Svatko ljubi svoje djelo, osobito ako je dobro uspјelo. Bog Sin gleda ovo Srce kao vrelo, iz kojega je On crpio Krv, koja nas je spasila, jer je ono Srce Njegove Majke. Bog Duh Sveti promatra Ga kao svoj hram.

Prije Njezinog rođenja ležala je nad našim glavama srdžba Božja kao crni oblak, kao mač, spreman pasti na nas. No, kad se Preblažena Djevica pojavila na zemlji, Božja srdžba se ublažila.

Preblažena Djevica nas je dva puta rodila: kao Utjelovljenje vječne Riječi i pod križem; Ona je stoga naša dvostruka Majka.

Srce ove dobre Majke je sama ljubav i smilovanje; Ona ništa žarče ne želi, nego nas vidjeti sretne. Dosta je, Njoj se samo obratite i biti ćete uslišani.

Često uspoređuju Presvetu Djevicu sa zemaljskom majkom; ali Marija je mnogo bolja, najbolja od svih majki, jer i najbolja majka ponekad kazni svoje dijete, koje joj prouzrokuje jad i udari ga; ona vjeruje, da time čini dobro. Ali naša nebeska Majka Marija ne čini tako; Ona je tako dobra i postupa s nama uvijek s puno ljubavi i nikada nas ne kažnjava.

Sinu priliči pravednost, Majci samo ljubav. Bog Sina nas je ljubio sve do smrti na križu; ali u Njegovu Srcu stanuje pravednost, koja je istaknuta osobina Božja; no u Srcu Preblažene Djevice Marije stanuje samo smilovanje. Njezin Sin je bio spreman kazniti jednog grešnika. No, Marija Mu padne na ruke, zadrži mač osvete i moli milost za bijednog krivca.

„Moja Majko – reče joj Isus – Ja Ti ne mogu ništa uskratiti. Kad bi se osuđenici u Paklu mogli kajati, Ti bi i za njih postigla milost“.

Srce Marijino gori tako od ljubavi prema nama, da su srca svih majki zajedno, uspoređena sa Njezinim, samo kao komad leda.

Preblažena Djevica postavlja se između svoga božanskog Sina i nas bijednih grešnika. Što dublje grcemo u bijedi grijeha, toliko više nježnosti i samilosti ima Ona s nama. Dijete, koje je svoju majku najviše stajalo suza, njezinom je srcu najmilije. Ne hita li majka uvijek najslabijemu od svoje djece u pomoć, i onomu koje je najviše izloženo opasnostima? Ne pokazuje li liječnik u bolnici najveću pažnju onima, koji su najbolesniji?

Ako vas ljubi Marija, budite sigurni, da vas ljubi i Njezin božanski Sin.

„Zdravo Marijo“ je molitva, koja nikada ne dosadi. Od mnogih Zdravo Marijo je sastavljena Krunica. Ona se sastoji od najljepšega i najdirljivijega, što imamo. To je pobožna vježba, koja se isto tako odnosi na Isusa Krista, kao i na Njegovu Majku. Nemoguće je ustrajati u grijehu, ako se iskrena srca promatraju tajne Krunice. Od koje god strane promatrali ovu pobožnu vježbu, svuda nam se ukazuje Njezina izvrsnost i korisnost.

Nikada nećemo moći shvatiti, kako mnogo Marija teži za tim, da nam bude na pomoći za naš spas i kako je mnogo za nas zabrinuta. Najmanje pouzdanje, koje u Nju stavljamo, ne ostane nikada bez nagrade. Sretan je onaj koji živi i umre pod Njezinom zaštitom, može se sa dobrim razlogom ustvrditi, da je njegov vječni spas siguran i da će Nebo biti njegova baština.

Vidite, moja draga djeco, kako je dobra Presveta Djevica. Njezin veliki sluga, sv. Bernard, često joj je govorio: „Pozdravljam Te, Marijo!“. Jednog mu je dana ova dobra Majka odgovorila: „Pozdravljam te, sine moj Bernarde“.

Ako govorimo o svjetskim stvarima, kao o trgovini, politici itd., to postane s vremenom dosadno. No, ako govorimo o Presvetoj Djevici Mariji, nalazimo uvijek nove stvari. Pobožnost prema Majci Božjoj je isto tako blaga i slatka, kao i snažna i hranjiva za našu dušu.

Sv. Abrozije veli, da je Marija do tako visokog stupnja slave, časti i moći uzdignuta, da to ni anđeli ne mogu shvatiti; to je samo Bogu pridržano.

Svi sveci imali su veliku pobožnost prema Preblaženoj Djevici. Nijedna milost ne dolazi s Neba, koja ne bi prošla kroz Njezine ruke. U nijednu se gospodsku kuću ne ulazi, a da se ne prijavi kod vratara. No dobro, Presveta Djevica je vratarica Neba.

Sve svetkovine Majke Božje navješćuju nam novo veliko dobročinstvo Neba, ali možemo zaista reći, da svetkovina sv. Krunice skuplja u sebi sve milosti, koje joj je Bog podijelio za vrijeme Njezinog života, i sjeća nas na to, da je Njezin božanski Sin sve milosno blago položio u Njezine ruke.

Ako hoćemo jednoj visoko postavljenoj ličnosti ponuditi koji dar, činimo to preko jedne njoj ugodne osobe, da za svoj dar postignemo što bolji prijem. Isto tako i naše molitve imaju pred Bogom posve drugu zaslugu, ako su Gospodinu po Mariji prikazani; jer Ona je jedini stvor, koji Boga nije nikada uvrijedio. Samo sv. Djevica je prvu zapovijed Božju u njezinom cijelom opsegu ispunila: „Jedinom Bogu trebaš se klanjati i Njega iz sveg srca ljubiti“.

S Marijinom pomoći dosta nam je htjeti pobijediti i sigurni smo, bit ćemo pobjednici.

Ako vidimo mnoge grešnike, da se ipak spašavaju, premda se činilo, da su živjeli samo zato kako bi Boga vrijeđali, za tu činjenicu nemojmo tražiti koji drugi razlog, nego zaštitu Marijinu.

O, kako lako postigne svoj vječni spas onaj, koji se utječe Mariji!

Sve, što Sin traži od Oca, dobiva; sve što Majka traži od Sina, jednako dobiva.

Nikada nećemo dovoljno spoznati slavu Marijinu, kao ni moć, koju joj je podijelio Isus Krist, Njezin božanski Sin; nikad nećemo potpuno shvatiti onu težnju, koju Ona ima, da nas usreći. Ona nas ljubi kao svoju djecu, Ona se raduje radi moći koju joj je Bog dao, da

može nama koristiti. Da, Marija je naša Posrednica; Ona prinosi svome božanskom Sinu sve naše prošnje, naše suze i uzdahe; Ona posreduje za milosti, koje su potrebne za naš spas.

Mislim, da će Majka Božja na koncu svijeta napokon imati mir; ali dok svijet postoji, dolaze sa svih strana prošnje k Njoj. Sveta Djevica je kao jadna majka, koja ima mnogo djece. Ona je neprestano zabavljena time, da ide od jednog k drugome i svima pomogne. Ona je sva ljubav i smilovanje. Ona je uvijek na sve strane ispružena ruka Božjeg milosrđa.

Ako su naše ruke došle u dodir sa miomirisima, one ih podjeljuju svim stvarima kojih se dotaknemo. Puštajmo stoga da naše molitve prolaze kroz ruke svete Djevice, one će se tako napuniti slatkim miomirisom.

Jednom velikom svecu, štovatelju Marije, bila je podijeljena milost, da mu se češće prikazivala Preblažena Djevica. Jednog je dana svetac upita, radi koje milosne povlastice Ona najviše želi, da je se štuje. Dobio je odgovor: „Radi moje neokaljane čistoće“.

Što čini Preblaženu Djevicu Mariju tako ugodnom u očima Božjim, ako ne poniznost i neznatno mišljenje, što ga je Ona o samoj sebi imala?

Hoćemo li kao Marija umrijeti bez boli? Živimo kao Ona; svoje srce ne vežimo za svjetovne stvari, ljubimo samo Boga, težimo samo za Njim, nastojmo se samo Njemu svidjeti u svemu što činimo. Blažen kršćanin, koji sve ostavlja, kako bi sve zadobio!

Molitva arškog župnika Preblaženoj Djevici i Majci Božjoj Mariji

„O, neokaljana Djevica, koja od Boga sve dobivaš, za što Ga moliš, isprosi nam živu vjeru, duboku poniznost, čistoću bez ljage, veliku odvratnost i prema najmanjem grijehu, žarku ljubav prema tvome Sinu i Tebi! Jer je ljubav prema Tebi znak predodređenja, moli vruće svoga božanskoga Sina, našega Otkupitelja, da nam iskaže milost i milosrđe, jer je On prije svoje smrti, u osobi sv. Ivana, naše duše Tebi povjerio! Zaštititi nas u životu, a osobito u času smrti! Ubrzaj oslobođenje duša naše braće, koje su u Čistilištu, da im sine vječno svijetlo!“ Amen.

RIJEČ BOŽJA

Djeco moja, riječ Božja nije neka neznatna i prezriva stvar. Prve riječi našega Gospodina apostolima glasile su: „Idite i naučavajte“, da nam pokaže, da pouka u istinama spasa ispred svega drugog mora imati prednost. Tko nas je to učio, da upoznamo svoju svetu vjeru? Svećenik, koji nam je naviještao riječ Božju; nauke, koje smo iz njegovih usta čuli. Što nam daje odvratnost prema grijehu ... spoznaju ljepote kreposti, što nam ulijeva želju za Nebom? Propovijed i kršćanska pouka. Tko poučava očeve i majke o dužnostima, što ih imaju prema svojoj djeci? Tko upoznaje djecu o njihovim dužnostima prema roditeljima? Svećenik u vjerskoj poduci.

Djeco moja, zašto je većina ljudi tako slijepa i neuka? Jer ništa ne čine od onoga, što nam je Bog po svojoj riječi navijestio. Ima ljudi, koji ne izmole niti jedan Očenaš, niti jednu Zdravo Mariju, da od dragog Boga isprose milost, kako bi riječ Božju pravilno razumjeli i njome se okoristili. Moje je čvrsto uvjerenje, da katolički kršćanin, koji ne sluša riječi Božje, kako bi morao, neće spasiti svoju dušu; jer ne zna što treba činiti, ako želi postići svoj vječni cilj. No kod osobe, koja je u vjerskim istinama dobro poučena, još uvijek ima izgleda za popravak. Ako je dotična osoba i na različite načine pogriješila i pošla krivim putem, ne smije nikada izgubiti nadu, da će se prije ili kasnije vratiti dragom Bogu, bilo to i na smrtnom času. Naprotiv, čovjek koji nije dobro vjerski poučen, sličan je teškom bolesniku, koji je izgubio svijest i umire. On ne spoznaje težinu grijeha, niti shvaća ljepotu svoje neumrle duše i vrijednost kreposti. On se vuče mučno od grijeha do grijeha, kao krpa koju vuku po blatu. (Sva je blatna, i gdje god dođe sve zablati. op. pre.).

Gledajte djeco moja, koje veliko poštovanje naš Spasitelj pridaje riječi Božjoj: onoj ženi, koja Mu je jednom rekla: „Blago prsima, koja su Te dojila i utrobi, koja Te je nosila“, odgovorio je On: „Štoviše, blago onima, koji slušaju riječ Božje i vrše je!“.

Naš Spasitelj, koji je sama Istina, ne stavlja manju važnost na svoju riječ, nego na svoje sv. Tijelo. Ne znam, što je gore: biti rastresen za vrijeme sv. Mise ili za vrijeme vjerske poduke; ne vidim nikakve razlike. Ako se netko za vrijeme sv. Mise hotimično poda rastresenosti, gubi zasluge za muke i smrt našega Gospodina. Ako je netko kod vjerske poduke ili propovijedi rastresen, gubi Njegovu riječ.

Djeco moja, vjernik si u savjesti prebacuje, ako je koje nedjelje propustio sv. Misu, i to s pravom; jer ako ju je propustio vlastitom krivnjom, teško je sagriješio. Ali nitko si ne prebacuje, ako je propustio pažljivo slušati čitanja, propovijed ili kršćansku poduku. Ne misli se, da se može na takav način Boga uvrijediti. Ali jednom, na dan Suda, kada svi budete stajali uz mene, a dragi Bog vam bude rekao: položi račun o propovijedima i kršćanskim podukama, što si ih slušao i o onima, što si ih mogao slušati ... tada ćete posve drugačije o tome misliti.

Djeco moja, mnogi za vrijeme propovijedi i kršćanske poduke ostavljaju kuću Božju, smiju se i brbljaju, ne slušaju, smatraju se prepametnima, da još i na kršćansku poduku dolaze ... Vjerujete li, draga djeco, da je tako i dopušteno? O ne, posve sigurno ne! Dragi Bog će tu stvar sa posve druge strane promatrati. Gledajte, kako je to žalosno: vidimo očeve i majke, da ostanu daleko od propovijedi i kršćanske poduke, a ipak im je dužnost svoju djecu podučavati o istinama spasa. No, što im mogu dati, kad sami nisu poučeni?

Djeco moja, opazio sam da u nikakvo drugo vrijeme nemate toliko volje za spavanje, kao dok traje propovijed i kršćanski nauk. Reći ćete: Previše sam umoran i pospan. Lijepo! No, kad bih ja uzeo gusle i svirao, tada ne bi nikome od vas palo na pamet spavati; svi bi bili budni i veseli.

Svećeniku koji vam se sviđa, posvećujete još neku pažnju; ali ako je jedan tu, na kome se nema što svidjeti, njega se prezire i ismijava ... To nije u redu, niti je ljudski. Ne smije se gledati na vanjštinu. Svećenik, koji vam naviješta riječ Božju, bile njegove sposobnosti ne znam kakve, on je uvijek oruđe, kojim se dragi Bog poslužuje, da vam priopći svoju svetu riječ. Ako neku tekućinu puštate kroz lijevak, nije važno, je li lijevak od zlata ili bakra, glavno je, da je tekućina dobra.

Djeco moja, na jednom primjeru ću vam pokazati, kako je opasno, ako se ne vjeruje ono, što govori svećenik kad vrši svoju sv. službu. Dva su vojnika prolazila kroz jedno mjesto, gdje su bile održavane pučke misije. Jedan od njih predloži da uđu u crkvu i čuju propovijed. Udoše, misionar je propovijedao o Paklu. Jedan od njih, koji još nije bio posve pokvaren, upita svoga druga: „Vjeruješ li ti u sve ovo, što je ovaj pop izgovorio?“ Onaj drugi odvrati: „O ne! Ja smatram da su to smiješne priče, kako bi glupim ljudima utjerali strah u kosti pred Paklom“. – „Ipak ne, ja vjerujem u to - reče prvi – i da ti dokažem, da vjerujem, ostavljam vojnički stalež i ulazim u jedan samostan“. Onaj nevjernik na to: „Idi ti, što se mene tiče, kamo hoćeš! Ja ostajem ovdje, što jesam“. I što se dogodilo? Ovaj je proslijedio svoj put, obolio i umro. Drugi, koji je svoju odluku izvršio i ušao u samostan, saznao je za njegovu smrt i molio se Bogu, da mu dade spoznati, u kakvom je stanju njegov prijatelj umro. Jednog dana, kad se opet molio, pojavi se umrli. Odmah ga prepozna i upita: „Gdje si sada?“ – „U Paklu, ja sam osuđen“, glasio je odgovor. „Nesretniče, vjeruješ li sada, što je misionar tada rekao?“ – „Da, vjerujem. On nije tada previše rekao, nego premalo. Niti stoti dio boli i muka nije tada nabrojao, što ih se u Paklu mora trpjeti“.

Ima ljudi, koji se usuđuju, na sve moguće načine opet i opet ponavljati: Svećenici govore ipak samo ono, što im se prohtije. Ne, moja draga djeco, svećenici ne govore ono, što im se prohtije, nego govore ono, što stoji napisano u Evandjelju. Svećenici, koji su prije nas živjeli i djelovali, učili su isto što mi učimo, i oni koji će doći poslije nas, morat će naviještati

isto Evanđelje. Kad bismo mi svećenici u vjerskoj poduci govorili stvari, koje nisu točne, biskup bi nam brzo zabranio sav rad i propovijedanje. Učimo samo ono, što je učio naš Gospodin Isus Krist.

Ah, Bože, kako mnogi ljudi propadaju radi neznanja, što su ga sami skrivili! Čvrsto sam u to uvjeren, da radi ovog jedinog grijeha više ljudi bude osuđeno, nego radi svih drugih zajedno. Jer čovjek, koji je neznalica, ne spoznaje zlo, što ga čini kada griješi, niti spoznaje gubitak, što ga trpi. Čovjek neznalica je izgubljen čovjek.

Draga moja djeco, često mislim na to, da najveći broj kršćana, koji gube vječno blaženstvo, propadaju radi pomanjkanja vjerskog znanja. Ljudi zlo shvaćaju vjeru. Gledajte npr. jednu osobu, koja bi trebala obaviti svoj dnevni posao. Umjesto toga, dođe joj misao da bi bilo bolje, kad bi vršila teška pokornička djela, provodeći polovicu noći u molitvi. Ne! Njezine staleške dužnosti imaju prednost. Kad bi bila dobro poučena, rekla bi sama sebi: Ne, to ne smijem činiti, jer inače ne bih mogla sutra obavljati svoje dnevne dužnosti. Ja bih uslijed besane noći bila previše umorna i najmanja malenkost učinila bi me nestrpljivom, cijeli bih dan bila zlovoljna i ne bih mogla ništa pravilno raditi; ne bih mogla izvršiti niti pola posla, s kojim bih bila gotova, da sam noć, umjesto za molitvu, upotrijebila za spavanje i odmorila se. Ne, tako nerazumno ne smije se raditi. Ili uzmite npr. jednog slugu, kojemu dođe na pamet postiti, a mora cijeli dan obavljati težak posao, kopati i orati. Kad bi taj sluga bio dobro poučen o propisima svete vjere, rekao bi sam sebi: Ako postim, onda ne mogu zadovoljiti mog gospodara. Što će on, dakle činiti? Neće postiti, nego će već za doručak uzeti jaku hranu i na drugi se način mrtviti. Vidite, kako treba raditi: u cijelom svom životu i radu, tako se vladati, kako najbolje odgovara časti Božjoj.

Ili jedan drugi primjer. Jedna osoba dobrog srca zna, da je netko u potrebi. Ona ode i ukrade svojim rođacima novac, kako bi ublažila ovu bijedu. Ovo nije pravilno učinjeno. Ta bi osoba bolje učinila, kada bi svoje rođake prosila novac. I ako bi se oni ustručavali, da joj ga dadu, neka moli Boga, da On kojoj bogatoj osobi nadahne misao, da bijedniku pruži milostinju. Jedan kršćanin, koji je dobro poučen o riječi Božjoj, ima uvijek dva vodiča pred sobom: dobrog savjetnika i poslušnost.

TIJELOVO

„Incola ego sum in terra – ja sam stranac na zemlji“.
(Ps. 118)

Ovim riječima je kraljevski pjevač jasno i razgovjetno izrekao kako siromašan, bijedan i mučan je naš zemaljski život, a naša prava domovina ne može biti na ovom svijetu nego u Nebu, kojemu u susret hodočastimo.

Ipak, mi i u ovom bolnom progonstvu nismo bez utjehe. Mi imamo jednog prijatelja, jednog tješitelja, jednog Boga i Otkupitelja, koji zaista može sve terete, muke i gorčine našeg hodočašćenja olakšati i zasladiti naša trpljenja pretvoriti u radost. U svetoj Euharistiji, u Presvetom Oltarskom Sakramentu boravi Isus Krist neprestano u našoj sredini. A danas, na blagdan Tijelova, ostavlja On Svetohranište i ide na javne ceste i trgove, ide pored naših kuća i prolazeći dijeli bogat blagoslov. O, kako je ipak ovaj dan lijep i radostan za nas! Ako nam je ikada dozvoljeno da u našoj bijedi osjetimo utjehu, onda sigurno danas, u ovom blaženom času, kada Gospodin prolazi i blagoslivlja nas.

Ako promatramo sva djela Božja, nebo i zemlju, divan rad, koji vlada u svem vidljivom stvorenju, mora nas obuzeti divljenje kod pogleda na tako mnogo čuda svemogućnosti, mudrosti i dobrote Božje, što ih vidimo oko sebe, rasipana u raskošnom izobilju.

Ipak, sve to nije ništa u usporedbi što danas vidimo, kada s vjerom pogledamo na bijelu Hostiju u monstranci. Ovdje je najveće i najdivnije djelo među svim Božjim djelima, čudo ljubavi. U ustanovi Presvetog Oltarskog Sakramenta i neprestane prisutnosti Kristove u svetoj Euharistiji najsajnije se očitava svemogućnost, mudrost i dobrota, bezgranično smilovanje našega Boga. Ovdje je kruh, koji je s Neba sišao, hrana anđela, nama ljudima dana za hranu našoj duši, kruh jakih; blagovanje ovog kruha ublažava naše boli, savladava naše slabosti, liječi bolesti naše duše.

O, kad bismo ipak spoznali beskrajnu vrijednost ovog Božjeg dara! Kad bismo mogli razumjeti, kako je daleko božanskog Spasitelja dovela ljubav prema nama; i koliko Ga je stajalo, da se u ovom čudesnom Sakramentu nama daruje! Božjem Sinu nije bilo dosta, da siđe s Neba i za sve nas postane čovjekom, ne, On se htio svakom pojedincu od nas darovati. Vidite, koliko nas je ljubio! U istom času, kad su se zaslijepljeni Židovi spremali predati Ga smrti, tjerala Ga je Njegova ljubav prema nama, da proizvede jedno novo i nečuveno čudo, kako bi u svako doba mogao ostati kod nas. Da li se ikada na zemlji vidjela jedna ljubav, koja bi bila tako velika i darežljiva, rasipna, kao ona, koju nam je naš božanski Spasitelj i Otkupitelj pokazao ustanovom Presvetog Oltarskog Sakramenta? Zar ne možemo pristati uz crkveni Sabor u Tridentu kad izriče da je ovdje darežljivost i plemenitost jednog Boga sva svoja bogatstva iscrpjela. Može li se išta veliko i lijepo naći, što bi se moglo usporediti s ovim divnim Sakramentom? Je li ikad vidjelo da bi ljubazna nježnog jednog oca prema svojoj djeci, da bi velikodušna darežljivost jednog kralja prema svojim podanicima tako daleko išla, kao ljubav Isusa Krista u sv. Euharistiji?

On nam prije svoje smrti u svom testamentu nije ostavio samo svoja dobra, nego samoga Sebe, svoje klanjanja vrijedno Tijelo i svoju Predragocjenu Krv. Kojeg li dara beskrajne vrijednosti, koje li sreće, koju mi, djeca katoličke Crkve, uživamo! Isus nije mogao u svojoj ljubavi ići dalje, nego što nam je dao svoje Tijelo i Krv za hranu duši. Time nam je sve darovao. Kada Ga u sv. Pričesti dostojno primamo, dobivamo s Njim sva dobra i sve blagoslove, koji su nam potrebni za vrijeme i vječnost, mi tada posjedujemo Njegovo blago i bogatstvo. Nije li to jedna bezgranična darežljivost, rasipnost jednog Boga prema svojim siromašnim stvorovima? Kad bi nam Bog dopustio slobodni izbor tražiti od Njega, što hoćemo, bismo li se ikada usudili, svoje želje protegnuti tako daleko? Bi li nam ikada došlo na pamet, tako mnogo od Njega tražiti? Sigurno ne! S druge strane, bi li mogao i Bog sam sa svom svojom svemogućnošću i mudrošću pronaći jedan dar koji bi bio dragocjeniji, nego ovaj? Ne! – odgovara nam sv. Augustin.

Što je potaknulo božanskog Spasitelja, da među ljudskom djecom podigne svoj šator, te dan i noć boravi u Svetohraništu katoličke Crkve? On je htio, da ga možemo u svako doba naći, kad god zatrebamo. U tome spoznajemo preveliku ljubav i nježnost božanskog Srca Isusova. Što može za jednog katoličkog kršćanina biti utješnije, nego misao da je u Presvetom Oltarskom Sakramentu naš Spasitelj i Otkupitelj sa Tijelom i Krvlju, sa Božanstvom i čovječtvom prisutan da i najsiromašniji grešnik u svako doba ima slobodan pristup k Njegovom milosnom prijestolju? Kolika je to sreća za nas! Ako je kraljevski pjevač o hramu Starog Zavjeta zanosno uzviknuo: „Jedan je dan u dvorima tvojim bolji od tisuće gdje drugdje; milije mi je na pragu u kući Boga mojega stajati, nego biti gost u šatorima grešnika“, što onda trebamo reći o našim crkvama? Što čini katoličku Božju kuću takom časnom, tako dragom i prijatnom? Prisutnost Isusa Krista u Euharistiji. O, sretna li naroda, koji se smije veseliti ovolikoj prednosti!

Što traži od nas ova neprestana prisutnost našeg najvišeg Gospodina i Boga u našoj sredini? Kako da Mu na tome zahvaljujemo? Ne moramo Mu se približavati sa najdubljim strahopočitanjem, prožeti živim osjećajem, da smo siromašni grešnici, nedostojni pojavljivati se pred Njegovim licem i boraviti u Njegovoj blizini. No, ne smijemo zaboraviti, da je ovaj nebeski gost ipak naš prijatelj i dobročinitelj, koji nas i pored naše hladnoće i nezahvalnosti

nikad ne prestaje ljubiti i iskazivati nam dobro. Kada Isus danas prolazi u svečanoj procesiji, pojavljuje se kao Kralj u sredini svojih podanika koje On ljubi i sve ih želi blagosloviti, obasuti milostima i usrećiti. Kad Ga mi na Njegovom slavnom ophodu slijedimo, naše srce mora jače zakucati pri pomisli, da je On, svemoguć i predobri, nama svečano obećao, da će nam sve dati, za što Ga u Njegovo ime, s pravom nakanom i na pravi način molimo.

Čitamo u Evandelju, da je Isus, jednom izlazio iz Jerihona i silan svijet za Njim. Kraj puta sjedila su dva slijepca. Čuvši, da dolazi Isus, stadoše vikati: „Gospodine, Sine Davidov, smiluj nam se!“. Isus se zaustavi, dozva ih i upita: „Što hoćete, da vam učinim?“. Oni odgovoriše: „Gospodine, da se otvore oči naše“. Isus im se smiluje, dotače se njihovih očiju i oni odmah progledaše i otiđoše za Njim. (Mat. 20, 29 sl.).

Kao ova dva siromašna slijepca, tako moramo i mi vapiti Isusu, da nam se smiluje i udostoji se otvoriti oči naše duše, kako bi vidjeli Njega i spoznali a beskrajnim se dobročinstvom Njegove prisutnosti u Presvetom Sakramentu okoristimo. (I kad progledamo, da pođemo za Njim. Op. prev.)

Jednom drugom zgodom, kad je Isus prolazio, uspeo se jedan čovjek, imenom Zakej, na drvo, da bi Ga mogao bolje vidjeti. Kako velikodušno je nagradio Gospodin želju ovog čovjeka, koji je kao carinik i grešnik kod židovskog puka općenito bio preziran. Kad je prolazio mimo njega, Isus ga pogleda i prijazno pozove: „Zakeje, siđi odmah, jer danas mi je boraviti u tvojoj kući“. Kao da je htio reći: „Ja znam tvoje pogreške, grijeha i slabosti i već sam dugo čekao na to, da mi se otvore vrata tvoga srca. Otvori mi danas; jer Ja sam došao, podijeliti ti oproštenje i milost.“ I Zakej je odmah sišao i radosno primio Gospodina. O blaženi času kojemu je siromašni grešnik zahvalio svoje pomilovanje i vječno blaženstvo!

Drugi put, kad je Spasitelj prolazio, približi Mu se jedna siromašna, bolesna žena, koja je bolovala već dvanaest godina i od liječnika bila napuštena kao neizlječiva. Ona je, puna pouzdanja, sama sebi govorila: „Kad bi se smjela dotaknuti samo ruba Njegove haljine, ozdravila bih“. I nije se prevarila. Dobri Isus se okrene, vidi je i reče: „Uzdaj se kćeri, tvoja te je vjera izliječila“. I žena je ozdravila od tog časa.

O, moja draga braćo, kad bismo imali istu vjeru i sa istim pouzdanjem, poniznošću i kajanjem radi naših grijeha približavali se Spasitelju, kao siromašni slijepci iz Jeriha, kao carinik Zakej i kao bolesna žena, našli bismo isto milosrđe, postigli iste milosti. Jer Isus, koji je izvršio sva ta čudesna djela, o kojima nam pripovijeda Evandelje, je Onaj isti koji danas u tijelovskoj procesiji prolazi kroz naše ulice.

Kao nekada, tako i danas vrijedi utješna riječ, što su je jednom Njegova usta izrekla: „Sin čovječji je došao, da traži i spasi, što je izgubljeno“. Pa i danas ima još tako puno bolesnih, duhovno slijepih i kljastih, nezahvalnih sinova Crkve, koji su izgubili vjeru, žive u grijesima, a ne žele ništa znati o Spasitelju, koji im tako prijazno i pun dobrote, dolazi u susret. O, kako mnogo još i danas ima zaslijepjenih i nesretnih kršćana, koji božanskog Prijatelja i Tješitelja u Svetohraništu ne poznaju, koji Ga tamo nikada ne posjećuju, koji se tako vladaju, kao da On nije tu i kao da se velika Tajna Njegove ljubavi njih ništa ne tiče! Koju li sramotu nanose oni svojom upravo buntovnom ravnodušnošću božanskom Spasitelju i kakvu li štetu prouzrokuju sami sebi!

Kako bi posve drugačije moralo biti vladanje pravih kršćana!

O DUHU SVETOM

Čovjek nije ništa i ne može ništa sam od sebe. Ali on je nešto vrlo veliko i može mnogo, ako ima Duha Svetoga. Sam od sebe, čovjek je posve zemaljski i životinjski; ne postoji ništa, što bi njegovu dušu moglo uzdignuti i povući gore nego Duh Sveti. Zašto su sveci bili tako odljepljeni od zemlje? Jer su se dali voditi i upravljati od Duha Svetog. Samo oni kršćani, koje vodi i prosvjetljuje Duh Sveti, imaju pravi nazor o svijetu i životu. Stoga se

nađe tako mnogo jednostavnih i neukih ljudi koji u najvažnijim stvarima znaju bolji odgovor i više razumiju, nego najveći učenjaci. Nikakvo čudo, jer imaju najboljeg vođu. Kad se neko prepusti vodstvu jednog Boga, koji je Svijetlo i Sila, ne može zalutati.

Tko ima Duha Svetog, spoznaje sam sebe i ne može imati visoko mišljenje o sebi i svom životu, jer je posve prožet dubokom spoznajom svoje vlastite bijede. Oholice su siromašni slijepci, koji nemaju u sebi Duha Svetoga.

Duh Sveti je jedno Svijetlo i jedna Sila. On nas uči razlikovati istinu od laži, dobro od zla. Kao što nam mikroskop najmanje stvari u sto i tisućstrukom povećanju, sa divnom jasnoćom pokazuje, tako nam i Duh Sveti svojim nadnaravnim svijetlom daje, da bistro i jasno raspoznamo dobro od zla. Ako je netko prosvjetljen od Duha Svetog, vidi sve u velikom; on spoznaje veličinu i važnost i najnezatnijih čina koji su učinjeni za Boga, kao i zastrašujuću veličinu i težinu i na oko najmanjih uvreda božanskog Veličanstva. Kao što urar pomoću svog povećala jasno vidi i najmanje kotačiće u mehanizmu sata, tako i mi, uz svijetlo i prosvjetljenje Duha Svetoga spoznajemo najsitnije okolnosti našeg bijednog života. Kad ih gledamo u ovom svijetlu, pojavljuju nam se najnezatnije nesavršenosti kao vrlo velike, te i laki grijesi ulijevaju u nas strah i užas.

Djeca ovog svijeta nemaju Duha Svetog, ili Ga tu i tamo imaju, to je samo na kratko vrijeme, prolazno. On ih je milostivo pohodio, ali ne može kod njih boraviti, jer oni nemaju vremena slušati Njegov šapat. Buka svijeta Ga istjera.

Jednog kršćanina, kojeg vodi i prosvjetljuje Duh Sveti, ne stoji neke naročite muke, da prolazna dobro ovog svijeta prezre i pusti, te svom snagom teži samo za vječnim, neprolaznim, nebeskim dobrima. Prosvjetljen od svijetla Duha Svetog spoznaje on vrlo dobro razliku.

Oko svjetskog čovjeka ne vidi dalje, nego do kuda dopire naš zemaljski život, kao što i ja sada, dok vam govorim, svojim očima ne mogu vidjeti dalje, nego do stijene, ako su crkvena vrata zatvorena. No, oko pravog kršćanina, prosvjetljeno od Duha Svetoga, vidi mnogo dalje, ono preko vremena i prostora gleda u dubine vječnosti.

Bez Duha Svetoga mi smo hladni i neosjetljivi, kao kamen na putu. Uzmite u svoju desnu ruku spužvu, napunjenu vodom, a u lijevu ruku kamen, pa sada oba komada stišćite, koliko jače možete. Što ćete vidjeti? Iz kamena neće izaći ništa, a spužva će vam dati vode u izobilju. Spužvi, napunjenoj vodom, slična je ljudska duša, u kojoj stanuje Duh Sveti, a kamen hladno i tvrdo srce grešnika, u kojem nema Duha Svetoga.

Vjerniku se, koji se prepušta svijetlu i vodstvu Duha Svetoga, čini kao da svijet za njega ne postoji. A svijet u svojoj sljepoći omalovažava i niječe opstojnost Božju. Radi se o tome, da znamo, tko nam treba biti vođa na našem životnom putu. Ako to nije Duh Sveti, onda možemo činiti što hoćemo, pravog zadovoljstva nećemo nikada imati. A ako se damo prosvjetljivati i voditi od Duha Svetoga, onda osjećamo unutaraju utjehu i veliku slatkoću u našem srcu, te bismo gotovo htjeli umrijeti od miline. Poštovatelj Duha Svetoga uživa u svojoj nutrini neizrecivu sreću, dok su grešnici i preziratelji Duha Božjega uvijek nezadovoljni i nesretni, kao da se valjaju na trnju i šiljatom kamenju, koje pokriva njihovu životnu stazu.

Jedna duša, koja ima Duha Svetoga, rado moli i osjeća kod toga često toliku slatkoću, da joj vrijeme, što ga posvećuje molitvi, nikad nije dugo; ona se nalazi neprestano u prisutnosti Božjoj, koja je čini blaženom; ona je pred dragim Spasiteljem u Presvetom Sakramentu kao slasni grozd pod tijeskom, iz kojeg teče slatko vino.

Duh Sveti upravlja i vlada pravednima. On u njihovom srcu uzrokuje dobre misli i svete odluke, koji im na jezik stavlja prave riječi, bodri ih i potiče na zaslužne, Bogu mile čine. Duše, koje imaju Duha Svetoga, ne čine ništa zla; svi su plodovi Duha dobri.

Bez Duha Svetog sve je pusto i hladno u našem srcu. Ako stoga opazimo, da naša revnost u dobru popušta, da se vjera gasi a ljubav počinje hladiti, moramo brzo obaviti

devetodnevnu pobožnost Duhu Svetomu i Njega moliti da nam opet ojača vjeru i ljubav ponovo zapali. Kako često osjetimo, da nam je duša u osobitim zgodama, npr. kod duhovnih vježbi, pučkih misija, puna dobrih odluka i svete težnje. Zašto? Jer se više molimo, nego obično. To je dašak Duha Svetoga, koji je našu dušu svojim dahom taknuo i preko tla našeg srca prošao, kao topli proljetni vjetar, koji otapa led i snijeg i potjera cvjetić, da niče.

O, slatki goste duša! Kad biste Ga vi prepoznali i primili, draga moja djeco! Makar niste veliki sveci, ipak ste sigurno u životu imali blaženih časova, u kojima ste smjeli okusiti slatkoću molitve i osjetiti blizinu Božju. To su pohodi Duha Svetoga. Kada Duh Sveti stanuje u nama, tada se naše srce proširuje, radosno je i puno pouzdanja. Kao riba u vodi, tako pliva naša duša u moru božanske ljubavi. Što je veće ovo more, to bolje. Riba se nikada ne tuži da ima previše vode; isto tako se dobri kršćani ne smiju tužiti, da se mora predugo kod dragog Boga zadržavati.

Ima ljudi kojima je molitva dosadna i pred Svetohraništem ne znaju ništa reći dragom Spasitelju. Otkuda to dolazi? Jer nemaju u sebi Duha Svetoga.

Duh Sveti nas vodi pun ljubavi, kao što majka rukom vodi svoje malo dijete i pazi na njegove prve korake ... kao vodič, koji vodi slijepca. Duh Sveti je kao vrtlar, koji obrađuje vrtić naše duše, da proizvede lijepo, mirisno cvijeće i slatke proizvode ... Vi sijete i stavljate pšenično zrno u zemlju. Dobro! Ali je potrebno sunce i kiša, kako bi sjeme izašlo, izraslo do klasa i donijelo stostruki plod.

Nemojte žalostiti Duha Svetoga, niti se Njemu ikada opirati! Kada bismo pitali osuđene: „Zašto se u Paklu?“, oni bi odgovorili: „Jer smo se opirali Duhu Svetom, Njega prezreli“. I kad bismo pitali blažene: „Kako ste vi došli u Nebo?“, oni bi odgovorili: „Tako što smo pazili na poticaje Duha Svetog i Njegove opomene vjerno slušali“. Sve dobre misli i nadahnuća, sve velike i svete odluke dolaze od Duha Svetoga. On nam ih dijeli, kad nas pohada.

Neka vam ne prođe ni jedan dan, a da ujutro ne molite za Duha Svetoga. Ovako trebate govoriti: „Moj Bože, pošalji mi svoga Duha, da spoznam, tko si Ti, tko sam ja i što mi je danas činiti, da Tebi ugodim?“

DAN GOSPODNJI

Vi radite, djeco moja, vi radite čak i u nedjelju. I što imate od toga? Upropaštavate svoju dušu i tijelo. Kad bismo one, koji težačkim poslom obeščasćuju nedjelju, upitali: „Što ste sada učinili?“. Oni bi morali odgovoriti: „Ja sam svoju dušu prodao đavlu, našeg Gospodina Isusa Krista sam raspeo i svoj krsni zavjet prekršio. Ja sam zaslužio Pakao“. Cijelu vječnost morate plakati za ništa. Kada neke vidim, kako rade u nedjelju, uvijek mislim u sebi, da oni svoju dušu predaju Paklu.

O, kako se u svojim računima vara onaj, koji se nedjeljom trudi i misli, da će time više zaraditi i bolje napredovati. Da li mu njegova zarada od dva ili tri franka ikada može nadoknaditi štetu, koju si nanosi time, što je prekršio zapovijed Boga? Vi umišljate da sve ovisi od vašeg rada. No, iznenada vas napadne bolest, jedan nesretan slučaj. O, tako malo je potrebno, da svi vaši računi budu bačeni kroz prozor. Dosta je jedno nevrijeme, tuča ili iznenadni mraz. Bog ima sve u svojim rukama; svoju povrijeđenu čast On može osvetiti, kada i kako hoće. Sredstva Njemu ne manjkaju. Nije li On uvijek Onaj jači? Ne mora li On uvijek prvenstvo zadržati, kad se bijedni stvor usuđuje boriti protiv Njega?

Jednom je jedna žena, došla svome župniku sa zamolbom, da smije u nedjelju spremiti svoje sijeno. „Ali – odgovori župnik – to ipak nije potreba kraj ovako lijepog vremena, što ga sada imamo. Vaše sijeno nije u nikakvoj opasnosti“. No, žena je ostala kod svoga i rekla župniku: „Vi hoćete da moje sijeno propadne?“. No, što se dogodilo? Još istu večer seljanka,

koja je bila toliko zabrinuta za svoje sijeno, umrla. Njezina je siromašna duša bila u kud i kamo većoj opasnosti, nego njezino sijeno.

Radite, radite, ali ne samo za tjelesnu hranu, koja se lako kvari, nego i za hranu duše, koja je dovoljna za cijelu vječnost. Što vam je donijelo, što ste nedjeljom radili? Zemlju ipak morate ostaviti, kakva jest, kada dođe smrt, u vječnost sa sobom ne možete ništa uzeti. Ah, ako je netko privezan za zemlju, kako teško mu je, što je mora ostaviti! Naše prvo i jedino određenje na zemlji je, služiti Bogu. Mi smo samo za to na svijetu. O moja braćo, pravi bi kršćanin u nedjelju morao svijetu posve umrijeti, da u ponedjeljak, ponovo okrijepljen, opet može ustati na rad.

Nedjelja posve pripada dragom Bogu, ona je Njegov dan, dan Gospodnji. On je stvorio sve dane u tjednu; On bi ih mogao sve za sebe zadržati. Ipak je On šest od njih vama dao, a samo sedmi za sebe zadržao. Kojim pravom, dakle, još i taj dan otimate, koji ne pripada vama? Valjda znate, da ukradeno dobro nikada ne donosi korist. Dan, koji oduzimate Gospodinu, donijet će vam isto tako malo koristi. Poznajem dva posve sigurna sredstva, da netko osiromaši: to su nedjeljni rad i nepravedno dobro.

GRIJEH I POKORA

Morali bismo grijeh izbjegavati, samo već iz ovog razloga, da ne budemo nesretni za vrijeme svog zemaljskog života.

Ništa na svijetu nije tako lijepo, kao duša u stanju milosti, ali ništa tako odvratno i ružno, kao duša u stanju smrtnog grijeha.

Hoćete li znati, kome slični grešnik? Jednom nakaznom i ružnom čovjeku, koji se smatra vrlo lijepim i stasitim, jer se nikada nije pravo promatrao u zrcalo, no čim se pogleda u zrcalo, vidi, da je tako zastrašujuće ružan, te više sam sebe ne može gledati, čak ni misliti na sebe bez zgražanja i odvratnosti.

Grijeh sramoti sliku Božju, prema kojoj je naša duša stvorena. Kad bi kršćanin zaista mislio na to što kaže, kad izgovara imena triju Osoba Presvetog Trojstva, morao bi biti potresen od užasa, sve do očaja, vidjevši u sebi sliku Očevu koju je na tako strašan način iznakazio, sliku Sina, koja je u njegovoj duši a koju je u blatu grijeha izvaljao i sliku Duha Svetoga, čiji je hram i svetohranište njegovo srce, a on ga je pokrio prljavštinom i nečistoćom!

O Bože, daj nam neprestano gnušanje pred grijehom, jer je on tvoj neprijatelj, on Te je ubio, on nam otima tvoje prijateljstvo i rastavlja nas od Tebe.

Ima siromašne djece za koju bi puno bolje bilo da na svom putu sretnu tigra ili lava, nego li izvjesne pokvarene ljude.

Kad je sv. Franjo Asiški bio na jednom brijegu i molio, dođoše njemu stanovnici okolice i zamole da ih svojom molitvom oslobodi od mnogih divljih životinja, koje su njihovo blago uništavale. Svetac im reče: „Djeco moja, to je zato što ste kršili zapovijed Božju; vratite se Bogu i biti ćete oslobođeni od ove muke“.

Zaista, čim su promijenili život, bili su oslobođeni.

Izgleda, kao da Bog sa svoje strane čini iskazivati nam dobro, s namjerom zadobivanja naše ljubavi, dok s druge strane izgleda, da grešnik sve čini, što je u njegovoj moći, s Bogom se posvađati i prezreti Ga.

Koja li sramota i nesreća za jednog kršćanina, da je samo zato bio kršćanin, da bi dublje pao u prokletstvo i zadao više boli Bogu koji je htio samo njegovu sreću i u tu svrhu ništa nije propustio.

Ah, kako strašno! Kako zaista može jedan kršćanin počinuti smrtni grijeh, koji mu otima Nebo, za cijelu ga vječnost rastavlja od njegovog Boga! ... Moj Bože, kakva je to nesreća! Pa ipak, kako si malo grešnik to posvješćuje!

Koje li kobno zasljepljenje! Kako samo može netko biti zadovoljan s time, da bude vječno osuđen, premda je tako lako spasiti svoju dušu, a Isus Krist toliko teži za našim dušama!

O siromašna dušo, kako neznatna je cijena, za koju te se prodaje!

Svi sveci nisu se na ovom svijetu ničega toliko bojali, kao grijeha.

O vječnosti, kako dugo trebam osvetiti svoju sramotu koju je grijeh nanio dobrom i ljubaznom Bogu.

Naši pravi neprijatelji nisu oni, koji nas ocrnjuju, koji nas lišavaju naših dobara, koji nam čak i život ugrožavaju; to su samo sredstva kojima se Providnost služi, kako bi nas posvetila, jer nam daje priliku, vježbati se u poniznosti, blagosti, ljubavi i strpljivosti.

Nemamo neprijatelja, kojih bi se trebalo više bojati, nego onih, koji su nevidljivi; i ako ih hoćemo upoznati, potražiti ćemo ih, ako siđimo u svoje srce. Tamo nalazimo najveće i najopasnije neprijatelje svoga spasa: zle sklonosti i strasti.

Nema u duši stanja, kojeg bi se trebalo više bojati, nego ono koje se zove mlakost; jer jedan veliki grešnik će se prije obratiti, nego li jedna mlaka duša.

Naše bijedno srce može se usporediti sa dubokim morem, koje krije u sebi jedno neizmjereno mnoštvo riba svake vrste i veličine. Slično je našem srcu. Ono obuhvaća i hrani jedno mnoštvo zlih sklonosti, jedne slabije, druge jače, ali sve jednako sposobne upropastiti nas, ako se mnogo ne brinemo ugušiti ih.

Tko živi u mlakosti, lebdi u većoj opasnosti vječne propasti, nego li onaj, koji živi u smrtnom grijehu, posljedice ovog stanja su mnogo sudbonosnije ... Duša koja živi u mlakosti, ne misli se nikako toga stanja riješiti, jer smatra, da dobro stoji s Bogom.

S bolestima duše nije tako, kao s bolestima tijela. Za ove često nema ozdravljenja, ali bolesti duše nisu nikad bez lijeka, ako grešnik iskreno teži za izlječenjem.

Nema niti jednog grijeha na svijetu, koji prouzrokuje tako puno svetogrđa, nevaljalih ispovijedi i nedostojnih pričesti, kao grijeh nečistoće. Neki ne poznaju niti polovicu grijeha ove vrste, što ih počinjaju, pa ih dosljedno ni ne ispovijedaju; drugi ih ne žele priznati, premda ih poznaju; stoga ćemo na dan Suda vidjeti, da nema niti jednog grijeha, koji bi tolike duše predao Paklu, kao ovaj.

Recimo ovo na svoju sramotu: mi ostavljamo svoju dušu u bijedi zapuštenu; mi puštamo, da je neprijatelji rastrgaju, naime strasti; mi puštamo, da budu sva njezina vrata otvorena, kroz koja neprijatelj može prodrijeti.

Nema izbora: moramo plakati, bilo na ovom svijetu, bilo na drugom; no suze tamo ne koriste više ništa, a pokora ostaje bez zasluga.

Ne smijemo misliti, da ćemo na ovaj, ili onaj način biti oslobođeni od propasti, dok živimo; mi se moramo odlučiti za borbu, dokle god živimo.

Moramo zaista biti uvjereni, da je nemoguće, Bogu se svidjeti i spasiti svoju dušu, a da ne budemo napastovani.

Mlakonja je duhovni siromah, koji, premda u vrlo bijednom stanju, ništa neće i ne ljubi kao svoje siromaštvo. On je teški bolesnik, koji liječnike i lijekove prezire, a ljubi svoju duhovnu bijedu.

Mnogi u očima svijeta izgledaju dobri kršćani, a u očima Božjim, koji poznaje našu nutrinu, mlake su duše.

Nema sumnje, za jednog je oholicu mučno, da sve zlo, što ga je počinio, prizna ispovjedniku; ali vi ne uvažavate, da je oholost izvor svih grijeha i da je svaki grijeh jedna drska pobuna stvara protiv Stvoritelja; stoga je pravedno da nas je Bog osudio na ovu samooptužbu, koja je za oholicu tako ponižavajuća.

Ah, kako smo ipak lijepi! Mi bismo htjeli činiti zlo, a da ne budemo za to kažnjeni, ili štoviše, htjeli bismo da Bog ne bude pravedan.

Koja kazna da se usporedi s onom, kada Bog jednoj duši oduzme vjeru, za kaznu radi njezinih grijeha? Ako hoćemo spasiti svoju dušu, potrebno nam je ustrajati u Božjoj milosti, pokora je isto tako, kao disanje za održavanje tjelesnog života.

Nema ničega, što nas za vrijeme našeg života više tješi, a na smrtnom času više umiruje, kao suze, što ih proljevamo radi naših grijeha, kao bol, što ga radi toga osjećamo i pokornička djela, što ih radi toga vršimo.

Zašto osjećamo takvo opiranje protiv pokore, zašto osjećamo tako malo žalosti radi naših grijeha? Jer ne poznajemo uvrede, što ih grijeh nanosi Isusu, niti muku, što nam je grijeh pripravlja u vječnosti.

Posve je nemoguće ići Križnim putem, kod toga samo malo razmišljati o Muci Kristovoj, a da se ne bi osjećao potaknutim na kajanje, radi svojih grijeha i zbog kojih je Isus podnio svu tu muku, i na ljubav prema Kristu.

O, koliko bismo morali biti zahvalni Božjoj dobroti, da se On mjesto vječne grižnje savjesti i najžešćih boli, što smo ih zaslužili trpjeti u Paklu, zadovoljava samo time, da naša srca prožmemo pravom boli kajanja i pokore, poslije čega slijedi vječna radost. O Bože, kako si sa malim zadovoljan!

Pokora je tvrda, ali ona je neophodno potrebna za svakoga, koji je sagriješio. Ako prođemo Sv. Pismo, vidjeti ćemo, da su od početka svijeta trpljenja, prezir, poruga bili dio djece Božje, tj. onih, koji su na to mislili, svidjeti se Bogu. Veselite se, ako vas preziru, ako vas ruže. Ako ne biste imali ništa za trpjeti, što biste mogli u smrtnom času ponuditi pravednom Bogu, kao zadovoljštinu za svoje grijehe, kojima ste Ga toliko puta uvrijedili.

Ako se pripremate za Sakrament pokore, morate, ako je moguće, ispitati svoju savjest, jednakom brižljivošću i strogošću, kakom će vas na veliki dan Suda suditi Krist.

Jednog dana spoznati ćemo, da smo mogli Božju Pravdu zadovoljiti samo sa malim trpljenjima života, što ih trebamo podnositi u staležu, u koji nas je Bog stavio, ako bismo istodobno s tim spojili nekoliko suza pokore i iskreno pokajanje, radi naših grijeha.

Grešnik kršćanin, koji moli, mora uvijek gajiti u sebi duh pokore i kajanja radi svojih grijeha i težnje, da Boga sve više ljubi.

Mrtvenjem svoga tijela slabimo svoje strasti, ispaštamo za svoje grijehe i nalazimo sredstvo, sačuvati se od ponovnih grijeha.

Daleko od toga, da vrijeme molitve držimo izgubljenim, smatramo ga kao najsretnije i najdragocjenije u našem životu; jer jedan kršćanin, koji je griješio, ne bi smio niti jedan drugi posao tako važnim smatrati, kao taj, da pred nogama Boga svoje grijehe oplakuje.

PONIZNOST I OHOLOST

Ako nemate poniznosti, tada možete mirno reći, nemam ništa i kod prve napasti biti ću bačen na tlo. Ako smo od đavla napastovani, moramo se držati sakrivenima pod koprenom poniznosti i vidjet ćemo, da napasnik ima malo vlasti nad nama.

Moramo svaki dan usrdno moliti Boga za poniznost, da nam dade milost i spoznaju, da sami po sebi nismo ništa i da sva naša dobra djela, duša i tijelo, dolaze od Njega.

Kakvi god veliki grešnici bili, smijemo biti sigurni, da će nam Bog oprostiti, ako Ga ponizno za to molimo.

Kad budete posve ponizni, Nebo vam je osigurano.

O, lijepa kreposti poniznosti! Kako sretan je onaj, koje je posjeduje i kako je sposoban za velike stvari!

Dobrog kršćanina možemo samo po poniznosti prepoznati. Što se više želi jedan čovjek uzdignuti, po dopuštenju Božjem bit će dublje ponižen, a što se više hoće pred svijetom sakriti, to jasnije daje Bog da njegova slava zasja.

Poniznost se ne sastoji u poniznim riječima, niti u poniznim djelima, nego u spoznaji samoga sebe, koja nam pred oči stavlja nebrojene pogreške i manjkavosti, koje nam je oholost dosada krila.

Posjedujemo li poniznost, možemo biti sigurni da ćemo dobiti oprostjenje, makar bili grijesima posve pokriveni. No, bez poniznosti nećemo nikada biti spašeni, makar izvršili sva moguća dobra djela.

Nisam li imao pravo, kad sam rekao, da je poniznost najljepša i najdragocjenija od svih kreposti, da je kod Boga svemoguća i Bog joj ništa ne može odbiti?

Svaki čovjek, koji se jagmi za pažnju ljudi, slijepac je.

Kako velika su zla, što ih je u svijetu prouzročila oholost! Bez ovog glavnog grijeha, koji je izvor svih ostalih grijeha, ne bi bilo Pakla.

Oholica se vlada prema Bogu, kao podanik, koji nezadovoljan time, što je zakon i odredbe svoga vladara zgazio, ide u svom bjesnilu tako daleko, da mu u grudi zarine bodež, zbací ga s prijestolja, zgazi nogama i sebe samoga stavi na njegovo mjesto.

Nema grijeha, koji u onom, koji ga počinja, proizvede tako veliku promjenu, kao oholost; jer najviši i knez među anđelima, najljepši stvor, što ga je Bog stvorio, postao je radi ovog grijeha najgadniji đavao.

Vrata, kroz koja oholost najlakše prodre u ljudsko srce, su vrata bogatstva.

Oholost je izvor svih opačina i uzrok svih zala, što ih je na zemlji bilo i što će ih biti u slijedećim stoljećima.

Ono, što je na tom grijehu (oholosti) najkobnije, da ga je čovjek sve manje svjestan, što on više njime vlada. Zaista, nikad neće oholica htjeti vjerovati, da je ohol, niti priznati, da ima krivo, sve, sve što govori i čini, je prema njegovu mišljenju dobro rečeno i učinjeno kako treba.

SMRT I SUD

Dani našeg života su odbrojani. Još više: ne znamo ni sata, ni časa kada će nas naš najviši Sudac pozvati pred svoju sudačku stolicu, a to će biti možda upravo u trenutku, kada najmanje na to mislimo ili smo najmanje pripravní, da ovaj strašni račun položimo.

Tko na smrt ne misli za vrijeme svog života, izlaže se velikoj opasnosti, da na nju posve zaboravi, kao i opasnosti, da želi ovo zanemarivanje popraviti istom onom, kad za to nema više lijeka, kada smrt stoji pred vratima.

Čovjek, kojemu je smrt uvijek pred očima, može sebe smatrati samo kao putnika na zemlji, koji svijetom prolazi i bez opiranja sve ostavlja, što sretne, jer on jednom drugom cilju stremi i jednoj drugoj domovini ide u susret.

Čovjek, koji svoju dušu želi spasiti, ne smije nikada izgubiti misao na smrt.

Već je sam po sebi strašan trenutak, kad sve, što je na svijetu, za čovjeka umire, kada i čovjek istodobno svemu umire i mora ostaviti sve; što je na svijetu za njega bilo.

Nasljeđujemo svece, koji je promatranje posljednjih stvari bio glavni posao. Pustimo neka prođe, što sa vremenom prolazi, posvetimo svoje misli i brigu onome, što je trajno i vječno.

Moj Bože, zašto se tako grčevito vežemo za život na zemlji, kada samo jedan kratak čas smijemo na njoj boraviti i onda sve ostaviti i ništa sa sobom ne uzeti, nego samo ono dobro i zlo, što smo za vrijeme svog kratkog zemaljskog života učinili?

Kad promatramo način, kako živimo, izgledamo, kao da mislimo kako ovaj zemaljski život ne moramo ostaviti. Ah, kako ozbiljno trebamo biti u strahu, ako živimo kao slijepci, da ćemo kao takvi i umrijeti!

Cijeli je čovječji život sadržan u ovim trima riječima: živjeti, umrijeti i biti osuđen.

Smrt, sama po sebi, nije tako strašna, kako bi netko mogao misliti; ovisi samo o nama, hoćemo li je učiniti sretnom, lijepom i ugodnom.

O bijedni živote, kako se može netko za tebe toliko vezati! ... Nema zaista na svijetu niti jedne životinje, koja bi bila ispunjena sa toliko bijede kao čovjek.

Da, mi ćemo kod umiranja uzeti sa sobom sve što dragocjenog posjedujemo, sva naša dobra djela. Prolazna dobra ostavljamo na zemlji, samo ono, što vječno treba trajati, naša djela, ona će nas slijediti.

Ako sve što činimo, činimo onako kako bismo u smrtnom času željeli, da smo učinili, sve će biti dobro učinjeno.

Kršćani, koji su osuđeni, moraju u Paklu puno teže muke trpjeti, nego pogani ... O Paklu, kršćanima, kako strašan i neumoljiv ćeš biti!

Kad bi jedan osuđenik imao sreću, da svakih tisuću godina samo pet minuta gleda Boga, Pakao za njega ne bi više bio Pakao.

O Bože, možemo li nešto užasnije pomisliti, nego je ovo: Jedan kršćanin ... u Paklu! Jedan kršćanin, koji se nalazi među đavolima! Jedan ud Isusa Krista – u plamenima Pakla! Jedno dijete Božje – u raljama Lucifera!

Koje li razlike! Kad je Bog stvarao svijet, upotrijebio je sedam dana za to: ali da ga razori, u dan svoje srdžbe, kod posljednjeg Suda, biti će dosta jedan trenutak. Kad je Bog stvarao svemir i sve, što je u njemu, nije dozvao nikakvih gledatelja, da vide ovolika čuda, ali kod njihova razaranja bit će svi ljudi prisutni, svi će oni tada morati priznati, da postoji jedan svemogućí Bog.

Kako malo kršćana zna što u stvari čini, kada griješi!

Dođite, vi bezbožne rugalice, dođite, vi tvrdokorni nevjernici, dođite i vidite, postoji li jedan Bog, je li On vidio sve vaše čine i hoće li ih osuditi i je li svemogućí! O Bože, kako će rugalica promijeniti svoj podrugljivi govor u ovom strašnom času!

„Dođite“, reći će Isus Krist na dan Suda svojim pravednicima, „dođite djeco! Ja želim da cijeli svijet vidi, kako mnogo i s kojom radosti ste vi za Mene radili i trpjeli. Okorjeli grešnici, nevjernici govorili su uvijek, da sam Ja ravnodušan za sve što činite za Mene; ali danas ću im pokazati, da sam sve suze vidio i prebrojao, što ste ih prolili u dalekim pustinjama; ja im hoću danas dokazati, da sam bio uz vas na stratištima, gdje ste za Mene svoju krv prolijevali. Dođite svi i pojavite se pred ovim grešnicima, koji su Me prezreli i pogrdili, koji su se usudili govoriti, da Ja ne postojim, da ih ne vidim. Dođite, moja djeco, dođite, moji ljubljani i vidjet ćete kako sam dobar i kako je velika moja ljubav prema vama!“

POUZDANJE U BOGA MILOSRĐE BOŽJE

Vidimo tako mnogo nesretnih ljudi na zemlji, koji proklinju svoj postanak i svoj siromašni život provode u jednoj vrsti pakla; oni su plijen jada i očajja, koji ih svuda progoni. Sva ta nesreća dolazi otuda, što ne stavljaju svoje pouzdanje u Boga i ne misle na veliku nagradu, koja ih čeka na Nebu.

Oni, koji imaju veliku sreću posjedovati lijepu krepost kršćanskog ufanja, vide doskora svoju žalost pretvorenu u radost.

Ako smo tako nesretni na zemlji, ne dolazi li to od tuda, što nemamo dovoljno pouzdanja u Božju dobrotu i milosrđe?

Što nas mora tješiti i umiriti, je sigurnost, da imamo jednog dobrog Oca, koji neće nikada dopustiti, da naše borbe nadmašuju naše sile i koji će nam svaki puta, kad se Njemu utječemo, pomoći da se borimo i pobijedimo.

Pošto nam vjera Boga svuda prisutnoga stavlja pred oči, mi uslijed ufanja, sve što činimo, činimo s jednom namjerom, Bogu se svidjeti, sa sretnom mišlju na vječnu nagradu.

Svi su naši grijesi, u usporedbi sa milosrđem Božjim, manji nego jedno zrno pijeska, u usporedbi sa jednim brdom.

Ne! Ne vraća se grešnik Bogu moliti Ga za oprostjenje, nego Bog sam ide za grešnikom i traži ga, da ga potakne na povratak.

Sve je utješno, sve je razveseljujuće i obodrivno u Božjem vladanju prema nama.

Prođemo li razna razdoblja svijeta, vidimo svuda zemlju prekritu samilošću Božjom i ljude umotane u Njegova dobročinstva.

Hoćemo li se uvjeriti o veličini Božje ljubavi prema nama? Promatrajmo revnost, kojom nas On, neprestano u sve dane i sve časove našega života sa svojom samilošću prati.

Očajanje je veći grijeh, nego svi grijesi, što smo ih počinili, jer njime sumnjamo u Božju dobrotu, stoga uvijek moramo biti sigurni, da nam Bog nikad neće uskratiti oprostjenje, ako se s iskrenim kajanjem Njemu vratimo.

Gospodinu Bogu ide gubitak jedne duše tako k srcu, da je On oplakuje, prije nego je u Osobi Otkupitelja Isusa Krista imao oči za plakanje. On je od proroka posudio oči, da oplakuje gubitak naših duša.

Vidimo, da Bog našoj duši daje najnježnija imena, da joj izrazi ljubav, koja ide do krajnjih granica. On je u „Pjesmi nad pjesmama“ zove svojom kćerkom, svojom sestrom, svojom ljubljenom, svojom zaručnicom, svojom jedinom, svojom golubicom.

Kolika li dobra za vječnost gubimo radi pomanjkanja žive vjere!

SVECI – NEBO

Bogu se klanjati i Njega ljubiti najljepša je djelatnost čovjeka na zemlji; jer ovim klanjanjem činimo sebe sličnim anđelima i svecima, koji su na Nebu. O moj Bože, koja li čast i sreća za jednog niskog stvora, da se smije klanjati i ljubiti jednog tako velikog, moćnog, tako ljubaznog i darežljivog Boga! Ne, ne! Meni se čini da nam Bog ne bi trebao dati tu zapovijed; trebao bi samo, da nas u svojoj svetoj prisutnosti bačene na tlo, trpi.

„Budite sveti, jer sam ja svet“, govori nam Gospodin. Zašto nam Bog daje takvu zapovijed? Jer smo mi Njegova djeca, a ako je Otac svet, moraju to biti i djeca.

Samo se sveti mogu nadati sreći, da će jednom uživati prisutnost Božju, koji je sama svetost. Zaista, biti kršćanin – i živjeti u grijehu, je jedno golemo proturječje.

Sveci su mala zrcala, u kojima Krist gleda svoju vlastitu sliku.

Kada štujemo svece, ne činimo ništa drugo, nego se klanjamo Kristu, jer hvalimo Boga za milost, što ih je njima, za vrijeme njihova života iskazao i iskazuje im kroz cijelu vječnost.

Možemo reći: sve što je Bog učinio, učinio je za svete.

Ništa nije tako lijepo, kao vidjeti jednog sveca da umire. Sam Bog se udostoji, biti kod njega prisutan.

U svetima je htio Bog odraziti sve kreposti, koje je Njegov Sin Isus Krist vršio za vrijeme svoga zemaljskog života.

Svi sveti zahvaljuju svoju sreću samo vjernosti, kojom su slijedili poticaje, što su ih dobivali od Duha Svetog, a osuđenici mogu svoju sreću pripisivati samo preziru, kojim su odbijali ove poticaje.

U Nebu je tako lijepo, da nam Bog mora dati svoju jakost, kako bi podnijeli sjaj Njegove ljepote, koja se neprestano prikazuje našim očima. Ovaj pogled prenosi duše izabranika u jedan takav bezdan miline i ljubavi, da oni više ne znaju, žive li ili su posve pretvoreni u ljubav. O, blaženi boravak! O, srećo bez kraja!

O, kako malo spoznaje čovjek ima o sebi, i za kako visok cilj je stvoren!

Tokom dana upravimo povremeno svoje misli i želje prema Nebu i unaprijed promatrajmo dobra i sreću, što nam ih je dragi Bog u vječnosti pripravio za jedan kratki čas borbe.

Naš je život samo jedno malo putovanje, na kojem se moramo boriti sa đavlom, svijetom i svojim zlim sklonostima, da stignemo na Cilj, u Nebo.

SIROMAŠNE DUŠE

Ako su sveti, koji su u Nebu i nas ne trebaju, zabrinuti za naš spas, koliko više su zabrinute duše u Čistilištu, koje naša duhovna dobročinstva primaju prema mjeri naše svetosti!

Sigurno je da ove siromašne duše u Čistilištu ne mogu ništa same za sebe učiniti, ali one mogu puno za nas. Iskustvo uči, da nema gotovo nikoga, koji je duše u Čistilištu zazvao, a da nije primio zamoljenu milost.

Hoćemo li si od Boga isprositi pravu pokajničku bol radi naših grijeha? Obratimo se na siromašne duše, koje već mnogo godina u plamenima Čistilišta okajavaju svoje grijeha, što su ih počinile.

Ako si hoćemo Nebo osigurati, moramo sa velikom revnošću moliti za siromašne duše u Čistilištu.

ŽENIDBENI ŽIVOT

O ženidbi nećemo za danas ništa reći, nego da ima očeva i majki, čijih zločina ne bih mogao dosta crno naslikati i dosta oštro osuditi, da ih pokažem u svoj njihovoj rugobi i strahoti. Takvi očevi i majke žele ići pred Bogom, određuju unaprijed broj svoje djece, oni planovima Božje Providnosti postavljaju međe i opiru se Njegovim klanjanja vrijednim namjerama ... Zaista, mi ćemo na dan Suda vidjeti strašne stvari, koje su bile počinjene u ženidbi, koje čak ni pogani nisu činili.

Kad bi očevi i majke naših dana imali sreću, da sami budu sveti, kako bi mnogo djece odgojili za Nebo, a kako malo za Pakao!

KRŠĆANSKA ŽIVOTNA MUDROST

O, kako smo slijepi! Ah, mi mislimo samo na zemlju i stvorene stvari, a ne na vječne istine, koje bi nas dizale Bogu, pokazivale nam nešto od Njegovih savršenosti i naša srca dirnule!

Moj prijatelju, velika je sreća, od zlih biti prezren, jer to dokazuje, da im nismo slični.

Naša je duša nešto veliko i dragocjeno, da je samo Bog veći od nje.

Kažem, da bi jedan kućedomaćin ili kućedomaćica morali isto toliko brige posvetiti i sredstava upotrijebiti za svoju služinčad, dok je u njihovoj službi, poučiti ih u vjerskim stvarima ili dati poučiti, kao i za svoju djecu.

Ako smo tako siromašni na duhovnim dobrima, siromaštvo dolazi jer se ne želimo obogatiti.

O Bože, kako mnogi kršćani nemaju niti one vjere, što je imaju đavoli; jer niječu opstojnost Božju, a u svom strašnom zasljepljenju i u svom ludilu, usuđuju se ustvrditi, da nakon ovog života nema ni nagrade, ni kazne.

Sve suprotivštine i kazneni pohodi, koji nas biju, moraju nas na to podsjetiti, da se stvorovi pravedno dižu protiv nas, jer smo se mi protiv Boga dignuli.

Ima jedna vrsta molitve, koju možemo bez prestanka obavljati, da smo ne znam kako zaposleni; ako naime nastojimo, kod svega što činimo, vršiti samo volju Božju.

Ništa od onoga, što je Bog stvorio, ne može srce jednog kršćanina zadovoljiti; ono je samo radi Boga stvoreno i samo od Njega može biti zadovoljeno.

Svi stvorovi, što ih je Gospodin stvorio radi čovjeka, služe mu ili na spas, ili na propast: prema načinu, kako se njima služi.

Ah, ako je dovoljan jedan zao razgovor, da se jednu osobu pokvari, to je često dosta i jedan dobar razgovor, da je se obrati ili odvrti od grijeha.

Našu dušu, koja je podvrgnuta tisućama strasti i plijen je tisuća napasti, možemo zaista usporediti sa jednim brodićem, koji je pokrit od valova, te je u opasnosti svaki čas biti okrenut i pretrpjeti brodolom.

Kad bi siromasi mogli shvatiti, koliko ih njihovo stanje približava Bogu i otvara im Nebo, kako bi oni za to Boga slavili, što ih je stavio u jedan položaj, koji je njihovom božanskom Gospodinu i Otkupitelju tako sličnima čini!

Priznajte mi, da su djeca svijeta mnogo ustrajnije u podnošenju svakovrsnih žrtava, da se svide svome gospodaru, svijetu, nego mi u vršenju svega onoga, što moramo činiti, da se svidimo našem Gospodinu Bogu.

Kako smo po prirodi skloni druge ogovarati zbog pogrešaka što ih sami činimo, tako samo skloni i da na drugima kudimo kreposti, za koje sami nemamo dovoljno odvažnosti, vršiti ih.

SADRŽAJ

Kratki životopis svetog arškog župnika

Presveta Euharistija kao žrtva i hrana duše

1. Svećenik
2. Presveti Oltarski Sakrament
3. Sveta Misna žrtva
4. Sveta Pričest

Put u Nebo: Križ i trpljenje – molitva

Križ i trpljenje

O molitvi

Ljubav prema Bogu i bližnjemu – djela milosrđa

Ljubav prema Bogu

Ljubav prema bližnjemu

O određenju čovjeka: Služba Bogu - služba svijetu

1. Služba Bogu
  2. Služba svijetu
- Draga Majka Božja
Riječ Božja
Tijelovo
O Duhu Svetom
Dan Gospodnji
Grijeh i pokora
Poniznost i oholost
Smrt i sud
Pouzdanje u Boga – milosrđe Božje
Sveci – Nebo
Siromašne duše
Ženidbeni život
Kršćanska životna mudrost